וּבְנֵה אוֹרָה בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ

מיט אייער שטיצע וועלן מיר
בעז"ה קענען מחנך זיין דעם בנין
דעם היינטיגן יאר תשפ"ב הבעל"ט

לְשָׁנָה טוֹבָה
תִּכָּתֵבוּ וְתֵחָתֵמוּ
לְאַלְתֵּר לְחַיִּים
טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם

ב"ה

בשם רבנן ותלמידיהון, אלפי תלמידי מוסדותינו הקדושים תינוקות של בית רבן העוסקים בתורה בקדושה וטהרה, רבריא עם זעריא, הננו מצווים את ברכתינו לקראת השנה החדשה הבאה עלינו לטובה, לכבוד אלופינו ומיודעינו תמכין דאורייתא האמונים על חסד חבורתא קדישתא

הנדיבים החשובים הנכבדים
תומכי מוסדותינו הקדושים

אשר עיניהם ולבם עמנו לראות בהצלחת ושגשוג פריחת המוסדות, לכל תלמידיהון ולכל תלמידי תלמידיהון ולכל מאן דעסקין באורייתא בדרך הסלולה לנו על ידי איתן אדונינו מרן רבינו הקדוש והטהור זיע"א הנמשכת לנו לשם ולתפארת ולתהלה ע"י עטרת ראשינו כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

אשריכם הנדיבים!

אשריכם אשר במשך כל מעגל השנה מוזילים זהב מכיסם ותורמים את תרומת ה' לתמוך בעץ החיים, להמשיך כח הקדושה לגדל דורות שלמים בדרך התורה והיראה המקובלת לנו, ברוך אשר יקים את דברי התורה הזאת, אורך ימים בימינה ובשמאלה עושר וכבוד.

הרחמן הוא ישלח ברכה מרובה בכל מעשי ידיכם, בזכות התורה ובזכותא דמרנא ורבנא יואל בן מרנא חנני' יום טוב זי"ע מחולל ומייסד מבצר האדיר הזה לתורה וליראה, תזכו כולכם להכתב ולהחתם בספרן של צדיקים גמורים לאלתר לחיים טובים ושלום, והשנה הבאה לקראתינו לשלום תהא שנת שובע שנת הצלחה ושנת שלום, מתוך חיי נחת ותענוג דשן ורענן, מלכא דעלמא יברך יתכון, יפיש חייכון ויסגא יומיכון, ויתן ארכא לשניכון, מרן די בשמיא יהא בסעדכון כל זמן ועידן, ונזכה להרחיב גבולי הקדושה, ובקרוב נזכה לשמוע קול שופר של משיח, באמור לציון מלך אלקיך, ומלכינו בראשינו, במהרה בימינו אמן.

המברכים ביותרת הכבוד

הנהלת המוסדות

דוד צבי מערץ • לוי יצחק לעווי • נתנאל ברוין • יואל מערץ

וועד הפועל - זכות המוסד

כְּלִילַת יוֹפִי, נָוֶה שַׁאֲנָן:

גרעניצלאזע פרייד ביי תושבי ווילִיאַמסבורג אבזערווירנדיג גאלאפירנדע מאסיווע קאנסטרוקציע פארשריט ביים ריזן "בית רחל פעסטונג" וואס ווערט פונדאסניי איבערגעבויט "אין הארץ פון ווילִיאַמסבורג"

הַבַּיִת הַגָּדוֹל:

ווינקל-געביידע אויף בעדפארד עוועניו ביים ווינקל פון קיעפ סטריט ווערט אנטהאלטן פינף שטאקן מיט קלאס צימערן, און הערליכע צוגענגליכע "חתונה זאל" פאר אנשי שלומינו

מִמֶּסֶד וְעַד טְפָחוֹת:

מאסיווע קאנסטרוקציע ארבעט נעמט אריין לעצטע חדשים אויסצוהוילן גאנצער סטרוקטער פונעם בנין הגדול און באפעסטיגן די יסודות הבנין

בָּעֲרָבוֹת שְׁתַּי"ם, כְּאַמָּהוֹת שְׁתַּי"ם:

פרישע צוויי שטאק ווערט ארויפגעצויגן צום עקזיסטירנדן בנין צו אקאמאדירן פלייץ פון די גאר אינגע תלמידות בית רחל

כֹּהֲנִים זְרִיזִין הֵם:

ארבעט אין פולסטן שוואונג אנגעפירט דורך האחים החשובים, מו"ה יושע הכהן הי"ו און מו"ה פסח יודא הכהן קאהן הי"ו

מעכטיגע "קרן הבנינים" קאמפיין צו פארקויפן אלע זכותים אינעם גאנצן בנין החדש, שערים, שטאקן, קלאס צימערן, עס-זאלן, וכל הקודם זכה

חברי ועד הפועל,
מו"ה דוד צבי מערץ הי"ו און מו"ה לוי יצחק לעווי הי"ו
לאזן זיך אריוס צו נדיבים בעם צו פארקויפן איינמאליגע זכותים אין מעכטיגן בנין "אין הארץ פון וויליאמסבורג"

וְתַחַת הָרָקִיעַ כַּנְפֵיהֶם יְשָׁרוֹת אִשָּׁה אֶל אֲחוֹתָהּ (יחזקאל כא, ג):

צווילונג-געבייד עס "בנין ריספלער" צונויפגעפלאכטן אלס איין מעכטיגע באזע פאר חינוך הבנות

אקאמאדירט מספר עצום פון נאענט צו 2,000 תלמידות בליעה"ר

יַחְדָּיו יִהְיוּ תַמִּים:

נייע לערן יאר אלול תשפ"א אנגעהויבן אין נייעם "בנין ריספלער" צום באנוץ פון תלמידות בית רחל פון די פינפטע און זעקסטע קלאס, אונטער פירערשאפט פון די חשובע מנהלות, מרת סופר תחי' און מרת דרעזנער תחי'

לְחַדְּשֵׁי רִאשׁוֹן כְּמִרְאשׁוֹן:

שוועדע טויזנטער דאללארן אינוועסטירט אין עקזיסטירנדן "בנין ריספלער" - מאמענטאל ווערט בעיסמענט פון ערשטן "בנין ריספלער" אויך פארנוצט פאר קלאסן, און שטובער פאר חינוך מיוחד

לֵךְ אֱכוֹל בְּשִׂמְחָה:

דערנעבנדיגער בנין אויף סענפארד סטריט אהערגעשטעלט צום באנוץ פון "עס זאל" פאר תלמידות פון דריטע און פערטע קלאסן

הַלֵּל וְתוֹדוֹת, בְּנָשְׂאָם אֲגֻדּוֹת:

אימערמידליכע כוחות אריינגעלייגט דורך הרבני הנכבד מו"ה יצחק מנחם בערקאוויטש הי"ו פאר צושטאנד צו ברענגען בויען-באשטעטיגונג

וְהַשִּׂיאֵנוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן:

העפטיגע פלענער-ארבעט צו בויען הערליכע גרויסע "חתונה זאל" וואו אנשי שלומינו וועלן קענען אפרעכטן שמחות פאר גוטע פרייזן.

לְמַעַן הוֹדָה, לְמַעַן זִכְרָהּ:

בלויז געציילטע זכותים פארבליבן צו קויפן אין נייעם "בנין ריספלער"

רופט שוין חברי ועד הפועל:

מו"ה דוד צבי מערץ הי"ו

און מו"ה לוי יצחק לעווי הי"ו

תְּקָרֵב אֶחָד אֶל אֶחָד, וְהָיוּ לַאֲחָדִים:

כ"ק מרן רבינו עט"ר שליט"א איז מחנך צווייטע "בנין ריספלער" פאר תלמידות בית רחל ביי מעמד קביעת מזוזות און מסיבת לחיים

רירנדע דברות קודש להעלות זכרונו הטוב פון אומפארגעסליכן ראש הקהל הרבני הנדיב מו"ה מאיר זעליג ריספלער ע"ה, פטרון ונדיב "בניני ריספלער"

"אחותינו את היי לאלפי רבבה" - נאך דעם גאר לאנגען וועג וואס מ'איז אריבערגעגאנגען דורכאויס די לעצטע יארן אינערהאלב דעם בנין הבית רחל אויף סענפארד סטריט, די שווערע מיטמאכענישן את כל התלאה אשר מצאתנו צו זען את הבנין כלול בהדרו, איז מען מיטן הילף פונעם בורא עולם זוכה אין די יעצטיגע טעג צו באנייען און פארנוצען דעם צווייטן "בנין ריספלער" אויף סענפארד סטריט, פאר א היים פון די בית רחל תלמידות.

דער בנין מפואר איז געבויעט געווארן אלס 'צווילונג בנין' צום ערשטן "בנין ריספלער", וואס איז בשעתו נתנדב געווארן דורך הרבני הנגיד הנכבד המפואר בונה ומקים עולמות של תורה מו"ה מאיר זעליג ב"ר יחיאל מיכל ריספלער ע"ה דער אומפארגעסליכער ראש הקהל ונדיב המוסדות, וואס מיט זיין ווארים הארץ האט ער מנדב געווען דעם ערשטן בנין מהחל ועד כלה, אויסגעצאלט אלע חובות פונעם בנין און דערמיט געהאלפן פארזיכערן דעם עתיד פון די מוסדות הקדושים אין די ערשטע התחדשות-יארן, אינאיינעם מיט זיין חשובע בני בית, האשה החשובה בעלת צדקה וחסד בכל עת ועונה מרת ריספלער שתחי', צו לאנגע געזונטע יארן.

מיט עטליכע יאר צוריק, אדאנק דעם שנעלן וואוקס פון די תלמידות המוסדות בליעה"ר, האט מען אנגעהויבן בויען דעם צווייטן בנין, הארט נעבן דעם ערשטן בנין ריספלער. דאן האט ר' מאיר זעליג ע"ה מנדב געווען צו באצאלן אויך דעם צווייטן בנין, און דאס האט באקומען דעם נאמען "בניני ריספלער", לעד ולמזכרת, ונשא את שמו לתפארת לנצח נצחים.

אינצווישן איז אונטערגעקומען שווערigקייטן צו ערמעגליכן דאס בויען און עפענען. דאס האט זיך געצויגן עטליכע יאר, וועז אינצווישן האט דער חשובער אדמיניסטראטאר מו"ה יואל וועלץ הי"ו אריינגעלייגט א אומגעהויערע ארבעט נאכצוקומען אלע פארלאנגען. מ'האט זיך געלאזט קאסטן שווערע געלטער צו קענען אדורכקומען און ערמעגליכן צו עפענען דעם בנין.

על בשורות טובות אומר ברוך הטוב והמיטיב, וועז מיט עטליכע חדשים צוריק האט מען ב"ה באקומען די נויטיגע פערמיטן צו קענען גיין ווייטער מיט די פארלאנגטע השלמות צו פארנוצען דעם בנין לטובת די תלמידות בית רחל, באשר הוא, מיט דעם יעצטיגן צאל קלאסן. באלד האט מען פון פריש אריינגעלייגט כוחות און געלטער צו פארענדיגן דעם בנין, און דאס צוגרייטן צום נייעם שולע-יאר, יעצט בחודש אלול תשפ"א.

לרגל די פריידיגע מאורע צו מחנך זיין דעם בנין, איז דעם פארגאנגענעם דינסטאג נצבים, יום ג' סליחות, אין די פארמיטאג שעה'ן איז כ"ק מרן רבינו שליט"א אנגעקומען צום בנין הבית רחל, וואו עס האבן אפגעווארט די חשובע חברי הנהלת המוסדות, די חשובע מנהלים שליט"א, אין שפיץ פון די חשובע נדיבי הבנין, הרבני הנגיד המפואר מו"ה פישל ריספלער הי"ו, און די חשובע משפחה שיחיו.

באלד ביים אנקומען האט כ"ק רבינו שליט"א קובע געווען די מזוזה ביים הויפט טויער פונעם בנין. עס האט זיך געשפירט דאס התרגשות צו דעם מאמענט, וועז מ'איז ענדליך אנגעקומען צום די מינוט פון קענען מחנך זיין נאך א בנין לטובת דעם חינוך פון די בנות ישראל כשירות וצנועות וועלכע וועלן נתחנך ווערן בדרך רבינו הק' זי"ע, און דערצו נאך אזויפיל הפרעות וואס איז אונטערגעקומען אינצווישן, ועמדו בכולם.

דאן האט כ"ק רבינו שליט"א זיך געזעצט צו א מסיבת לחיים. דער רבי שליט"א בצחות לשונו געזאגט טרעפליך אלס דבר בעתו, "מזל אלול בתולה", יעצט אין חודש אלול איז מען מחנך א פרישן בנין פאר די בתולות ישראל, די חשובע תלמידות וואס וועלן נתחנך ווערן אין דעם בנין.

הרבני הנגיד הנדיב מו"ה יחזקאל דוד בערקאוויטש הי"ו חבר הנהלת המוסדות, האט מעלה געווען די נדבה פון דעם גרויסן נדיב ר' מאיר זעליג ע"ה, און ארויסגעהויבן אז דער ציבור קוקט שוין ארויס אויף די ווייטערדיגע שטאפלען פון דעם בנין, צו קענען פארענדיגן די העכערע שטאקן, און גלייכצייטיג אהערשטעלן די פראכטפולע "חתונה זאלן", לטובת דעם גאנצן ציבור תושבי ווילימסבורג.

דער חשובער מנהל רוחני פון בית רחל, הרב הגאון המהולל פה מפיק מרגליות הרב בנימין ליכטנשטיין שליט"א האט באגריסט די חשובע מסובים, און בנועם דבריו ארויסגעהויבן אז ווי באלד ביי מיידלעך איז דער כלל אז "כל כבודה בת מלך פנימה", צו זיין באשיידן און נישט ארויסשטייגן אינדרויסן, איז דעריבער פארמאגט א בנין פאר חינוך הבנות א עצם קדושה, א העכערע קדושה, וואס דארט לייגט מען אריין דעם חינוך וואס דארף אריינגיין בפנימיות פון די תלמידות, צו זיין באשיידן דורכאויס זייער גאנץ לעבן.

דאן האט כ"ק רבינו שליט"א משמיע געווען דברות קודש. צוערשט האט דער רבי שליט"א

אויסגעשמועסט די געוואלדיגע פעולות נשגבות דורך רבינו הק' והטהור זי"ע מיטן מייסד זיין דעם בית חינוך לבנות. דער רבי האט דערמאנט אז בימיו וועט רבינו הק' זי"ע האט מייסד געווען די שולע, ווי מ'האט דאס געפונען א 'מיידל חדר', האט געוויסע מענטשן געהאט טענות, אבער דער רבי זי"ע האט דאן געזאגט: "אויב וועל איך נישט האבן א מיידל חדר, וועל איך נישט האבן קיין ערליכע כלות פאר מיינע בחורים".

דער רבי שליט"א האט ארויסגעהויבן וואס רבינו הק' זי"ע האט אמאל געזאגט, אז וועט מ'שטעלט אוועק דעם יסוד פאר חינוך הבנות, איז דאס נישט בלויז דער חינוך פון האלב כלל ישראל, נאר וויבאלד פון די תלמידות וועט אויסוואקסן די מאמע'ס פון קומענדיגן דור, וואס זיי וועלן מחנך זיין סיי די אינגלעך און סיי די מיידלעך, איז די החזקה פון חינוך הבנות דער יסוד פון אויפבויען גאנץ כלל ישראל, און דער זכות איז אומשאצבאר.

דערמיט האט רבינו שליט"א אין א רירנדע שטימע דערמאנט נדבת לבו הטוב פון דעם גרויסן נדיב מו"ה מאיר זעליג ע"ה, וועלכער האט בחיים חיותו געהאט דעם ריכטיגן פארשטאנד מנדב צו זיין די גרויסע בנינים לטובת חינוך הבנות, וואס דערמיט האט ער זיך איינגעקויפט דעם בעסטן זכות אין הרבצת החינוך והיראה אויף לאנגע יארן, און יעצט ווען מ'איז מחנך דעם נייעם בנין פאר די תלמידות בית רחל, איז דאס די גרעסטע טובה פאר נשמתו הבהירה בגן עדן העליון.

מיט הארציגע ברכות האט דער רבי שליט"א אנגעווינטשן בנו יחידו פונעם נדיב, הרבני הנגיד מו"ה פישל הי"ו און משפחת בית אביו, די חשובע אשת חיל עטרת בעלה, וועלכע האט א חלק כחלק אין זיינע גרויסע נדבות. זאל זי זוכה זיין צו תענוג ונחת פון די חשובע אייניקלעך, לאורך ימים ושנים טובות.

צום שלוס האט משמיע געווען קורצע און טרעפליכע ווערטער הגאון הצדיק אבד"ק ור"מ שליט"א. דער רב שליט"א האט געזאגט בדרך מליצה אויף דעם פסוק 'אתם נצבים היום', כאטש דער בנין איז געווען אפגעשטעלט אויף אזא לאנגע תקופה, שטייט מען יעצט 'ראשיכם שבטיכם', ווען דער ראש הבנין קוקט זיך צו און גענויסט פון די זכותים בעולם העליון.

דאן האט דער רבי שליט"א אין א אומגעראכטענעם שריט געבעטן צו באזוכן אלע פליגלען פונעם בנין. דער רבי שליט"א איז אין באגלייטונג פון די חשובע חברי הנהלה און מנהלים אריבער איבער'ן גאנצן בנין, מהחל ועד כלה. אויפן וועג האט דער רבי שליט"א באגריסט די עושי מלאכה וועלכע זענען געווען מנצחים על מלאכת בית ה', די מענעדזשער הרה"ח ר' אברהם יהושע ניימאן הי"ו, הרה"ח ר' יואל וועלץ הי"ו מנכ"ל, און זיין יד ימינו האברך החשוב מו"מ מו"ה חיים צבי פריעדמאן הי"ו, ר' הערשל קלעפנער הי"ו, דער בויער הרה"ח ר' יצחק בערקאוויטש הי"ו און זיין מיטארבייטער הרה"ח ר' אברהם יצחק גאלדבערג הי"ו

ווען דער רבי שליט"א איז פארבייגעגאנגען דעם גרויסן עס זאל, האבן די תלמידות געגעסן מיטאג. מ'האט זיך אויפגעשטעלט מיט דרך ארץ, און דער רבי שליט"א האט אנגעווינטשן די חשובע תלמידות שתחי', צו וואקסן במעלות הצניעות והקדושה.

נאך די מסיבות לחיים זענען מכובד געווארן צו קובע זיין א מזוזה, דער נדיב מו"ה פישל הי"ו, די חברי הנהלה, הרבני הנגיד מו"ה יחזקאל דוד בערקאוויטש הי"ו, די חשובע מנהלים רוחניים הרה"ג רבי בנימין ליכטנשטיין שליט"א און הרה"ג ר' אלטר וועבערמאן שליט"א, די קינדער פון ר' פישל הי"ו, האברך היקר מו"ה יוסף אורי ראזמאן הי"ו, האברך היקר מו"ה ליפא יואל ריספלער הי"ו, האברך היקר מו"ה מנחם גליק הי"ו, האברך היקר מו"ה יחיאל מיכל ריספלער הי"ו.

• • •

אין די לעצטע וואכן האבן עטליכע נדיבים בעם זיך משתתף געווען אפצוקויפן די עטליכע פארבליבענע זכותים אין דעם "בנין ריספלער". עס איז נאך פארבליבן געציילטע זכותים צו קויפן. וכל הקודם זוכה. מ'קען זיך פארבינדן מיט די חברי ועד הפועל, מו"ה דוד צבי מערץ הי"ו און מו"ה לוי יצחק לעווי הי"ו, אויף 718-757-1125.

שֶׁפַע בְּרָכוֹת מְדַעַת עֶלְיוֹן לְנָוֵה אַפְּרָיוֹן.

כִּי זֵכֶר כָּל הַמַּעֲשִׂים לְפָנֶיךָ בָּא...

זֵכֶר עֲשֵׂה לְנִפְלְאוֹתָיו

די פעולות נשגבות פון הנדיב המפורסם

רבי מאיר זעליג ריספלער ע"ה

קהל עדתינו וועט געדענקן זכרו הטוב צום ערשטן יארצייט, כ"ח תשרי, קומענדיגן ב' נח הבעל"ט

ווען מיר קומען אריין אין די פרעכטיגע "בניני ריספלער", וואו פון די וועגט שרייט זיך ארויס נדבת לבו וצדקתו פונעם גרויסן נדיב דער אומפארגעסליכער ראש הקהל, בונה ומקים עולמות של תורה וחסידות, מו"ה מאיר זעליג ב"ר יחיאל מיכל ע"ה, לאזט זיך נישט גלייבן אז מ'קומט שוין אט אין די טעג צו א פולע יאר זינט זיין פרישייטיגע פטירה, יום ערב שבת היה, לס' ואיננו כי לקח אותו אלקים, כ"ח תשרי תשפ"א העבר.

דער גרויסע נדיב ר' מאיר זעליג ע"ה דארף נישט ווערן פארגעשטעלט פאר אונזער ציבור אנשי שלומינו, 'הפעולה תעיד על הפועל', דער נאמען "בנין ריספלער" זאגט שוין פאר זיך וואס דער אחד המיוחד מנדיבי העדה האט אהערגעשטעלט לעד ולדורות פאר אונזערע קינדער; עס דערציילט ווי דער גרויסער נדיב בה"א הידוע האט ברוחב תבונתו מיט דעם ריכטיגן פארשטאנד אלס געניטער סוחר, זוכה געווען צו קויפן דעם זכות פון א גאנצן בנין לטובת די הייליגע מוסדות, און דערמיט קונה געווען דעם זכות נצחי אין אוועקשטעלן טויזנטער בתים נאמנים לה' ולתורתו, דורך די תלמידות בית רחל וואס

ווערן נתחנך אין די בנינים.

מיט די יארן האט ער אויך אפגעקויפט דעם מארגעדזש פון דעם ערשטן "בנין ריספלער", און אויפגעבויעט פון זיין קעשענע דעם הערליכן צווייטן בנין, וואס אינאיינעם ווערט דאס גערופען "בניני ריספלער". בכלל איז ער מיט זיינע סכומים לצדקה פאר מוסדותינו הקדושים אין אירע שווערסטע צייטן, געווען דער רוקן-ביין און בריח התיכון, מיר האבן ביי אים געהאט א אפענע טיר, אלעמאל צו יעדע צייט. יעדעס יאר ביים דינער פלעגט ער געבן ריזיגע סכומים, און אלעס איז געווען "געזאגט און באצאלט", מיט א שמייכל, בסבר פנים יפות, נאך איידער מ'האט אנגעהויבן בעטן איז שוין דער טשעק ביכל געווען אין די האנט, געשריבן, געחתמ'עט, און א גוטע נאכט...

מגלגלין זכות על ידי זכאי, בכל זענען די נדבות פון ר' מאיר זעליג ע"ה געווען לעגענדאר. ער איז געווען דער רודף צדקה וחסד וואס האט אומעטום געגעבן מיט א בריייט הארץ, געווען דער בונה ומקים עולמות של תורה וחינוך וטהרת ישראל. בנוסף צו זיינע נדבות לטובת המוסדות, האט ר' מאיר זעליג ע"ה אלס "ראש הקהל" אסאך געלייסטעט פאר די קהלה און פאר גאנץ סאטמאר, אויסגעגליכן

אסאך קאמפליקאציע און געשטעלט זאכן אין פלאץ, ער האט געמוען א חלק בצדקה וחסד פון יעדע דבר טוב אין סאטמאר, און געהאט א חלק פאר לאנגע יארן אין יעדע דבר טוב אינערהאלב קהלתינו ומוסדותינו הקדושות בכל אתר ואתר.

ר' מאיר זעליג ע"ה האט אוועקגעשטעלט און יארן לאנג אויסגעהאלטן דעם 'נייטרא כולל' אין וויליאמסבורג, אהערגעשטעלט דעם הערליכן 'מקוה אליעזר דוב' אין כולל שומרי החומות בארצינו הקדושה און געווען פון די גאר גרויסע תומכים לצדקת רבי מאיר בעל הנס, געווען דער איש השלום וועלכער האט פון שטענדיג אן מפשר געווען בין איש לאחיו, אוועקגעשטעלט פרנסות פאר אידישע קינדער, געשטיצט דעם הייליגן מוסד 'בוני עולם' מיט ריזיגע נדבות, און פאר זיך איז ער געווען גאר א שטארקער קובע עתים לתורה, מדי יום ביומו מיט א געוואלדיגן קביעות.

זיין ישרות און נאמנות אין משא ומתן איז געווען לאות ולמופת, גרויסע אדוואקאטן און וועלט-באריטע סוחרים האבן אין אים געזען א סימבאל פון רעכטפארטיגקייט און זיך גערעכנט מיט זיין ווארט. הן שלו הן ולאו שלו לאו. מיט זיין ווארים הארץ פאר מסורת אבות האט ער זוכה געווען צוריקצושטעלן מקום מנוחת קדשו פון הרה"ק רבי הערשל'ע ליסקער זי"ע בעל אך פרי תבואה.

פון זיינע שיינע נדבות, וואס דער רבוש"ע האט אים מזכה געווען אלס זכות עולם, איז דער מעכטיגער בנין בית המדרש "זכרון יחיאל מיכל" אין קרית יואל משה סאטמאר באנגעלאו קאלאני (איחוד קאנטרי) אין מאנטיסעלאו. וואו ער האט ממש זוכה געווען אז דורך זיין גרויסע נדבה און בנין הביהמ"ד איז געווארן א מהפיכה און רעוואלוציע אין דעם גאנצן מושג פון 'קאנטרי', עס איז געווארן א רוטין אוועקצושטעלן מקומות התורה והתפלה אויף א געוועלטיכן שטייגער, קובע צו זיין שיעורי תורה ברבים, און עוסק זיין בתורה אין די פרייע זומער וואכן.

"הבית הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו" - זייענדיג דער גרויסער בעל אכסניא של תורה, האט ער געזארגט פארן אויפהאלטן פון דעם בנין גדול ומפואר. נאך עטליכע יאר וואס דער בנין האט געדינט דעם ציבור לתורה ולתפלה, האט ער בשנת תשס"ט מוסיף געווען די צוויי פאדערשטע היכלי התפלה "סניף אליעזר דוב", לע"נ זיין חשובן שוועד הרה"ח ר' לייזער בער דייטש ז"ל מרביץ תורה בקהלתינו הק', און אזוי פון פריש זוכה געווען צו א רינגעלע אין די קייט פון זיכוי הרבים אין תפלה בציבור מיט הרחבת הדעת.

נאך אויף לאנגע יארן וועט ר' מאיר זעליג ע"ה געדענקט ווערן לטוב. יקימו דור אחרון ויספרו לבניהם די געוואלדיגע צדקות וואס איין יחיד האט אוועקגעגעבן פארן ציבור, און דערמיט אויפגעשטעלט עולמות של תורה וחינוך הדורות בדרך ישראל סבא, פאר אונזערע קינדער און אייניקלעך שיחיו.

זיינע אלע מעשים טובים ווערן יעצט געדענקט אין די טעג פון די ערשטע יארצייט, און טוען אים באגלייטן בגנזי מרומים צו גענישן פון די מעשי צדקה וחסד וואס ער האט איינגעפלאנצט אין זיין שטוב, והלך לפניך צדקך וכבוד ה' יאספך אז די לויטערע זכותים באגלייטן ווייטער זיין חשובע עקרת הבית בעלת צדקה וחסד מרת ריספלער שתחי' וועלכע האט געהאט אן אייניגן טייל אין אלע זיינע צדקות, צו געבענטשט ווערן מיט לאנגע געזונטע יארן פון נחת און געזונט, און זיין א מליץ יושר פאר בנו יחידו הרבני הנגיד מו"ה פישל הי"ו וכל משפחתו, להתברך בכל מילי דמיטב, אלהא דמאי"ר יענם, צו קענען ממשיך זיין מיט זיינע פעולות צדקה וחסד, און בקרוב זאל מען זוכה זיין צו תחיית המתים ברחמים גדולים אמן.

והקרן קיימת לעולם הבא.

הנהלת המוסדות באוויינט פריצייטיגע פטירה פון הנדיב המפורסם מו"ה מאיר זעליג ריספלער ע"ה ראש הקהל

תִּכְלֶה שָׁנָה וּבִרְכוֹתֶיהָ:

נדבות-ראטע בשנת תשפ"א געשלאסן מיט קאלאסאלע הצלחה בעז"ה, טראץ אוממעגליכקייט איינצורישן "עפענטליכער דינער"

רוב רובם פון אנשי שלומינו, זקנים עם נערים, הורי תלמידי המוסדות און ידידים, זיך אנגעשלאסן מיט באדייטענדע סכומים לתמיכת המוסדות הקדושים

ערוואַרט מיט שפאַנונג:

אויסברייטערונג-פלענער אויף קומענדיגן תקופת הדינער תשפ"ב הבעל"ט

ארויסטרעטנדיג פון שנת תשפ"א, דאס יאר וואס וועט ליידער געדענקט ווערן אויף לאנגע יארן, קומט אבער צו די זעלבע צייט ארויס מיט די שענסטע פארבן דער "גדול כח הצדקה" וואס ליגט טיף איינגעבאקן אין די הערצער פון קהל עדתינו תלמידי רבינו הק' והטהור זי"ע, און דער ווארימקייט פון אנשי שלומינו צו שטיצן דעם רבי'נס הייליגע מוסדות, מיט די האפענונג און ארויסקוק "שמהפכת מדת הדין לרחמים", ובזכות הצדקה זאל דאס נייע יאר ברענגען בלויז גוטע בשורות, לנו ולכל בית ישראל.

פון די צוויי הויפט פיליאלעס אין "פאנדרעיזינג" פון מוסדותינו הקדושים קומט ב"ה די גוטע נייעס, אז דאס יאר תשפ"א האט אריינגעברענגט פאר די קאסע פון די מוסדות הקדושים גאר גרויסע נדבות פון הערליכע סכומים, נדבת לבם הטוב פון אחינו לדעה, אנשי שלומינו, הורי תלמידי המוסדות און ידידי מוסדותינו הק', וועלכע האבן בייגעשטייערט גאר שיינע נדבות לטובת די הייליגע תינוקות של בית רבן, טראץ ס'איז נישט ערמעגליכט געווארן אפצורעכטן דעם גרויסן דינער אין דער עפענטליכקייט (זעה אויספירליך אינעם ארטיקל: "די שלשת ימי אורה וואס האט אנגעהאלטן פאר העכער אכט חדשים").

די גרויסע זכותי המוסדות, אנגעפירט דורך די געטרייע חברי ועד הפועל, געוועלט אין אידיש: "פאנדרעיזערס", הרה"ח ר' דוד הערש מערץ הי"ו און הרה"ח ר' לוי יצחק לעווי הי"ו, האבן דורכאויס דעם לעצטן יאר פון פריש באזוכט ביי די גרעסערע נדיבים בעם, פארצולייגן און פארקויפן די געוואלדיגע זכותים פון פרנס השנה, דער "זכות פרנס החודש" פאר $50,000, דער "זכות נר למאור" פאר $36,000, דער זכות "פרנס השבוע" פאר $24,000, און אזוי ווייטער, וואס אט די סכומים זענען דער בריח התיכון אינעם עקזיסטענץ פון די מוסדות.

פון די צווייטע פליגל אין פאנדרעיזינג, וואס איז געצילט פארן בריי'טערן ציבור, אנגעפירט דורך הרה"ח ר' נתנאל ברוין הי"ו און הרה"ח ר' יואל מערץ הי"ו, איז דאס יאר אריבער מיט א געוואלדיגע הצלחה למעלה מן המשוער, סיי אין צאל תומכים וואס האט כמעט איבערגעשטיגן אלע פריערדיגע יארן, און בעיקר אין סך הכל פון די אזוי-גערופענע 'קלענערע' נדבות, וואס האט געקלאפט, יעצט בצאת השנה, וועט מ'מאכט דעם בריי'טערן חשבון פונעם יאר, אין גאר ריזיגע ציפערן, צו דערקן דעם דעפיציט וואס איז פארליבן פונעם יאר.

עס קלינגט נאך אין די אויערן די וועריטער וואס דער נשיא המוסדות כ"ק מרן רבינו שליט"א האט אויסגעשריגן ביים לעצטן דינער לטובת המוסדות, כ"א כסלו שנת תש"פ אין ניו יארק סטעיט ארמארי, איבער דעם התחייבות וואס ליגט אויף יעדן יחיד מאנשי שלומינו, עלטערן און גרויס-עלטערן פון די תלמידי המוסדות השעה צו שטיצן די הייליגע מוסדות.

ואלו דבריו הקדושות, די קלארע און דורכדרינגליכע וועריטער, וואס דער רבי האט מכריז געווען בקול חוצב להבות אש:

"...אידן געבן צדקה לכל דבר שבקדושה, און אזוי דארף טאקע זיין, אבער מען דארף צו וויסן, אז די ערשטע צדקה וואס ליגט אויף

א מענטש, דאס איז די צדקה פון החזקת מוסדות החינוך פון די אייגענע קינדער און אייניקלעך, וואס דאס ליגט אויף אים א פליכט צו מחנך זיין זיינע אייגענע קינדער".

דא האט כ"ק רבינו שליט"א בנועם אמרי חן, ערקלערט איבער דעם פולסטן אחריות וואס ליגט אויף יעדן טאטע און זיידע פון א תלמיד המוסדות צו תומך זיין דעם מקום תורה וואו זיינע קינדער און אייניקלעך ווערן נתחנך. ובלשון קדשו:

"איך יעלה על הדעת, מקדים זיין אנדערע ענינים - אפילו וויכטיגע ענינים, גוטע און חשובע ענינים - אויף די חינוך פון די אייגענע קינדער?!"

דער ציבור האט גאר שטארק דערהערט די ווערטער, אז "די ערשטע צדקה" קומט "פאר די אייגענע קינדער!", און דאס האט זיך דערקענט אויף טריט און שריט ווען דער ציבור אנשי שלומינו האבן אויפגענומען די עסקני המוסדות בסבר פנים יפות און זיך אנגערופען מיט שיינע סכומים לטובת החזקת המוסדות.

...

יעצט ווען מ'שטייט אין סאמע ברען פון די צוגרייטונגען צום "תקופת הדינער תשפ"ב" הבא עלינו לטובה, ווערט געמאלדן מטעם די חברי וועד הפועל, אז אויף היי יאר ווערט צוגעגרייט א פולע אויסברייטערונג אנצוקומען צו א גרעסערן ספעקטרום פונעם ציבור, אנצושליסן טאקע ממש יעדן יחיד מאנשי שלומינו תושבי וויליאמסבורג צו שטיצן די הייליגע מוסדות.

די חברי הנהלת המוסדות קוקן ארויס שוין יעצט בעת כניסת השנה, און קומען ארויס מיט א פייערדיגן רוף: "פתוח תפתח - עפענט אייער הארץ, עפענט אייער טיר, און עפענט אייער קראן פון השפעות בזכות החזקת התורה ובזכותו הגדול פון רבינו הק' והטהור זי"ע".

קויפט אפ איינע פון די זכותים צו האבן א חלק אין די זכותים אדירים פון הרבצת התורה והיראה פון די אלפי תלמידים ותלמידות בליעה"ר, און מיט דעם עפענט דעם קראן פון השפעות אין אייער שטוב, מיט תענוג ונחת פון די אייגענע בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות.

ערווארט מיט שפאנונג. קוקט ארויס אין די קומענדיגע וואכן אויף אונזערע ווייטערדיגע פראיעקטן לטובת די הייליגע מוסדות.

הוֹשַׁע נָא, פִּנַּת יִקְרַת הוֹשַׁע נָא.

די "שלשת ימי אורה"

וואס האט אנגעהאלטן פאר העכער אכט חדשים...

דער דריי טאג "ימי הצלה בליץ קאמפיין" ווען דער ציבור באגיסט די עסקני המוסדות מיט גרויסע נדבות, ביז צום שלוס פונעם "ונתנו גורל" פארלאפענעם "חמשה עשר באב"

לאמיר צוריקמישן דאס בלעטל מיט צען חדשים.

עס איז פרייטאג אינדערפרי פר' ויצא תשפ"א לפ"ק. מ'שטייט קארגע צוויי וואכן בעפארן דעם ליל הדינער, אין סאמע שפיץ פון די קאראנא-נאכווייען צומישענישׂ, די מידיא זוכט און נישטערט וואו מ'קען מאכן צימעס; דער דעמאלט'דיגער גאווערנער קאומא איז געווען בתוקפו און געווארן באשמיצט טאג טעגליך פאר זיינע 'אוועקקוקן' פון חרדי'שן ציבור; די מידיא-נעצן און דזשורנאליסטן זענען באפאלן אונזער שטאט יעדע עטליכע טעג מיט פרישע אטאקעס, קוים האט מען זיך געהאט אויסקורירט פון די נאכווייען וואס מאנכע מקרב המחנה האבן אנגעדרייט נאך די גרויסע חתונה בחצרות קדשינו אין ביהמ"ד הגדול אין ווילי'אמסבורג, און מ'האט געזוכט פאר יעדע פרייז זיך נישט פון פריש אנמאכן פראבלעמען פארן היימישן ציבור.

די הנהלת המוסדות האט דאן געהאלטן אין סאמע שפיץ פונעם יערליכן קאמפיין וואו מ'האט געמוזט שאפן דעם דיפרענץ צו דעקן דעם דעפיציט. דא שטייט מען אין די הכנות צו פארהאנדלען אויף א פלאץ פארן דינער, און דא קומט מען אונטער אטאקעס. מ'איז געווען אובד עצות און נישט געקענט באשליסן. לאנגע אסיפות בכובד ראש האבן געהאלטן פארנומען די געטרייע חברי הנהלת המוסדות וויאזוי צו באשליסן, מ'האט דן געווען איבער קלענערע פארזאמלונגען פאר נגידים, תומכים און נדיבים, אדער אפילו בלויז א שולחן הטהור פארן ציבור הגדול. נאכן איבערשמועסן אלע הצעות מיטן נשיא המוסדות כ"ק מרן רבינו עט"ר שליט"א, הדבר יצא מפי המלך, אז וויבאלד אלעמען'ס אויגן זענען געווענדן אהער, מוזן מיר טוהן וואס איז אחריות'דיג לטובת הציבור בעתיד, אפצוהיטן און פארווערן יעדע חשש פון עוועטוטעלע באגרעניצונגען אויף בתי מדרשים און מוסדות התורה דורך די רעגירונג וואס קומט דורך די געמיינע העצע קעגן גרעסערע פארזאמלונגען, און דעריבער ווערט די גרויסע מסיבה וחגיגת הקהל אפגעלייגט.

וצויתי את ברכתי - כ"ק מרן רבינו שליט"א האט דאן געגעבן א הארציגע ברכה פאר די חברי הנהלת המוסדות, אז מיטן אויבערשטן'ס הילף "ווען מען גארנישט דערלייגן"! די הכנסות פונעם קאמפיין וועלן זיין גענוי ווי די פריערדיגע יארן, דער ציבור וועט פארשטיין דעם מצב און זיך אנשליסן כמימים ימימה, ווי יעדעס יאר, און אפילו נאך שענער.

דאן האט ווי א "דינער" אינמיטן העלן טאג אפגעקלינגען די טרוקענע מודעה וואס די הנהלת המוסדות האט מפרסם געווען, אז צוליב די - דעמאלט'דיגע - אומשטענדן וועט נישט פארקומען דעם ריזיגער כינוס ההודאה ביום כ"א כסלו, צום ערשטן מאל אין די העכער זיבעציג יאר, ביי וועלכן אלפי אנשי שלומינו קומען זיך צונויף מדי שנה בשנה זיך משמח זיין און לויבן השי"ת אויף די ניסים וחסדים בהצלת רבינו הק' זי"ע, דער מעמד וואס איז גלייכצייטג איז געווידמעט אלס יערליכער דינער פאר אונזערע הייליגע מוסדות.

די מודעה האט זיך געליינט אונטערן קעפל: "שכר על הפרישה", און האט ערקלערט: "בהיות ולדאבון הלב עדיין נמצאים אנחנו בתקופה קשה, כאשר מחד שוב נתפשטה המחלה המהלכת ה"י אשר רבים חללים הפילה והרבה מאחינו בני ישראל נפגעו בה קשות ועדיין לא נושענו בשלימות ה"י, יעזרנו השי"ת שלא נוסיף לדאבה עוד, ומאידך עומדים בתוקפם הגבלות מסויימות עם אזהרות חמורות מטעם הממשלה והעומדים בראשה אשר את טובת אנשי העיר הם מבקשים ודורשים כדי שלא תתפשט המחלה הלאה, היל"ת".

"נאמנים אנחנו לפקודת תורתינו הקדושה, וחייבים אנחנו לציית לדינא דמלכותא ולדרוש את שלום ראשי העיר, ובודאי מוטל עלינו לעשות כל טצדקי שלא יגיע המצב להגביל אף במקצת מן המקצת את קיום ופתיחת בתי כנסיות ובתי מדרשות ומוסדות התורה והחינוך של צאצאינו וצאצאי כל בית ישראל, ולא לגרום חלילה איזה סרך של חילול ה' ודברת הבריות מן הגוים אשר סביבותינו, כמובן לכל.

אי לזאת נצטוינו מפי כ"ק מרן רבינו עט"ר שליט"א לפרסם בשער בת רבים, כי לאור המצב הקיים ודרישת הממשלה לצמצם התאספות רבתי, לא יתקיים בשנה זו סעודת הודאה ודינער השנתי בהתאספות ציבור אנשי שלומינו ביום כ"א כסלו המתקיימת מדי שנה בשנה במקהלות עם רב ביום הצלת רבינו הק' והטהור זי"ע".

און די הנהלת המוסדות פירט אויס מיט א בקשה מעומק הלב: "אך בחדא מחתא באנו בקריאה קדושה, נפשינו בשאלתינו ואת אנשי שלומינו בבקשתינו: באשר

בימים אלו יצאו עסקני מוסדותינו הק' לדפוק על פתחי נדיבים כבימים ימימה, לעורר את לבב אנ"ש לתמוך את ממלכת התורה והחינוך של מוסדותינו הק' עם אלפי התלמידים והתלמידות בליעה"ר, אנא ואנא בואו לנו לעזר לקבל את שלוחי המוסדות בסכומים הגונים לטובת החזקת חינוך צאצאינו הבנים והבנות, ולא יהיו שלוחי מצוה ניזוקין ח"ו".

ווי נאר די הנהלת המוסדות האט געלאזט מעלדן איר באשלוס אין א טרוקענע מודעה, איז דאס געווארן צושפרייט און געשיקט ווי אימער. אין געציילטע שעות איז דאס אנגעקומען אין די העכסטע פענסטער פון אלבאני ביז סיטי האלל, גרויסע צייטונגען און מידיא נעצן האבן דאס פובליצירט און ארויסגענומען דערפון די ריכטיגע מסקנות, אז אונזער ציבור רעכנט זיך יא מיט די רעגירונג מאסנאמען, און דער קידוש שם שמים איז אויף גאר א שטארקן פארנעם.

דא האבן די געטרייע חברי הנהלה זיך דערזען אין א אומגלויבליכע און פרעצעדענטלאזע דילעמע; דער דעפעציט פון די מוסדות דערגרייט אין די גאר הויכע ציפערן, עס פארבלייבט עטליכע מילליאן דאללער יערליך וואס מ'דארף דעקן, דא ליגט מען נאך אין חובות פון די פריערדיגע יארן, און ענדליך ווען עס קומט שוין אן די איינציגע צייט אין יאר אויף וועלכען מ'לייגט אזויפיל האפענונג, דער צייט פונעם יערליכן דינער ווען דער ציבור שליסט זיך אן צו שטיצן די הייליגע מוסדות, קומט יעצט אזא באשלוס אז ניטאמאל קען מען ארויסקומען צום ציבור שרייען פאר הילף... ומאין יבוא עזרי.

אבער סמוכים ובטוחים בברכת הקודש פון כ"ק מרן רבינו שליט"א, וסמוכים ובטוחים על כוחו של אותו זקן דער הייליגער מייסד המוסדות, מרן רבינו הקדוש והטהור זיע"א, האט די חברי הנהלת המוסדות זיך אנגעגארטעלט מיט די ריכטיגע מדת הבטחון, אז מ'וועט פרובירן דאס בעסטע מעגליך לויט די אומשטענדן, און מן השמים ירחמו, ויבוא הנס מכל מקום.

אוי האט מען זיך ווייט פארראכטן און אונטערגעשאצט דעם הייליגן ציבור.

• • •

אין די פאלגענדע טעג פון פרשת וישלח האט די הנהלת המוסדות געמאלדן אויף א "דריי טאג בליץ קאמפיין", ארום די טעג פון ימי הצלת רבינו הק' והטהור זי"ע, וואס איז געווארן באשטימט אויף זונטאג, מאנטאג און דינסטאג פר' וישב, דאס איז ביום כ', כ"א, און כ"ב כסלו, וועלן די עסקנים זיצן אין די בתי מדרשים און אפנעמען די נדבות פונעם ציבור, וואו יעדער יחיד מאנשי שלומינו וועט זיך אנשליסן להחזקת חינוך צאצאינו ודורותינו.

אויב די חברי הנהלה האבן געקלערט אז דער באשלוס אז "דער דינער וועט נישט פארקומען" וועט קאסטן א טייערער פרייז; אז דאס וועט באדראעט דעם גאנצן עקזיסטענץ פון די הייליגע מוסדות מיט אירע טויזנטער תינוקות של בית רבן, חס מלהזכיר, נישט קענענדיג שאפן די יערליכע הכנסה פון די דינער וואכן - איז דאס געווען א פאטאלער טעות.

עס איז געווארן צוגעשטעלט גראנדיעזע "מסיבות לחיים" אין די בתי מדרשים וואו דער ציבור זאל ביישטייערן פאר די מוסדות הקדושים, און ווי נאר די עסקני המוסדות זענען אנגעקומען די בתי מדרשים אין יענע עטליכע טאג, זענען זיי געווארן איבערראשט פון דעם ווארימען אפקלאנג וואס האט זיך געשפירט ביים גאנצן ציבור, ווי ס'וועט מקויים - אין פשוט'ן זין פון ווארט - דער פסוק "והם הביאו אליהם נדבה בבוקר בבוקר".

עס האט זיך באשיינפערלעך ארויסגעשטעלט אז דער ציבור האט "דערהערט" דעם אחריות צו פארזיכערן אז די מוסדות הקדושים ליידן חלילה נישט פון דעם געשאפענעם מצב. דער ציבור איז געווען פארשטענדליך און אנגענומען מיט צוטרוי דעם באשלוס אז מ'קען נישט אפרעכטן דעם דינער השנתי במעמד קהל רב, כדי נישט צו שטעלן די מוסדות התורה און בתי מדרשים אין א סכנה, אבער צו די זעלבע צייט האט מען פארשטאנען אז מ'קען נישט דערלאזן די הייליגע מוסדות זאלן ליידן און חלילה פאלן א קרבן צום שווערן מצב. והחלש אמר גבור אני, צו קומען צום הילף פון די הנהלת המוסדות.

צו די זעלבע צייט איז דער בריית-בארימטער "24 שעה אויטאמאטישער נדבות ליין" געווארן העפטיג אקטיוויזירט און פארנומען אפצונעמען די נדבות פונעם בריטן ציבור; די ראשי חברי ועד הפועל, מו"ה נתנאל ברוין הי"ו און מו"ה יואל מערץ הי"ו זענען געווען פארנומען נאכצוקומען די רופען פון אנשי שלומינו צו קומען אפנעמען די נדבות וועלכע דער ציבור האט מנדב געווען ביום הצלת רבינו הק' זי"ע, להחזקת המוסדות הקדושים וואס רבינו הק' זי"ע האט מייסד געווען להחיות לנו לפליטה גדולה.

אין לויף פון די טעג און וואכן נאכן בליץ קאמפיין איז מען נאכגעקומען דעם פלייץ פון אריינרופער צום סיסטעם אפצונעמען די נדבות, און איינצייטיג האבן די עסקני המוסדות זיך געזעצט אנרופען און באזוכן ביים ציבור אנשי שלומינו וועלכע האבן זיך נאכנישט באשטייערט, אויפצוטרייבן די נדבות לטובת די הייליגע מוסדות.

אזוי האט אנגעהאלטן דעם קאמפיין טאג נאך טאג און וואך נאך וואך,

ס'איז פשוט נישט פארטיג געווארן, יעדע ווייל איז מען אויפגעקומען פון פרישע בייפעלער וואו מ'קען שאפן נאך און נאך נדבות פאר די הייליגע מוסדות, דער ווארימקייט פונעם ציבור איז געווען פיל מער ווי ערוואארטעט און דער הייליגער ציל אנצופילן דעם נדבות-באזע האט זיך נישט אפגעשטעלט, ביז מ'האט זיך דערזען ביי ענדע זומער, ווען מ'האט אין א גוטע שעה מפרסם געווען דעם שלוס פונעם "קאמפיין תשפ"א", מיטן ארויסציען דעם גרויסן "ונתנו גורל", וואו דער געווינער באקומט צוריק פינף-און-צוואנציג מאל זיין נדבה אין וועכנטליכע פעריאל צו יעדע צווויי וואכן.

שליסנדיג דעם קאמפיין - מיט בלויז עטליכע וואכן צוריק - איז געקומען צום אויבערפלאך די קלארע ווערטער וואס דער נשיא המוסדות כ"ק מרן רבינו שליט"א האט געווינטשן מיט א הבטחה'דיגע גייסט מיט עטליכע חדשים פריער, אז "מ'וועט גארנישט דערלייגן"! די הכנסות זענען געווען נאך פיל מער און שענער ווי אין די פריערדיגע יארן, דער ציבור האט זיך ארויסגעשטעלט אלס געטרייע סאלדאן אנצוהאלטן די הייליגע המשכה פון רבינו הק' זי"ע, צו בויען דעם פעסטונג פון חינוך הבנים והבנות פאר אונזערע לעכטיגע תינוקות של בית רבן, לנו, לבנינו ולדורותינו.

למען ידעו דורותיכם.

עַל הַר גָּבוֹהַּ לְבַשִּׁר בְּשׂוֹרָה זֹאת, כֹּל שֶׁקִּיִּם מִצְוָה זֹאת:

גאר גרויסע "שבועות אפיעל" בחצרות קדשינו אין קרית יואל

נאך פערזענליכע קריאת הקודש פון כ"ק מרן רבינו שליט"א צו תושבי קרית יואל

אין ליכט פון די תשפ"א באגרעניצונגען וועלן מ'האט נישט געקענט אפרעכטן דעם מעמד הדינער אויף א געוועלטיגן פארנעם, וואס האט געבראכט אז אונזערע געטרייע קרית יואל'ער ברודער וועלכע פלעגן מדי שנה בשנה זיך משתתף זיין ביים יערליכן דינער מיט שיינע סכומים לטובת המוסדות, האבן נישט געהאט די מעגליכקייט אפצוגעבן זייערע בריייטהארציגע נדבות לטובת אונזערע הייליגע ווילאמסבורגער מוסדות.

לאור דעם מצב, האט דער געטרייער רועה נאמן, דער נשיא המוסדות כ"ק מרן רבינו שליט"א, שוין מקדים געווען, און ביי די דברות קודש ביי די סעודת הודאה כ"א כסלו, אין ביהמ"ד הגדול אין קרית יואל, וואס איז דאן געווען געווידמעט ספעציעל פאר תושבי "קרית יואל", האט דער רבי שליט"א געבעטן בלשון קדשו:

"די נאכט פון כ"א כסלו איז אלע יארן געווען מקדש פאר אונזערע מוסדות אין ווילאמסבורג. יעדער איינער וווייסט דעם מצב, די רעגירונג שטערט אין ווילאמסבורג צו מאכן א גרויסע אסיפה, קען מען עס היי-יאר נישט מאכן ברוב עם הדרת מלך כראוי, ווי ס'דארף צו זיין. וויל איך אבער בעטן פון אלע אנשי שלומינו תושבי קרית יואל: מ'האט דאך בעבר תומך געווען די מוסדות אין ווילאמסבורג, זאל מען טוהן אלע פעולות אז ס'זאל נישט פעלן פאר אונזערע ווילאמסבורגער מוסדות! די מוסדות זענען אלע לשם לתפארת ולתהלה".

געטריי און הארכזאם צום קריאת הקודש, זענען די קרית יואל'ער אחים לדעה ארויסגעקומען מיט א בריייטע שטיצע צום "בנינו ערבים קאמפיין", וועלן עס איז פארגעקומען דער אפיעל פארגאנגענעם יו"ט שבועות בצל הקודש, וועלן אלופי אלפי ישראל קומען לעלות לרגל לעשות את החג בצלא דמהימנותא קדישא, בהר ה' יראה. באלד ביי כניסת החג, נאך דעם ערשטן תפלת מנחה ברוב עם, האט אויפגעטרעטן מיט פייערדיגע וועטער דער בארימטער פה מפיק מרגליות, הרב הגאון מרביץ תורה רבי מאיר צוויבל שליט"א ר"מ בישיבתינו הק' ומח"ס נר המאיר, און אפעלירט צו תושבי קרית יואל אקעגנצוקומען די הייליגע מוסדות אין קרית יואל, מיט אירע אלפי תלמידים ותלמידות שיחיו.

אין די טעג און וואכן נאך שבועות זענען די עסקנים ארום אין די בתי מדרשים איבער די הייליגע שטאט קרית יואל, און אפגענומען די נדבות לטובת המוסדות. עס איז געווען צום דערקענען א ספעציעלע וואורימקייט מיט סכומים הגונים לטובת די הייליגע מוסדות אין ווילאמסבורג, די שפיגעלע פון סאטמאר אומעטום.

תָּרוּנּוּ וְתָחוּגוּ בְּקִרְיַת מוֹעֲדֵיכֶם.

שפאנענדע ארויסקוק ביי אנשי שלומינו צו הערליכע צוגענגליכע "חתונה זאלן" אין נייעם בנין בעדפארד-קיעפ

וְכָל יִשְׂרָאֵל יְשִׂישׂוּן בְּהִלֵּל וּבְשִׂמְחָה:

בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן הִנְחַלְתָּנוּ:

הערליכע "חתונה זאל" ווערט אויפגעשטעלט
אויף "פארלער שטאקן" פון מעכטיגן בנין,
באקווען, גרויס, לופטיג און הערליך

יִצְחָק שָׂמֵחַ בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה:

אנערקענונג-געשאנק צו שמחת הכנסת ספר תורה בבית הרבני הנדיב מו"ה יצחק ראזענבערג ע"ה

אומפארגעסליכער ראש הקהל דקהלתינו הקדושה און לעגענדארער בונה ומקים עולמות של תורה

פארלאפענעם זונטאג פר' קרח האט קהל עדתינו זיך משמח געווען מיט די גרויסע שמחת חגיגת הכנסת ספר תורה וואס איז געווארן אריינגעגעבן דורך די משפחת ראזענבערג שיחי', האשה החשובה בעלת צדקה וחסד מרת ראזענבערג שתחי' ובני' החשובים שיחיו, לעילוי נשמת בעלה ואביהם הרבני הנגיד הנדיב המפורסם בונה ומקים עולמות של תורה מו"ה יצחק בן מו"ה צבי ראָזענבערג ע"ה ראש הקהל דקהלתינו הקדושה, ביי וועלכן עס האט ארויסגעשטארט די השתתפות פון די חשובע חברי הנהלת המוסדות.

כאטש עס איז שוין פאריבער עטליכע יאר זינט יענע ביטערע פאסירונג וועלכע מ'האט אויף א פלוצים'דיגע פארנעם טראגיש פארלוירן דעם געטרייען ראש הקהל, וועלכער האט אבער דער לעכטיגער זכרון פונעם ראה"ק נישט פארגעסן פון קהל עדתינו בכל מקומות מושבותיהם, און ספעציעל אין די ראמען פון אונזערע ייליגע מוסדות, וואו ר' יצחק ע"ה איז געווען דער אחד המיוחד פון די מקימי ומייסדי עולמות של תורה, און מיט זיינע פעולות נמרצות חובקות זרועות עולם האט ער בייגעשטייערט - אינאיינעם מיט זיין ברודער יבלח"ט הרבני הנגיד מו"ה אברהם יודא הי"ו חבר הנהלת קהלתינו הק' - אומגלויבליכע סכומים פארן בוי פון די תורה וחינוך נעץ, למענינו ולדורותינו.

ר' יצחק'ס געטריישאפט און עסקנות פאר קהל עדתינו האט זיך אנגעהויבן נאך אלס יונגערמאן אלס עסקן בימי רבינו הק' בעל דברי יואל זי"ע, און שפעטער איז ער געשטאנען אלע יארן ווי אן עבד נאמן און צוגעהאלפן פאר מרן רבינו הגה"ק הברך משה זי"ע, און דערנאך געשטאנען געטריי לימין קדשו פון להבחל"ח כ"ק מרן רבינו שליט"א מיט אלע ענייני הקהלה, ער האט כסדר געזוכט וואס מ'קען טוהן פעולות נשגבות לטובת אלע בני הקהלה, און מיט א געוואלדיגע געטריישאפט און איבערגעגעבנקייט האט ער זיך מוסר נפש געווען להצלחת הקהלה בכל העולם כולו.

ביי די גרויסע שמחת הכנסת ס"ת, און אויך שפעטער ביי די גרויסע סעודת מצוה וואס די משפחה האט מנדב געווען קאמבינירט אינאיינעם מיט דעם סיום מס' יבמות אין די חבורה "יסודי התורה", האט זיך אנגעזען דאס השתתפות פון די חברי הנהלת המוסדות, וועלכע זענען געקומען אלס הכרת הטוב פאר זיינע געוואלדיגע פעולות לטובה להרמת קרן קהלתינו ומוסדותינו הק'.

אין זיינע דברות קודש ביים גרויסן מעמד, האט כ"ק מרן רבינו שליט"א ארויסגעברענגט און דערמאנט לשבח די פעולות נשגבות פון דעם אומפארגעסליכן ראש הקהל, און פילע זיינע לייסטונגען להרמת קרן התורה. דער רבי שליט"א האט דערמאנט ווי דער ראש הקהל ר' יצחק ע"ה האט מרומם געווען דעם קרן התורה אויף א געוואלדיגן פארנעם, ספעציעל וואס ער האט געטוהן אין געביט פון הרמת לומדי תורה מיט די ריזיגע "היכלי התורה" אין קרית יואל און שפעטער אין ווילליאמסבורג, וואס זאל זיין מיוחד בלויז פאר לימוד התורה, וואו אידן זאלן קענען קומען און לערנען בהרחבת הדעת. ויזרע יצח"ק מאה שערים, דערמיט האט ר' יצחק ע"ה געעפנט אסאך טויערן אז אידן זאלן קומען אין ביהמ"ד לערנען, און מרבה געווען לומדי תורה אויף גאר א שטארקן אופן, וועלכן עס איז געווען ניתוספו ספסלי בית המדרש אויך אין אנדערע קהלות בישראל, וואס דאס אלעס וועט יעצט נזקף לזכותו ולטובת נשמתו, און ער גענעסט פון די פירות בעולם העליון.

אוכל פירותיהן בעולם העליון.

בשם כל הורי תלמידי מוסדותינו הקדושים נגיש סל מלא ברכות התורה
מול כבוד המשפחה המפוארה, רודפי צדקה וחסד בכל עת ונעונה,
ראשונים לכל דבר שבקדושה בקרב קהלתינו ומוסדותינו הקדושות בכל קצוי תבל,
שמם מפוארים בתוך קהל עדת מי מנה, ה"ה

האשה החשובה בעלת חסד ומדות טובות

מרת ד. ראזענבערג תחי'

וצאצאיה החשובים הנגידים הנדיבים המפורסמים לשם ולתהלה

כל אחד בשמו הטוב יבורך ויהולל

בהגיעם ליום שמחת לבם עת רקוד ועת לשמוח בשמחת התורה, עליונים ששו ותחתונים עלזו,
זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו, בקול רנה ותודה המזן חוגג זוכים לחגוג ברוב פאר והדר את

שמחת הכנסת ספר תורה

שנכתב לעילוי נשמתו הבהירה של בעלה ואביהם

אחד המיוחד ארי שבחבורה, חסיד במעשיו מלא רוח עצה וגבורה, גופו מכובד על הבריות נזר עשרה, איש על העדה פרנס
קהלתינו הטהורה, עסק צפרא ורמשא בעסק התורה, אדיר החסד וגאון בצדקה לתפארה

הרבני הנגיד הנדיב המפורסם והמרומם, הטפסר הגדול ביהדות החרדית הצרופה,
בונה ומקים עולמות של תורה וחסידות, בישראל גדול שמו

מו"ה יצחק ב"ר צבי ראזענבערג ע"ה

עמוד התווך ורוח החיים של ממלכת התורה והחסידות קהלתינו הקדושה ומוסדותיה בכל קצוי תבל,
יסד וכונן היכלי התורה בקרב קהלתינו הקדושות בארץ ובגולה, השליך נפשו מנגד במסירות
נפש יומם ולילה לשובת כל מפעלות קהלתינו הק' בפעולה בעצה ובממון
ויהי ה' את יצחק' שבבחר מתוך העדה לעמוד בראש ברוב כשרון וחריצות בתור

ראש הקהל דקהלתינו הקדושה, וחבר הנהלת מוסדותינו הק'

זכרה לו אלו-ה לטובה

זכר צדקותיו אשר עשה מאז ימי נעוריו בימי רביה"ק הדברי יואל זכותו יגן עלינו
צ"י לצדיק בעסקנות כל ימיו לטובת מוסדות "יפה לב" בארצה"ק מרום קדשינו
חבה יתירה נודעת לו ממרן הברך משה זי"ע על פעולותיו הנמרצות בקרב קהלתינו
קבראשה מחזנה לימין כ"ק רבינו שליט"א בכל מפעלותיו תורה וחסד בחצרות קדשינו

קהל עדתינו יזכרו אותו לטובה ולברכה, וישתתפו בהמוניהם בשמחת התורה

ביום א' לס' ויקח קרח הבעל"ט

לתוככי בית המדרש הגדול דקהלתינו הק' פה ווילליאמסבורג יצ"ו

ברכתינו צרופה לכבוד המשפחה הכבודה שיחיו, שזכות התורה הקדושה
תגן בעדם להתברך בברכת התורה, אורך ימים בימינה ובשמאלה עושר וכבוד,
ויושר יליץ בעדם לשב ולחיין ולשלם, ונשמתו תהא צרורה בצרור החיים
עדי נזכה לתחיית מתי ישראל ויקיצו וירננו שוכני עפר במהרה
בביאת בן דוד גואל צדק ומלכינו בראשינו אמן.

המברכים בכבוד
הנהלת המוסדות

כְּתֹב זֹאת זִכָּרוֹן בַּסֵּפֶר

עֲלִיּוֹנִים שֹׁשׂוּ וְתַחְתּוֹנִים עָלְזוּ

הנהלת המוסדות באגריסט שמחת הכנסת ספר תורה פון משפחת ראזענבערג שיחיו

אֲשֶׁר בּוֹ צַדְּקוֹ יְעִידוּ, וּלְפִי מַעֲשָׂיו וּמַעְבָּדוֹ, יְשַׁלֵּם לָמוֹ פְּעָלָם כְּמַעְבָּדוֹ, בַּעֲשָׂרָ"ה לְבוּשִׁים לְאַפְּדוֹ:

צום צענטן מאל:

גאר געלונגענע "ונתנו גורל" נאכגעפאלגט דורך פילצאליגע נדיבי המוסדות

געווינער פון היי-יעריגן גורל: הרה"ח ר' פישל מיטעלמאן הי"ו

עס איז שוין עטליכע וואכן זינט עס האט זיך געשלאסן דער יערליכער "ונתנו גורל", וואס איז דורכאויס די לעצטע יארן געווארן א טערמין וואס ווערט באגלייט מיט אינטערעסע און ווערט נאכגעפאלגט דורך די פילצאליגע נדיבי המוסדות; עס איז א חידוש פון א ראפעל, וואו יעדער באשטימט זיין אייגענע געווינס, ווי עס לויטעט דער כלל: "ונתנו גייט אהין און צוריק" איז אויך דער "ונתנו גורל" אין דעם כלל; דער געווינער באקומט צוריק פינף-און-צוואנציג מאל דעם סכום וואס ער זעלבסט האט מנדב געווען לטובת די מוסדות, אין וועכנטליכע פעריאל צו יעדע צוויי וואכן.

אין די פארגאנגענע יארן האבן אין דעם "ונתנו גורל" שוין געווינען צען גליקליכע געווינער, און אלעמאל האט דער געווינער ערהאלטן דעם סכום אין פולע פעימענטס, 'געזאגט און געטוהן', צוגעזאגט און באצאלט.

אין די יארן פון תש"ע - תש"פ לפ"ק זענען די גליקליכע געווינער געווען ווי פאלגענד: בשנת תש"ע - מו"ה ישראל ישעי' ווערצבערגער הי"ו, בשנת תשע"א - מו"ה שמעון שטערן הי"ו, בשנת תשע"ב - מו"ה שלום הורוויץ הי"ו, בשנת תשע"ג - מו"ה שמואל שוואַרץ הי"ו, בשנת תשע"ד - מו"ה שאול גרינפעלד הי"ו, בשנת תשע"ה - מו"ה פנחס אלימלך ווייס הי"ו, בשנת תשע"ז-ח איז פארגעקומען דער 'דירה גורל' אין קרית יואל, געווינען דורך מו"ה יודא ניסים באסול הי"ו, בשנת תשע"ט - מו"ה חיים ווערצבערגער הי"ו, און בשנת תש"פ - מו"ה שלמה ברי"מ ווייַנבערגער הי"ו.

אנגעהויבן פונעם קאמפיין אין די טעג ארום כ"א כסלו, און נאכגעפאלגט ביז צום יום הגורל חמשה עשר באב, האבן די נדיבי המוסדות געהאט די געלעגנהייט זיך אנצושליסן מיט גרויסע סכומים, און דערמיט פארזיכערן א ברייטערן שאנס אינעם גורל. ובפרט אין די לעצטע וואכן פונעם קאמפיין, אין די לעצטע זומער וואכן האבן די חברי ועד הפועל פון פריש זיך פארבינדן צום ציבור און אפגענומען די נדבות צו פארזיכערן דעם אריינטריט אינעם גורל.

צו די באשטימטע צייט, זונטאג פר' עקב, איז פארגעקומען דער "ונתנו גורל", אין די פאנדרעזינזן אפיסעס פון די מוסדות הקדושים, ווען צו אלעמען'ס איבערראשונג איז ארויסגעקומען דער גליקליכער געווינער, הרה"ח ר' פישל מיטעלמאן הי"ו.

מטעם דעם וועד הפועל טוט מען זיך באדאנקן פאר אלע וואס האבן אנטייל געגנומען אין דעם גורל, און געגנומען א חלק אין שטיצן די הייליגע תינוקות של בית רבן פון הייליגן רבי'נס מוסדות. דער גרויסער זכות וועט אייך זיכער באגלייטן להחתם בספרן של צדיקים, בזכות הבל פיהם של תשב"ר, ובזכות רבינו הק' והטהור זי"ע דער גרויסער מייסד המוסדות.

יְבוּל לְהַשְׁפִּיעַ, פּוֹתֵחַ יָד וּמַשְׂבִּיעַ.

לעכטיגע אריינבליק אינעם תורה ויראה פעסטונג פון אונזערע טייערע קינדער!

פּאָפּיעראָנקע

נתייסדה ע"י
כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט
בעל דברי יואל זי"ע
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

דָּבָר אֵין בְּפִי וּבִלְשׁוֹנִי מִלָּה:

כ"ק מרן רבינו שליט"א פארטיילט געבענטשטע מטבעות פאר תלמידי כיתה ח' וועלכע רעדן נישט בעפאר תפלת שחרית

אונטער פירערשאפט פונעם חשובן מנהל רוחני הרה"ג ר' יואל שטערן שליט"א

נאך א שטארקן זומער-זמן וועז א גרויסע חבורה פון אריבער אכציג תלמידים מובחרים פון כיתה ח', אונטער די הנהלה פונעם מנהל הרה"ג רבי יואל שטערן שליט"א האבן זיך פארגענומען נישט צו רעדן קיין שום דברים בטלים פארן דאוונען, איז פארגאנגענעם דאנערשטאג פר' נצבים, ה' סליחות, פארגעקומען א שיינער מעמד, וואו די תלמידים האבן געהאט די זכי' אריין צו גיין אל הקודש פנימה צו כ"ק מרן רבינו שליט"א, און דער רבי שליט"א האט פאר אלעמען פארטיילט א געבענטשטע מטבע.

מיט א שטארקע התפעלות האט כ"ק מרן רבינו שליט"א שטארק מחזק געווען די תלמידים, און ארויסגעהויבן די געוואלדיגע קבלה טובה פון שמירת הדיבור נישט צו רעדן פארן דאוונען, וואס דערמיט ווערט מען מוכשר און ראוי צו קענען דאוונען ווי עס פאסט פארן הייליגן באשעפער מיט א ריין מויל, ובפרט יעצט וועז מ'קומט אריין אין די הייליגע טעג מיט א ריין מויל, איז דאס זיכער א דבר מסוגל אז די תפילות זאלן נתקבל ווערן לרחמים ולרצון, וועז דער מויל וואס איז ווי א כלי שרת איז ריין פון איבריגע דיבורים.

דער רבי שליט"א האט שטארק אנגעווינטשען פאר די תלמידים צו קענען ווייטער שטייגן במעלות ומדות טובות, צו וואקסן ערליכע בחורים, לומדי תורה ויראי ה', און אויפשטעלן ערליכע אידיש הייזער אויף די דרכי התורה והיראה וואס רבינו הק' זי"ע האט געלערנט.

יִפְצוּ פֶה וְלָשׁוֹן וְנִיב שִׂפְתוֹתֵיהֶם.

תפילת שחרית ומסיבת לחיים מיט כ"ק מרן רבינו שליט"א אין בנין הת"ת בנין ישעי' זאב מיט תלמידים פון כיתה מכינה לישיבה קטנה

אונטער פירערשאפט פונעם חשובן מנהל רוחני הרה"ג ר' יודא בער טעלזער שליט"א

אֵלִים כְּהִשְׁעִין אָב תַּחַת עֵץ סוּכָּ"ה:

כ"ק מרן רבינו שליט"א פארטיילט "כתבי תעודה" פאר תלמידים המצטיינים בלימוד כל מסכת סוכה אין פרייע זמנים

אונטער פירערשאפט פונעם חשובן מנהל רוחני הרה"ג ר' משה אלי' גרין שליט"א

גאר א שטארקע קול תורה און רוח פון התמדה האט געהערשט דורכאויס דעם גאנצן זומער צווישן די תלמידים פונעם חשובן מנהל הרה"ג רבי משה אלי' גרין שליט"א, און כדי אריינצובערענגען דעם ריכטיגן אטמאספערע פון חזרת הלימודים צו קונה זיין א דבר השלם מיט א שלימות'דיגן סדר החזרה, האט דער מנהל מסדר געווען דעם סדר הלימוד פאר די תלמידים המצטיינים צו לערנען מס' סוכה אין די פרייע זמנים.

אין לויף פון לאנגע וואכן האבן די קינדער אריינגעלייגט אומצאליגע שעות פון התמדה אין די חזרות, און יעצט בצאת השנה איז מען אנגעקומען צום זמן פון "ברנה יקצורו", וועו מ'האט ב"ה מסיים געווען גאנץ מס' סוכה וואס די תלמידים האבן געלערנט אין די אייגענע פרייע צייטן, בעפאר און נאך דעם זמן הלימוד, ביי מיטאג, ביי נאכטמאל, בימי ערבי שבתות ושבת קודש, אד"ג.

אין די וואך פון סליחות זענען די תלמידים אריבער אל הקודש פנימה צו כ"ק מרן רבינו שליט"א, וואו דער רבי שליט"א

האט מיט א קענטיגע הנאה געהערט פונעם מנהל שליט"א איבער די הצלחה פון די תלמידים און די געוואלדיגע התמדה אין לויף פונעם גאנצן זומער זמן. דאן האט דער רבי שליט"א פארטיילט "כתבי תעודה" פאר די תלמידים המצטיינים וועלכע האבן מסיים געווען גאנץ מס' סוכה.

מיט א קול רגש האט דער רבי שליט"א דאן אנגעווינטשן פאר די תלמידים, צו קענען ממשיך זיין מחיל אל חיל אין די לימודים, להוסיף אומץ מיט התמדת הלימוד וחזרת הלימודים, צו קונה זיין נאך און נאך מסכתות שלימות בש"ס, און מרבה זיין פעלים ביראת שמים ונימוסי חסידות, צו שטייגן במעלות ומדות טובות, און בזכות עסק התורה זאל מען געבענטשט ווערן מיט א זיס לעכטיג יאר, ושנת גאולה וישועה.

וְסָכָ"ה תִּהְיֶה לְעֵד, עַל כָּל שֶׁקִּיִּם מִצְוַת סָכָ"ה לְהָעֵד.

שְׁמֹר שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל:

נייע אייניריכטונגען אין בנין הת"ת "בנין ישעי' זאב וזוגתו"

הקב"ה שׁוֹמֵר מִבַּחוּץ:

אין שאטן פון שרעקליכע "זשוירסי סיטי" טראגעדיע מיט קנאפע צוויי יאר צוריק, איז געווארן אינסטאלירט נייע סעקיוריטי סיסטעם אז אלע טירן צו די גאס ווערן פארשלאסן פון דרויסנדיגע פארקער.

לְמַחְסֶה מִזֶּרֶם וּמִמָּטָר:

באשטעלט א שוצבארע בודקע (Canopy) פארנט פון הויפט ווייט עוועניו אריינגאנג צו היטן פון קעלט און רעגן ביים וואַרטן פארנט פונעם בנין התלמוד תורה.

וְאֶת "הָעַמּוּדִים" סָבִיב לַבְּנְיָן:

פלאנירונגען און אפראווועלס-אויסגאבן צו אינסטאלירן שטאנגען (Poles) אויף די טאראסע פארנט פונעם בנין הת"ת, צו פארזיכערן פון פארבייפארנדע אויטאס - סטאטוס צו אינסטולירן די שטאנגען ווערט יעצט באטראכט דורך גאנצע ליסטע פון שטאטישע אינסטאנצן וועלכע דארפן דאס באשטעטיגן.

הוֹבִילֵם לְאָהֳלֵיהֶם לְשָׁלוֹם, וַיִּמְצְאוּ שָׁם שָׁלוֹם, זֶרַע הַשָּׁלוֹם:

תלמידי כיתה ט' זענען מקבל קבלות טובות נישט צורירן צו גע'אסור'טע כלים ביי שארפע דרשה פון הגה"צ אבד"ק ור"מ שליט"א

אין דראמאטישע ווערטער במקהלות אלפי אנ"ש ביי עצרת התעוררות כ' סיון אין ביהמ"ד הגדול אפעלירט דער רב שליט"א הארציגע שליחות "פון די קינדער צו די עלטערן": "טייערע עלטערן, ברענגט אונז נישט לידי נסיון"!

פארלאפענעם חודש סיון, אין די וואכן נאך יו"ט שבועות, נאכדעם וואס ס'האט ליידער פאסירט די ביטערע מאורעות ביי כלל ישראל וואס האט אלעמען אויפגעוועקט לתשובה ותיקון המעשים, איז הגה"צ דער רב שליט"א געלאדענט געווארן דורכ'ן חשובן מנהל רוחני הרה"ג רבי יודא בער טעללער שליט"א צו קומען משמיע זיין מאמרותיו הנכונים פאר די עלטערע תלמידים פון כיתה ט', מכינה לישיבה קטנה, וועלכע שטייען אין די תקופה פון אריינקומען לעול התורה והמצוות.

זונטאג פר' שלח איז דער רב שליט"א ערשינען אין ביהמ"ד פון כיתה ט', און משמיע געווען גאר שטארקע דברי תוכחה ומוסר וואס איז נוגע פאר די תלמידים אין די זומער וואכן, צו זיין נזהר בשמירת העינים, בהתמדת התורה, בעבודת התפלה, זהירות בין אדם לחבירו, ועל כולם האט דער רב שליט"א מעורר געווען די תלמידים זיך מקבל צו זיין א קבלה טובה, מיט א חתימה בכתב ידו, וואס זאל ווערן אונטערגעשריבן דורך דעם בחור און זיינע עלטערן, אז מ'וועט נישט קוקן קיין שום קליפס, און בכלל נישט צורירן א "סמארטפאון", וואס דאס וועט זיכער מאכן א רושם לטובה אז ס'זאל מער נישט פאסירן קיין שום פגע ומקרה לבית ישראל, און מ'זאל זוכה זיין צו א שמירה מעולה מן השמים דורכאויס די זומער חדשים.

אויפצומארגענס, מאנטאג אוועגט, ביום כ' סיון, איז על פי קריאת ופקודת הקודש פון כ"ק מרן רבינו שליט"א פארגעקומען א מאסן "עצרת רחמים והתעוררות" מיטן גאנצן ציבור אנשי שלומינו זקנים עם נערים, אין היכל בית מדרשינו הגדול אויף הופפער סטריט, וואו הגה"צ דער רב שליט"א האט אויפגעטרעטן מיט פלאמפייערדיגע ווערטער בחובת השעה.

אין שפיץ פון די פייערדיגע ווערטער, שוין בנוכחת כ"ק אדמו"ר מסקולען שליט"א, האט דער רב שליט"א בקול חוצב להבות אש מעורר געווען א לענגערע שעה איבער דעם נסיון הדור פון די טעכנאלאגישע כלים, דער גע'וואלדיגער כח פון א ראי' ווי א ערליכער בליק אויף א צורת צדיק ברענגט אריין א תכונה קדושה אין א מענטש, און לעומת זה א ראי' שלא כהוגן, איז גורם א שרעקליכן פגם פאר א מענטש אין זיין מחשבה לעולמי עד, און דורך זיך באנוצן מיט די מיאוס'ע כלים ווערט מען ליידער נכשל אין אלע דריי הארבע ענינים, און מ'איז ליידער עובר בזדון ובשאט נפש אויף דעם הארבן לאו פון "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם".

בסיום דבריו האט דער רב שליט"א געברענגט א "שליחות" פון די קינדער צו די עלטערן. עס האט געהערשט א שטילקייט אין גאנצן היכל ביהמ"ד וועז דער רב שליט"א האט געזאגט:

"אונז האב מיר נעכטן געזעדט צו די קינדער אין תלמוד תורה, מ'האט אויפגעפאדערט יעדע קינד און יעדע בחור פון כיתה ט' זאל אונטערשרייבן ער און די עלטערן, אז זיי גייען נישט קוקן קיין קליפס, און אויך ווער ס'קען - א גדר - אז ער זאל בכלל נישט צורירן צו קיין "סמארטפאון". מען קען זאגן ב"ה רובא דרובא פון די קינדער האבן שוין צוריקגעברענגט די צעטלעך אז זיי גייען נישט צורירן קיין סמארטפאון, און אוודאי און אוודאי אז מ'גייט איינהאלטן די תקנת המוסד אז מ'גייט נישט קוקן קיין שום קליפ און בילדער אויף א סמארטפאון".

האט דער רב שליט"א אויסגעפירט אין א דראמאטישע שטימע: "אבער דא בין איך יעצט אין א שליחות פון די קינדער צו די עלטערן, צו די זיידעס, צו די פעטער'ס, און צו אלע קרובים פון די קינדער. די קינדער האבן איבערגעגעבן פאר די מלמדים, פאר ווער ס'הערט זיי נאר אויס: "אונז וואלט מיר געוואלט נזהר זיין אין די אלע זאכן, אבער די נסיונות קומט פון אונזערע עלטערן, דאס קומט פון אונזערע קרובים, זיי זענען ליידער אונז מכשיל מיט די ענינים, זיי כאפן נישט, אדער זייערע אויגן זענען שוין נעבעך אזוי פארמאכט אז זיי פארשטייען נישט דעם חורבן וואס ס'מאכט אויף אונז קינדער".

"בין איך דא יעצט בשליחות פון די קינדער צו די עלטערן, און צו די זיידעס, און צו אלע אנדערע קרובים, די וואס האבן די אלע כלים - פארשטייט זיך אוודאי מען רעדט דאך נאר מיט א גוטע פילטער, און אויך נאר לצורך הפרנסה - די קינדער בעטן פון ענק: "ברענגט דאס נישט צו אונז אהיים! ברענגט אונז נישט לידי נסיון! נישט די טאטעס

און נישט די מאמעס און נישט קיין שום אנדערע קרובים, דער חורבן איז א געפערליכער חורבן, מען ברויך זיך מחזק זיין אז מען זאל קענען זיך אנהאלטן!".

מיט גאר שארפע ווערטער האט דער רב שליט"א ממשיך געווען בדברי תוכחת מוסר: "די קינדער מוזן קענען זאגן, מיין טאטע איז א חשוב'ער איד! אלע אידן פון פריערדיגן דור ווען מען האט זיי געהערט רעדן פון זייערע טאטעס, האבן זיי געקענט זאגן: מיין טאטע האט געדאוועט ערליך, ער האט זיך נישט געלייגט שלאפן פאר ער האט געלערנט כאטשיג, און ווי אזוי ער האט זיך אויפגעפירט, ס'איז געווען פאר זיי א סימבאל פון יראת שמים. אזוי ווי איך האב געהערט אמאל א איד האט מיר געזאגט: "מיין שווער איז נישט געגאנגען מיט קיין שטריימל, אבער ער האט מורא פון אן עבירה אזוי ווי דו זאלסט אים ממש וועלן שיסן, אזא יראת שמים האט ער". אזוי האט מען אנגעקוקט דעם פריערדיגן דור".

"אונז ברויך מיר זעהן אז אונזערע קינדער זאלן אונז אויך אנקוקן מיט עטוואס יראת שמים, אז מען וועט נזהר זיין אוועקלייגן די אלע זאכן, נישט אריינברענגען אין שטוב, נישט רעדן פון די אלע ענינים, נאר נוצן די שטוב על התורה ועל הקדושה, און די זעלבע זאך אין ביהמ"ד".

"מען בעט נאכאמאל און נאכאמאל - דער ביהמ"ד האט אונז געוויזן [בתקופה הקשה] אז ער האט אויף אונז א חרון אף, פארוואס האט דער ביהמ"ד א חרון אף? מען דאוועט, מען לערנט, מען לערנט אפשר מער ווי פאר יארן צוריק, אבער דעם אופן ווי אזוי מען קומט אריין אין ביהמ"ד - ווי דער טאטע זאל זיין געזונט האט שוין אויפגעפאדערט דעם ראש חודש סיון [בדרשת התעוררות בביהמ"ד הגדול קרית יואל, אחר האסון הנורא במירון] - אויף דעם אופן מיט א צלם אין די האנט, מי ביקש זאת מידכם רמוס חצרי! און אזוי ווי די עלטערן פארשטייען, און איך האף אז זיי פארשטייען, אז מען ברענגט דאס נישט אריין אינדערהיים, אזוי ברויכן זיי פארשטיין אז אין קיין שום בית המדרש קומט דאס נישט אריין, און אזוי ווי א יונגערמאן פארשטייט אז ער ברויך דאס איבערלאזן ביי די געשעפט, ביי די פרנסה און ביי די ביזנעס, אזוי ברויך ער דאס איבערלאזן בעפאר ער קומט אריין אין ביהמ"ד, דזער ביהמ"ד ברויך זיין מיוחד נאר לתורה ולתפלה!"

"אמת, ס'איז א מצוי'דיגע זאך, אז א מענטש ווערט אמאל נכשל מיט א דיבור קל, אבער דאס איז א מכשול, אבער אריינקומען בשאט נפש מיט דעם "צלם!" מיט די "עבודה זרה!" אדער אפילו וועג א יונגערמאן וועט טראכטן, מיינס האט דאס נישט ווייל איך בין געפילטערט וכדומה, אבער דאס קען צוברענגען און ס'האט שוין צוגעברענגט, דאס הרג'עט מענטשן, ס'איז נישט גארנישט ארגער פון די סנדל המסומר וואס מען האט געמאכט א גזירה, ס'האט שוין סאך מער ג'הרג'עט דער טעלעפאן ווי די סנדל המסומר".

"האפן מיר מיט'ן אייבערשטנס הילף, יעצט אז מ'האט אונז אויפגעוועקט פון הימל, מיר האבן געהערט דעם וויי געשריי, מיר האבן געהערט וואס דער אייבערשטער וויל פון אונז, וועלן מיר נזהר זיין בקדושת ביהמ"ד, מ'וועט נזהר זיין אין צניעות וואס דארף א גרויסע גרויסע תיקון אז די פרויען זאלן נישט מכשיל זיין די מענער, מ'זאל קענען האבן שמירת עינים, מ'זאל קענען זיין אן ערליכער איד, מ'זאל קענען דינען דעם אייבערשטן אזוי ווי אונזערע רבי'ס האבן אונז געלערנט און געפאדערט פון אונז כסדר".

די דורכדרינגליכע ווערטער פון רב שליט"א זענען געווארן אויפגענומען דורך דעם ריזן ציבור מיט א געוואלדיגע התעוררות, און עושה רושם געווען לתיקון המעשים, זיך צו דערווייטערן פון די כלים וואס זענען ליידער מכלה מנפש ועד בשר.

בְּנִי לִדְבָרַי הַקְשִׁיבָה לַאֲמָרַי הַט אָזְנֶךָ.

בָּרָה כַּחַמָּה, צֹאן קְדֹשִׁים:

העכסט געשמאקער "זומער פראגראם" פאר אינגע תלמידים וועלכע ווילן די זומער וואכן אין שטאט

אונטער פירערשאפט פונעם חשובן מנהל רוחני הרה"ג ר' ישעי' יצחק רובין שליט"א

ווי יאר יערליך ווערט אין די זומער וואכן פארגעזעצט דער גאנץ-יעריגער רוטין אין חדר פאר די הונדערטער תלמידים וועלכע פארבלייבן אין שטאט דורכאויס די זומער וואכן, וואו די קינדער פארברענגען מיט די געוועהנליכע מלמדים שליט"א געשמאק און רואיג, און לערנען די געוועהנליכע לימודים, פרשת השבוע, מוסר און יראת שמים, ניגונים אא"וו.

אויף די נאכמיטאג שעה'ן ווערט אהערגעשטעלט דורכ'ן חשובן מנהל, הרה"ג ר' ישעי' יצחק רובין שליט"א, א העכסט געלונגענער פראגראם, צו האלטן די קינדער פריש און פארנומען, און ארויסגעבן די טאלאנטן פון יעדעס קינד לויט זיינע בעסטע מעגליכקייטן, און פארזיכערן אז די זומער וואכן ווערן פארנוצט מיט די מאקסימום תועלת פאר יעדן תלמיד, און די אינהאלסטפולע פראגראמען פון די זומער וואכן, ווערן לאנג געדענקט צום גוטן, סיי פון די הערליכע לימודים און סיי פון די פריליכע אקטיוויטעטן יעדע וואך באזונדער.

אויף היי יאר תשפ"א איז דורכאויס די זומער וואכן געווארן פארגעשטעלט דער פראגראם "מזל טוב א שמחה ביי אידן", וואו מ'האט וואכנווייז אויפגעשפילט א שמחה אין א אידישע שטוב, באגלייט מיט א מעשה, א ניגון, פריליך און לעבעדיג. דאס איז געצילט אריינצוברענגען אין די קינדער א גייסט פון פרייד און שמחה, הנאה און געשמאק, מיטצוהאלטן א שמחה פון דער נאענט, און זיך "מיטפרייען" ווי ביי א אייגענע משפחה שמחה, און קענען-לערנען פון דער נאענט אלע מנהגי ישראל ביי א שמחה.

אנגעהויבן פון א שמחת לידת הבן, ווי די גאנצע משפחה איז גליקליך צום געבוירט פון א ניי געבוירן אינגל... די שמחה פון א קרי"ש ליינען, א וואכנאכט אינדערהיים, די מעשה פון בעש"ט הק' זי"ע, דער ברית וואס קומט פאר אין ביהמ"ד, מ'איז מקבל פנים אליהו הנביא, דער קריאת השם מיט א געהויבענעם געפיל. דאס פאלגט נאך מיט א "פדיון הבן" וועו דער טאטע געבט איבער די אויסלייז-געלט פארן כהן אין די האנט אריין, דער כהן בענטשט דאס קינד.

קוים געבוירן און דאס אינגל ווערט שוין דריי יאר, מ'שערט אים אפ די האר, די שמחה פון אנטוהן די קאפל, די ציצית, וואס ברענגט אים א הייליגע אידישע צורה. כדי צו ברענגען צום געווינסן די שמירה צו היטן אויפן קאפל, פארט מען ווילן אין א פארק, וואו מ'לויפט און מ'גליטשט, אבער מ'געבט אכטונג אז דאס קאפל זאל חלילה נישט אראפפאלן פון קאפ.

נאך א וואך, אט קומט מען אן צו די בר מצוה, עס איז פריליך ביז גאר ווען מ'גייט אין די געשעפטן פון די היטן מיט די בעקיטשעס, די קינדער האלטן אלעס מיט געשפאנט, עס ווערט צוגעגרייט א שיינע סעודה, אלע קינדער פרייען זיך מיט, יעדער באקומט א מתנה'לע פון די בר מצוה, א שיינע זילבערנע בעכער און טאץ, אויך א פאר תפילין ווערט אהערגעשטעלט. אין טאג פון די 'בר מצוה' ערשיינען די קינדער אין חדר מיט בעקיטשעס לכבוד די שמחה, און ביים אהיים גיין ווערט מען באקרוינט אויך מיט א היט און "תפילין בייטל", ממש ווי א ריכטיגער בחור.

עס לויפן די וואכן (יארן...), מ'ווערט שוין א חתן, די קינדער מאכן א "חתן זייגער", דאן קומט פאר דער "באווארפן"

מיטן גאנצן פארנעם אין ביהמ"ד ברך משה, יעדער כאפט זיסע פעקלעך וואס קומט צו פליען פון דער הייך, יעדער אינגל מאכט זיכער אז אויך זיין חבר האט א פעקל.

צום שלוס פונעם זומער ווערט געפראווען די פרעכטיגע גרויסע "חתונה", יעדעם'ס פנים שיינט און לייכט, דאס ווערט אפגעראכטן מיט אלע קלאפערגעצייג, קבלת פנים, א חופה, א סעודה, צוגעשטעלט געשמאק, שפעטער קומט דער חתן אריין אויפן בענקל אין די הייך, די קינדער טאנצן געהויבענע טענץ מיט לעבעדיגע מוזיק, דאס פאלגט נאך מיט א דערהויבענעם "טאנץ טאג" ווי די קינדער פארברענגען מיט טאנצן און שפרינגען מיטן גאנצן קנאק, עס איז געווען ממש א געשמאק צו קוקן, ווי אלע קינדער טוען זיך אזוי דערקוויקן.

די פילע עלטערן וועמענס קינדער האבן פארברענגט אין די זומער חדר, זענען פיל מיט לויב ווערטער אויף די געשמאקע פראגראמען פונעם מנהל ר' ישעי' יצחק, און וואונטשן ווייטער הצלחה בכל מעשי ידיו, צו קענען אויך ווייטער אנגיין מיט זיין הייליגע ארבעט, אריינצוברענגען געשמאק אין די לעכטיגע קינדער.

רצוף אהבה.

קוֹל שִׂימִי מִשְׁכְּנוֹתַיִךְ, קַבְּלִי בָנַיִךְ וּבְנוֹתַיִ"ךְ, מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר:

העכסט צופריד־נהייט ביי אלע תלמידות בית רחל וועלכע ווילן זומער וואכן אין שטאט

אונטער פירערשאפט פונעם זומער מנהל הרה"ג בנש"ק הרב מאיר יוסף גרויס שליט"א

איינציגסטע 'דעי קעמפ' אין ויליאמסבורג מיט פראגראמען דורכאויס אלע ניין זומער וואכן
אז די תלמידות זאלן גליסטן צו פארבלייבן צווישן ערליכע וועלט פון בית רחל

אויב ביז היינט האט מען געוואוסט (געמיינט...) אז בלויז אין די קעטסקילס קען מען גענישן פון א געשמאקן זומער, האט "בית רחל זומער שולע" געצייגט אז אויך צווישן די ויליאמסבורגער גאסן קען מען הנאה האבן און פארברענגען גאר געשמאק און פרייליך דורכאויס די ניין וואכן פונעם זומער.

די "בית רחל זומער שולע" ווערט געפירט אונטער די פירערשאפט פונעם זומער'דיגן מנהל רוחני, הרה"ג בנשגו"ק הרב מאיר יוסף גרויס שליט"א, וועלכער שטייט א גאנץ יאר אין שפיץ פון וועד הכשרות דקהל יטב לב, און דורכאויס די וואכן פונעם זומער וועלן די געוועלדיגע הנהלה רוחנית געפינט זיך מחוץ לעיר, פירט ער אין שפיץ פון בית רחל מיט אלע לימודים און פראגראמען, מיט א געוואלדיגע הצלחה און סוקסעס.

אויף היי יאר תשפ"א איז צוגעקומען נאך א רינגעלע אין די קייט פון בית רחל, וועלן נאך די גרויסע הצלחה אין די פארלאפענע יארן, איז געווארן אויסגעברייטערט די ראמען פון די בית רחל אויף זומער אויך אויף די זעקסטע און זיבעטע קלאסן, וואו א גרויסע צאל תלמידות האבן אויסגעווועלט צו פארבלייבן אין שטאט מיט די עלטערן, און צו די זעלבע צייט געניסן פון די געשמאקע אטמאספערע אין בית רחל.

יעדן טאג איז אפגעהאלטן געווארן גאר אינהאלסטרייכע שיעורים דורך חשוב'ע מחנכות שתחי', יעדן טאג אויף אן אנדערע נושא, דברי הדרכה והשקפה, וואס האט געהאלטן די געשפאנט די תלמידות.

אין לויף פונעם זומער זענען די תלמידות געפארן אויף עטליכע טריפס צו פארברענגען מיט הנאה און געשמאק. אלע טריפס זענען געווארן איבערגעקוקט דורך די הנהלה רוחניות. און מטעם די הנהלת המוסדות איז געווארן צוגעלייגט א גרויס חלק פון די קאסטן, כדי נישט צו באלעסטיגן די חשובע עלטערן מיט איבריגע אויסגאבן.

נאך א געוואלדיגע מעלה האט מען מסדר געווען אין ראמען פון די טריפס, אז די קלענערע מיידלעך זאלן נישט פארן אזוי ווייט, כדי גרינגער צו מאכן פאר די עלטערן, און פאר די תלמידות פון "פרי סקול" האט מען אראפגעברענגט אלעס אין סקול זעלבסט, כדי מ'זאל נישט דארפן פארן און פארברענגען אין די גרויסע היצן.

אויף שב"ק פר' מטות מסעי, שבת ראש חודש מנחם אב, איז געווארן אפגעהאלטן פאר די תלמידות פון קלאסן 7-6 א "שבת התוועדות", וואס איז נתנדב געווארן דורך די חשובע בעלת צדקה וחסד מרת פ. ריספלער תחי', לע"נ בעלה הרבני הנגיד הנכבד מו"ה מאיר זעליג ב"ר יחיאל מיכל ע"ה ראה"ק דקהלתינו הק', און איז גאווארן אנגעפירט דורך די חשובע מרת גאלדבערג שתחי'.

שבת אינדערפרי זענען אלע תלמידות זיך צונויפגעקומען אין בנין בית רחל "בנין הילמאן", וואו מ'האט געדאוועט און געזאגט הלל אינאיינעם, און דאן געגעסן די סעודת יום שב"ק אין א גאר דערהויבענע אטמאספערע. די תלמידות האבן געזינגען אינאיינעם לכבוד שבת קודש, און געהערט גאר פאסיגע ווערטער מיט א אינהאלטספולן באדייט.

די זעלבע האט זיך איבערגעשפילט ביי שלש סעודות, וואו עס האט אויפגעטרעטן די חשובע מרת מייזליש שתחי'. אויך האבן די תלמידות פארגעשטעלט א שפיל פון חורבן בית המקדש.

אין די יומא דהילולא פון רבי'ן זי"ע, כ"ו אב, איז פארגעקומען גאר א שיינער פראגראם, מיט אמירת תהלים, און דאן האבן די תלמידות געהערט גאר א שיינע דרשה פון די חשובע מרת שטיין שתחי', מיט הערליכע סיפורים פון רבי'ן און הדרכות וואס איז נוגע פאר די תלמידות בית רחל, זיך צו שטארקן אין צניעות און ערליכקייט אויף די הייליגע דרכים וואס דער רבי זי"ע האט געלערנט.

די גוטע גריסן פון די 'זומער עלטערן' זענען געווען פיל מער ווי געראכטן, אויף גאר א שטארקן פארנעם.

בְּנוֹת מְלָכִים בִּיקְרוֹתָיִךְ.

שׁוֹמֵר דַּלְתוֹת יִשְׂרָאֵל:

נייע סעקיוריטי אייניריכטונגען צו פארשפארן טירן פון "בנין הילמאן"

אינסטאלירט פארשטארקטע טירן און סיסטעמאטישער קאמפיוטעריזד סיסטעם צו אפשפארן אלע טירן דורכ'ן טאג - שטרענגע זיכערהייט מאסנאמען אונטערגענומען לטובת די תלמידות פון הויך שולע.

מִן הַנְּשִׁים לְהַפְרִישָׁם, מְתַקְּנִים תִּקּוּן גָּדוֹל שָׁם, בְּחַג הַסֻּכּוֹת:

אויסערגעוועניכע הצלחה אין קאמף קעגן טעכנאלאגישע כלים ביי תלמידות "בית רחל"

נייער "ז.מ.ר." פראגראם פאר הויך שולע תלמידות און "להדר" פראגראם ביי עלמענטרי קלאסן שליסט איין רוב תלמידות בית רחל – "צניעות תקנות" פרעזענטירט פאר כ"ק מרן רבינו שליט"א ביי "סעודת הכנסת ספר תורה" פארגאנגענעם שושן פורים, דורך הרה"ג ר' בנימין ליכטנשטיין שליט"א מנהל בית רחל

דאס ארויסגייענדיג יאר תשפ"א צייכנט אפ בעז"ה א רייכע עפאכע אין די אויסערגעוועניכע הצלחה אינעם קאמף וואס די הנהלת בית רחל פירט אן קעגן טעכנאלאגישע כלים ביי די חשובע תלמידות, דורך די "קבלות טובות" וואס הונדערטער תלמידות האבן געמאכט קעגן קומען אין באירונג מיט טעכנאלאגישע כלים וואס טוט שאטן צום ערליכן חינוך.

הויך שולע: "ז.מ.ר." פראגראם

אין "הויך שולע" זענען רוב תלמידות איינגעשריבן אין דעם נייעם פראגראם "ז.מ.ר." וואס די חשובע מרת ריספלער תחי' האט מנדב געווען לשמו ולזכרו פונעם אומפארגעסליכן ראש הקהל הרה"ח מו"ה מ'איר ז'עליג ר'יספלער ע"ה. ביי עטליכע גרעסערע פארזאמלונגען דעם פארגאנגענעם ווינטער האבן די תלמידות אונטערגעשריבן מרצונם הטוב נישט צו קומען אין באירונג מיט טעכנאלאגישע כלים, טעקסט, קליפס, אימעיל אא"וו.

געציילטע טעג נאך פארגאנגענעם יו"ט פורים, האט "בית רחל" צוגעשטעלט א הערליכן באלוינונג פאר אלע תלמידות וואס האבן אונטערגעשריבן און איינגעהאלטן די קבלות טובות. מ'איז ארויסגעפארן פארווייליגן א טאג אינאיינעם מיט געשמאקע פראגראמען און דרשות. צום שלוס פונעם טאג האבן די תלמידות זיך אפגעשטעלט אין קרית יואל וואו מ'האט געהאט די זכי' - אין א אויסערגעוועניכן שריט - צו הערן גאר א שטארקע דרשת הדרכה וחיזוק פון כ"ק מרן רבינו עט"ר שליט"א, אנצוהאלטן ווייטער די קבלות טובות.

כ"ק מרן רבינו שליט"א האט נאכזאגנדיג פאר די תלמידות, וואס דער הייליגער בעלזער רב, מהרי"ד זי"ע פלעגט זאגן, אז יעדע זאך וואס א מענטש געבט אוועק פון זיך, ווערט פאררעכנט ווי א קרבן פארן אויבערשטן. די זעלבע איז ווען מ'שטארקט זיך אין צניעות און זיך דערווייטערן פון טעכנאלאגישע כלים, איז דאס די חשוב'סטע קרבן וואס מ'קען היינט ברענגען פארן אויבערשטן, און דער שכר איז אומשאצבאר.

עלעמענטרי: "להדר" פראגראם

אין די "עלעמענטרי קלאסן" זענען העכער 96% תלמידות איינגעשריבן אלס "ראי"ה מעמבער", וואס איז א המשך פונעם "להד"ר פראגראם" וואס איז געצילט זיך צו שטארקן אין צניעות און שמירת עינים. די תלמידות פירן דאס אויס בשלימות און ווערן נתחנך דורך די שטענדיגע דרשות און פראגראמען צו שטיין ווייט פון טעכנאלאגישע כלים, פון זייער פריסטן יוגענט.

ביי די גרויסע סעודה לגמרה של תורה, פארגאנגענעם שושן פורים ביים שולחן הטהור נאך די געהויבענע "הכנסת ספר תורה" דורך כ"ק מרן רבינו שליט"א, האבן דער ציבור אנשי שלומינו מיטגעהאלטן ווי דער חשובער מנהל רוחני הרב הגאון המהולל רבי בנימין ליכטנשטיין שליט"א, וועלכער שטייט געטריי צו הייבן דעם סטאנדארט פון צניעות און חינוך אין בית רחל, האט פארגעשטעלט פאר כ"ק רבינו שליט"א רשימה פון אלע תלמידות החותמים אויף די "צניעות תקנות", און דער רבי שליט"א האט דאס מקבל געווען מיט א געוואלדיגע קורת רוח און געוואונטשן ברכות לרוב.

בין הזמנים שמירה

לרגל די יעצטיגע יו"ט וואכן, וועגדט זיך די הנהלת בית רחל צו אלע חשובע עלטערן, אז יעצט ווען די קינדער זענען אין שטוב אונטערן שוץ פון די עלטערן, דארפן די עלטערן שטיין על המשמר צו העלפן די קינדער אנהאלטן די תקנות וואס זיי האבן זיך מקבל געווען נישט צו קומען אין באירונג מיט קיין שום טעכנאלאגישע כלים, טעקסט, קליפס, אד"ג, און אז די וואכן אין שטוב זאלן חלילה נישט זיין דער גורם צו ברעכן די קבלות טובות.

האזרח לרבות הנשים.

מְצָל מִשֶּׁטֶף בְּבֹא מַבּוּל מַיִם:

אומגעהויערע שאדן'ס אין נאכווייען פון האריקעין "איידא" אין אונטערשטע שטאקן פון בניני המוסדות

דער גרויסער שטורעם וואס האט אין די וואך פון סליחות באטראפן די טריי סטעיט עריע, איינגערעכנט אונזער ברוקלין געגענט, און געבערנגט גאר גרויסע פארפלייצונגען דורך די מים הזידונים וועלכע האבן פארשוועמט הייזער און בעיסמענטס, האט אויך אידערגלאזט גאר גרויסע שאדן'ס אין די אונטערשטע שטאקן פון דעם בנין התלמוד תורה "בנין ישעי' זאב" אויף ווייט עוו. און דער בנין בית רחל "בנין ריספלער" אויף סענפארד סט.

טראץ דעם וואס אין די ערשטע שעה'ן פונעם שטורעם, האט מען דאס בלויז אנגעקוקט ווי 'שיריים' פון א האריקעין אין אנדערע סטעיטס, און עס האט אויסגעקוקט ווי דאס אלעס וועט פארבייגיין מיט עטוואס א שטארקע רעגן אויף וועלכן מ'איז געוואוינט, איז מען אבער איבערראשט געווארן וען די ווארנונגען פון די מעטעראלאגיסטן האט זיך ארויסגעשטעלט אקוראט, און אין די טינקלקייט פון די נאכט צו מיטוואך איז אונזער שטאט וויליאמסבורג געווארן באטראפן מיט א 'מיני האריקעין', וואס האט אנגעזייט פארניכטונג און חורבן אין מערערע אידישע הייזער, הרס ולא חמל את נאות יעקב, אסאך אידישע האב און גוטס איז פארשוועמט געווארן דורך די שווערע וואסער שאדן'ס וואס האט אריינגעדרינגען אין די בעיסטמענטס פון די הייזער, און געברענגט גאר גרויסע שאדן'ס פון שווערע צענלדליגער טויזנטער אללארן.

דער מאנסטער רעגן וואס האט זיך שנעל געטוישט צו פלעש פלאדס און איבערריגנונגען, האט געפירט צו מאסיווע פארפלייצונגען איבער די נידריגע גאסן פון די שטאט, און פאראורזאכט אז אויך גוט-פארמאכטע בעיסמענטס האבן באקומען א זאפטיגע פארציע פון א איבערפלוסענדע פלייץ מיט וואסער, דער 'מי במים' האט אריינגעדרינגען און שאדן געמאכט אלעס וואס איז געשטאנען אין וועג.

אנקומענדיגן אין די צופרי שטונדן אין די בניני המוסדות, האט זיך אנטפלעקט אז אויך דא האט שולט געווען דער יד ה'. די בעיסמענטס זענען געווען פארפלייצט מיט וואסער און גאר אסאך קלאסן-געצייג, ווי טישן, בענקלעך, שענק און ביכער זענען געצליך חרוב געגאנגען, אויך עטליכע וועגט צווישן די קלאסן זענען געווארן אדורכגעווייקט מיט וואסער און מוז ווערן איינגעטוישט, וואס דאס אלעס וועט אפקאסטן פאר די מוסדות א פרישע הוצאה פון טויזנטער דאללארן.

תַּעֲנֶה דְגָלִים גָּזוּז גְּזֵרֵי מַיִם.

עוֹרְרָה וְעוֹנָה תְּהִלּוֹתֶיהָ:

גאר גרויסע פראיעקטן אינערהאלב די מוסדות וועלן געדעקט דורך די חשובע "לעידיס אקזולערי"

געדענקן די "לעידיס אקזולערי" א גאנץ יאר אין צייט פון א שמחה

שטייענדיג נאכאמאל בצאת השנה, וועלן מיר שליסן א יאר אין די מוסדות הקדושים, קומט ווידער אריף לשבח די געוואלדיגע פעולות וואס וועלן געפירט איבער'ן גאנצן יאר דורך די חשובע "לעידיס אקזולערי", וועלכע קלעטערן ארום מדי יום ביומו צו שמחות, ארגאנזשירן די פארטי, און טוען מערערע אקטיוויטעטן, אלעס כדי צו שאפן גרויסע פאנדן לטובת די הייליגע מוסדות.

די "לעידיס אקזולערי" איז זיך מטריח אין לויף פונעם גאנצן יאר יעדע נאכט צו זיצן אויף שמחות, אנצורופען אין די שטובער פון בעלי שמחה צו שאפן נדבות לטובת המוסדות, און אנדערע געלעגנהייטן וואו מ'קען שאפן נדבות לטובת די מוסדות, אנגעפירט דורך די צוויי חשובע נשים צדקניות, די חשובע מרת שווארץ שתחי' אשת הרה"ח ר' משה ברוך הי"ו, און די חשובע מרת סופר שתחי' אשת הרה"ח ר' יעקב לייב הי"ו.

אויך די יערליכע פארטי וועלן ארגאנזשירט דורך די "לעידיס אקזולערי". עס גייט אריין דערין א געוואלדיגע ארבעט אהערצושטעלן די פארטי זאכליך און אינטערעסאנט, אינספירירנד און אינהאלטספול, מיט די פאסיגע ראפעלס און רעדעס, און דערצו שאפן די גרויסע הכנסות לטובת המוסדות. דאס אלעס וועלן אנגעפירט דורך די חשובע און טאלאנטפולע מרת רובינשטיין שתחי' אשת הרה"ח ר' משה יודא הי"ו.

די אלע הכנסות וואס וועלן געשאפן דורך די "לעידיס אקזולערי" איז געווידמעט דירעקט צו אויסצאלן גרויסע אקטיוויטעטן און פראיעקטן אינערהאלב די מוסדות, לטובת די קינדער זעלבסט, אז ס'זאל נישט פאלן צו לאסט אויף די הנהלת המוסדות. צום ביישפיל, באסעס, שפילצייגן, און דאס גלייכן.

שטייענדיג ביי דער געלעגנהייט דארף מען דערמאנען דעם חשובן ציבור אנשי שלומינו, צו געדענקן די "לעידיס אקזולערי" ביי יעדע מאורע של שמחה, און זיי אויפנעמען בסבר פנים יפות ווען מ'רופט אפ בשעת א שמחה אדער ביי די פארטי, וואס דערמיט האט מען א טייל אין די לימוד התורה פון די הייליגע תינוקות של בית רבן בטהרה.

בְּאֵם הַבָּנִים שְׂמֵחָה, גּוֹנְנוּ בְּפִדּוּת צָמֵחָה:

נְשִׂיאִים לְהַסִּיעַ, גְּבוֹר וְרַב לְהוֹשִׁיעַ:

גרויסע געלטער איינגעשפארט פאר "באסעס פארקינג"; צוגעשטעלט אין גרויסער לאט אויף קענט עוועניו

אין א דערלייכטערונג פאר די הנהלת המוסדות, ווערט אין די לעצטע שטיק צייט פארנוצט דאר גאר פראקטישער און גרויסער לאט אויף קענט עוועניו נעבן דעוויזשאן עוו. פארן באנוץ פון די פלאטע פון צענדליגער באסעס פון די מוסדות.

עס איז ברייט באקאנט אז אין אזא פארנומענע שטאט ווי וויליאמסבורג איז "פארקינג" פאר באסעס, בכלל נישט פון די לייכטע זאכן. אויב פאר א אויטא-פארוואלטער קען נעמען צומאל צען-פופצן מינוט אדער מער צו טרעפן פארקינג, איז דאס פילפאכיג שווערער פאר א גרויסע שולע באס. און צו טרעפן א לויידיגן שטח וואו צו פלאצירן די צענדליגער באסעס, שלעפט ווידער אריין אין גאר גרויסע אויסגאבן פון ממון הקדש.

יזכרו לטוב די פארוואלטער פון דעם גרויסן לאט, וועלכע האבן בנדבת לבם הטוב איינגעשטימט צו מנדב זיין דעם שטח צו פלאצירן די פלאטע פון באסעס שלא על מנת לקבל פרס, און דערמיט זוכה געווען אין דעם געוואלדיגן זכות פון ארויסהעלפן אזויפיל טויזנטער שעות פון תורה בטהרה, דורך די לעכטיגע תינוקות של בית רבן, וואס וועט זיכער באגלייטן צו ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם, מתוך עושר ואושר.

גאר שטארק איז די הנהלת המוסדות דאנקבאר פאר האברך הנגיד **מו"ה ישעי' יצחק הכהן רובין הי"ו,** זון פונעם אלעמען באקאנטן אברה"ם איש החסד **מו"ה אברהם הכהן רובין הי"ו,** וואס דורך זיינע פארבינדונגען און גאר גענויטע עסקנות לטובת הכלל איז צושטאנד געקומען די נדבה. ישלם ה' פעלו הטוב, ויזכה לרב שמחה ואושר, מתוך מנוחה והרחבת הדעת.

פּוֹצְחִים הַלֵּל וְתוֹדוֹת, רַחֲמֵם בְּנָשְׂאָם אֲגֻדּוֹת.

לְעֵת יָסִיר סֶבֶל מֵעַל שִׁכְמֵיכֶם, תָּרוֹנּוּ וְתָחוֹגּוּ בְּקִרְיַת מוֹעֲדֵיכֶם:

דראַמאַטישע שטייג אין קאַסטן מיט ריזיגע פּראָצענטן באַדראָעט אַוועקגעשטעלטער פּרייז-סטאַביליטעט אין אויסגאַבן-איינקופּט

פּרייזן פון אַלע מאַטריאַל און עסנוואַרג שטייגט גאָר הויך טאָג נאָך טאָג
אין לעצטע וואָכן און חדשים

אַלאַמירנדער רוף פון געטרייער עומד על הפקודים אין "פירטשעסינג דעפּאַרטמענט" האברך היקר מו"ה חיים הערש פריעדמאַן הי"ו, וועלכער שטייט לימינו פונעם מנכ"ל מו"ה יואל וועלץ הי"ו אין אַלע פראָיעקטן פון די מוסדות:

"נאָך קיינמאָל פריער נישט געווען אַזאַ שווערער מצב ביים איינקויפן די פראָדוקטן אין די מוסדות! מיר אַרבעטן אומערמידלעך אַראָפּצודריקן פרייזן און טעגליכע אויסגאַבן אַז ס'זאָל חלילה נישט קומען צו אַ דעפּיציט-קאַטאָסטראָפע"!

חַסְנֵם בְּצֶדֶק"ק וְשָׁלוֹם:

"הייזער פושקעס" פון מוסדותינו הק' ווערט צונויפגעזאמעלט דורך תלמידי המוסדות

"פושקע פראיעקט" אנגעפירט דורך משפחת מיטטעלמאן שיחיו לע"נ אחותם האשה החשובה מרת חנצי ע"ה (הירש) בת הרה"ח ר' מרדכי שיחי' מחשובי אנשי שלומינו

מיט באלד א יאר צוריק, אין די טעג ערב כ"א כסלו תשפ"א, איז אין די הייזער פון אנשי שלומינו און הורי תלמידי מוסדותינו הק' אנגעקומען דער "כ"א כסלו פעקל", וואס האט אנטהאלטן א רייכע אינהאלט פון א מוסדות בראשור און נאך. צווישן אנדערן איז אויך מיטגעקומען א "מוסדות פושקע" אין א גאר הערליכן פארמאט, וואס איז געצילט געווארן צו שאפן די נדבות פון אידישע מאמעס אין די הייליגע מאמענטן פון ליכט בענטשן אד"ג.

דער גאנצער "פושקע פראיעקט" איז געווארן אהערגעשטעלט און אנגעפירט אויף די אינציאטיוו פון די חשובע משפחת מיטטעלמאן שיחיו, וועלכע האבן אריינגעלייגט אסאך כוחות אין די באשטעלונגען פון די פושקעס און די נאכפאלגענדע פאקטישע ליפערונגען אין די שטובער פון אנשי שלומינו. דאס איז געווען מוקדש לעילוי נשמתה הבהירה פון זייער חשובע שוועסטער האשה החשובה הצוה"ח מרת חנצי ע"ה (הירש) בת הרה"ח ר' מרדכי שיחי', וועלכע איז ליידער פרייצייטיג אוועקגעריסן געווארן לדאבון לב בני משפחתה, צאצאיה וכל מכירי'.

יעצט לקראת די ימים נוראים ווערן די פושקעס צונויפגעזאמעלט אין א ספעציעלן קאמפיין דורך די חשובע ילדי תשב"ר פון מוסדותינו הקדושים, און עס איז ערווארטעט אז דאס וועט אריינברענגען א באדייטענדע נדבה לקופת המוסדות הקדושים.

עשה עמנו צדק"ה.

קוֹל תְּנָה יְשׁוּעוֹת לְעַם עוֹלָם,
וּלְזַרְעוֹ עַד עוֹלָם, מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר:

אַ שטאַפּל פּאַראויס לשנת תשפ"ב: ספּעציעלע כוחות ביי "אברכים" צעירים" צו שטיצן חינוך היים פון זייערע צוקונפטיגע דורות, בעז"ה

רייע מסיבות מפוארות און ידידות'דיגע באַנקעטן פאַר אינגע אינגעלייט וועלכע האָבן מאָמענטאַל נאָכנישט קינדער אין די מוסדות, ווערט געפֿלאַנט אויף קומענדיגע וואָכן באַלד נאָך יו"ט בעז"ה – ערוואַרט מיט שפּאַנענדע געמיטער

וְתִשְׂאֵנוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ, לְשִׂמְחָה וְלָשָׁלוֹם

בשמחה ובטוב לבב מבשרים אנו צדק בקהל רב, אשר אחר עבודה ממושכה לשכלל את האולמים המפורסמים הנודעים לשם ולתהלה, העומדים לשרת את ציבור אנשי שלומינו והמון תושבי עירינו ווילִיאמסבורג המעוטרה יע"א, זוכים אנו בימים אלו לראות בהדר תפארתם, שמחים בבנין עיריך וששים בעבודתך

ארבעה אולמות מהודרים

אולם פרענקל

לעריכת שמחות בבתי אנשי שלומינו

בנויים ומשוכללים לתפארת ולנוי כלולים בהדרם, זבול תפארתך כלילת יופי
פינת יקרת לעריכת שמחות מתוך מנוחה והרחבת הדעת במחירים נוחים שוה לכל נפש

אֲמוּנִים אֲשֶׁר נֶאֶסְפוּ, בְּרָכוֹת נִכְסְפוּ

בהזדמנות זו נעניד נזר תפארה ונשגר ברכה והצלחה אל מול פני הני אנשים חשובים הנודעים במעשיהם הטובים לשם ולתהלה, הלא המה הגבורים אנשי השם אשר במשך שנים וחדשים שעברו השליכו נפשם מנגד לטובת קהל עדתינו אנשי שלומינו היקרים, ועסקו בלי ליאות בפעולות נמרצות יומם ולילה בעצה ובמעש לנצח על מלאכת בית ה', אישי המעש לטובת הכלל והפרט, כל אחד בשמו הטוב יבורך

אשר הונפו ואשר הורמו לעמוד לפני העדה בתור

ועד בעלי בתים של "אולם פרענקל"

ועבודת עבודה עליהם בכתף ישאו ברוב תבונה והשכל לתועלת וטובת הציבור הרחב בעת שהשמחה במעונם

הרבני הנגיד המפואר
מו"ה **יושע צבי הכהן גליק** הי"ו

הרבני הנגיד המפואר
מו"ה **יושע פרענקל** הי"ו

הרבני הנגיד המפואר
מו"ה **פסח יודא הכהן קאהן** הי"ו

הרבני הנגיד המפואר
מו"ה **יושע הכהן קאהן** הי"ו

הרבני הנגיד המפואר
מו"ה **יוסף יאקאב** הי"ו

יהי ה' עמם ויעל, שיזכו לראות ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם, לרומם קרן מוסדותינו הק' מתוך בריות גופא ונהורא מעליא לאורך ימים ושנים טובים, ובתוך ביתם להניח ברכה, שיזכו לברכה המשולשת בתורה, מתוך רב תענוג ונחת דקדושה מכל יוצ"ח, בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות על ישראל שלום.

הנהלת המוסדות

וְשָׁם חוֹגְגִים בְּשִׂמְחָה רַבָּה:

פולקאם-פארטיגע פראכטפול-א
ברענגט כוואליעס פון פריי

יִקְחוּ לְשָׁמוֹ אַרְבַּעַת מִינִים, כְּלוּלִים כְּתוּרִים וּמְזֻמָּנִים:

פיר הערליכע זאַלן צו פראוועז קלענערע שמחות אויף א הערליך, געשמאק און בעלבתיש'ן פארנעם, צוגענגליך און פאר ביליגסטע קאסטן

קְרִיאֵי מוֹעֵד אַנְשֵׁי שֵׁם:

הנהלת המוסדות נעמט אויף "וועד בעלי בתים" פון אישי המעש צו פארפיגן אויף "אולמי פרענקל":

מו"ה **יושע פרענקל** הי"ו,

מו"ה **יושע צבי הכהן גליק הי"ו,**

מו"ה **יושע הכהן קאהן** הי"ו,

מו"ה **פסח יודא הכהן קאהן** הי"ו,

און מו"ה **יוסף יאקאב** הי"ו.

עַל כָּל כְּבוֹד חֻפּוֹת מְזוּזוֹת:

כ"ק מרן רבינו עט"ר שליט"א איז קובע מזוזות אין ניי-איבערגעבויטע שמחה זאלן, און לאזט איבער ברכת הקודש

"דער אויבערשטער זאל העלפן, ס'זאל נתרבה ווערן שמחות אין אידישע שטובער"

איבערגעבויטע "אולמי פרענקל"
ד ביי תושבי ווילִיאַמסבורג

לְמַעַן יֵדְעוּ דוֹרוֹתֵיכֶם

היסטארישע געלעגנהייט

אינסוועסטירט יעצט אין א

קלאס צימער

אייערע קינדער און אייניקלעך וועלן אנצייגן מיט שטאלץ:

מיין זיידע האט געקויפט א קלאס

זיין נאמען איז פאראייביגט מיט גאלדענע אותיות

וְלֵידַע אֵיךְ שִׁמְךָ נִקְרָא עָלַי

בנין ריספלער- סענפארד סט.

בית רחל - בעדפארד קיעפ

פארבינדט אייך שוין מיט די חברי וועד הפועל

מו"ה דוד צבי מערץ הי"ו • מו"ה לוי יצחק לעווי הי"ו

718-757-1125

נְדִיבֵי עַמִּים סוֹדְרֵי עֲרָכוֹת, בְּאֵבְרָתוֹ לָעַד יְהוּ סְכוּכוֹת

לזכות שכר למה כאן
תורה ויראה דסאטמאר
א מוסד אויף רעדער
ערשטמאליגע אויספירליכע איבערבליק
די מאסיווע פארצווייגטע אפארעט פונעם
טראנספאטאציע דעפארטמענט
פון מוסדותינו הקדושים
אינפארמאציע
"אינטערוויו"

אריינפיר:

"שטיי אויף צדיק'ל, דער באָס קומט שוין באַלד!"

מיט אָט די מוטערליכע אָנזאָג, באגלייט פון אַ וואַרעמען גלעט, ערוועקן זיך יעדן פרימאָרגן טויזנטער קינדערלעך צו נאָך אַ ליכטיגן טאָג פון עבודת הבורא אין אונזערע ייליגע מוסדות.

אָט שטייט שוין די מאַמע אין גאַס, מיט איר זיס יונגעלע וואָס שפילט זיך שיין מיט די חברים פון זיין קלאַס וואָס וואוינען אויפ'ן זעלבן בלאָק. "דער באָס קומט!" הערט זיך דער פריילעכער אויסרוף פון די מאַמעס און קינדער צוגלייך.

יאָ, דאָרט אָט ביים עק גאַס זעט מען עס שוין – דער געלער באָס, מיט דעם "היימישן" אויסזען, מיט דער באַקאַנטער אויפשריפט, דערנענטערט זיך מיט גיכע שריט.

הארט ביים טויער פון הויז שטעלט זיך דער באס אָפּ, כאילו ס'וואָלט באַשטעלט געווען דאָ פריוואַט, בלויז פאַר דעם איינעם קינד. דער פאַראַנטוואָרטליכער דרייוער מאַכט אַ שאַרפן דריי וואָס שטעלט יעצט אָפּ די טראַפיק אויף דעם גאַס; תנו כבוד לתינוקות של בית רבן! דאָ גייען יעצט לעכטיגע ת"ת קינדערלעך אין חדר אַריין.

די מוטער כאפט אָן איר צדיק'ל, פירט אים ביז צו די טרעפלעך און דאָרט גיט זי אים איבער – שעפשנדיג אַ האַרציגע תפלה אויף אירע ליפן אַז איר קינד זאל מצליח זיין – צו די וואַרעמע האַנט פון דעם געטרייען "באָס-רבי" וואָס באַגריסט דאָס קינד מיט אַ האַרציגן "גוט מאָרגן".

מיט אָט דעם אַרויפטריט אויפ'ן באָס, איז דאָס קינד אַרויס פון די עלטערנ'ס געטרייע היים, פון די מאַמע'ס ליבליכע שוץ, און אַריין אין רשות פון די ייליגע מוסדות!

יאָ, טאַקע בלויז אַן איינפאַכער באָס; פאַבריצירט פון שטאָל און געטריבן פון גאַזאָלין – אָבער עס איז אַזויפיל מער פון דעם!

"ויהי בנסוע הארון"! דער ארון ברית ה' האָט פאַרמאָגט צוויי כרובים וואָס

אינפאָרמאַטיוו

אינטערוויו

מיט'ן געטרייען

באַגאַבטן

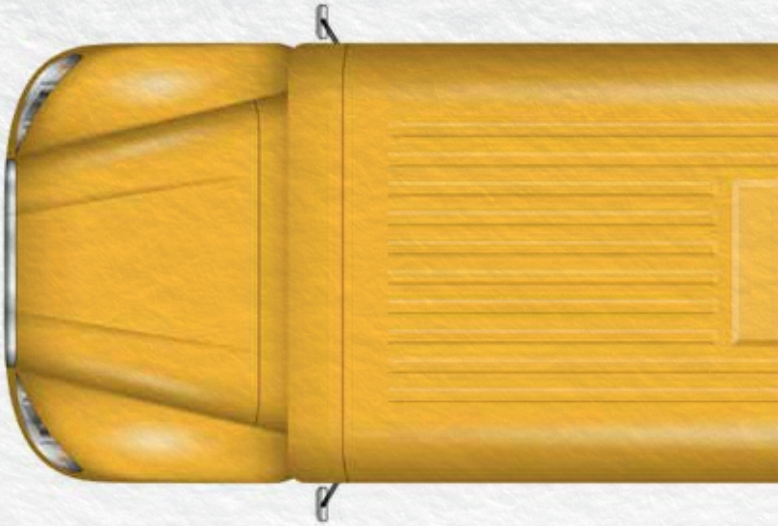
עומד על המשמרת

מוה"ר

משה יוסף פריעדמאן

הי"ו

באָס מענעדזשער

האָבן אויסגעקוקט ווי תינוקות של בית רבן! אָט פירט אַצינד דער באָס אויף זיך פופציג לויטערע יונגעלעך מיט ריינע הערצעלעך, וועלכע פאָרן "אין חדר אַריין" צו דערצויגן וועלן צו אהבת תורה, יראת ה' טהורה, ערליכקייט, מדות טובות, און אַלעס אויפ'ן "דרך" פון רבותינו הקדושים ז"ע דור אחר דור.

"טראנספארטאציע" – דאָס איז אַ נאטירליכער טייל פונעם טאָג, אַ פולשטענדיגע אָפטיילונג פון די מוסדות הק'; נאָר אַנשטאָט אַ געביידע וואָס שטייט אויף איין פלאץ, איז דער באָס אַ שטיק מוסד וואָס פאָרט ארום אויף רעדער

דער גאנצער סדר היום פון די עלטערן דרייט זיך לויט דעם "באָס סקעדזשול" פון די קינדער – פון ווען זיי גיין, ביז ווען זיי קומען אַהיים; ארויפלייגן די קינדער אויף די באָסעס, אראפנעמען פון באָס, דאָס איז דאך אן אינטעגראַלער טייל פון אַ אידישע מאַמע'ס עבודת הקודש. און אגב, דאָס זעט מען נאָך פון חז"ל, אַז די מאַמעס פלעגן טראָגן די קינדערלעך לערנען צום מלמד – טף למה באו, ליתן שכר למביאיהן.

אָבער טראָץ דעם אלעם, כאָטש דאָס איז עפעס מיט וואָס די עלטערן באַגעגענען זיך און "לעבן מיט" טאָג-אין-טאָג-אויס, דאָך קענען די עלטערן פאָרט נישט געזונ פאַרשטיין און אמת'דיג ארויסהאָבן מיט'ן ריכטיגן באַנעם, וואָס דאָס באַדייט און וואָס ליגט באהאלטן אונטער די צוויי איינפאַכע ווערטער "טראנספארטאציע דעפארטמענט"!

אַז יעדן איינציגסטן אינדערפרי, אין היץ, קעלט, רעגן, שניי, לאָזן זיך אַרויס באַלד 40 גוט-אָפגעוואַרטע באָסעס, גרייכן צו כמעט יעדן אַדרעס אין וויליאַמסבורג'ס מאַפע, צוויי מאָל אַ טאָג, און אַלעס זאל קלאפן אויפ'ן זייגער, פונקטליך, פּראָפעסיאָנאַל, מיט דער גרעסטער מאָס אָרדענונג, איז באמת א וואונדערליכע ערשיינונג; א פענאָמען, און דאָס פאַסירט נישט פון זיך אַליין.

די עלטערן האָבן נישט קיין השגה, וויפיל כוחות און געלט, וויפיל פלאָג און מיה, וויפיל האַרץ און מחשבה, וויפיל געטריישאַפט און פערזענליכע באַגלייטונג עס קאָסט אָפּ, יעדן איינציגן טאָג, אַז "דער מוסד אויף רעדער" זאָל קענען פונקציאָנירן, אַזוי גוט און געשמירט ווי ס'איז, לטובת די טויזנטער עלטערן און קינדערלעך.

נו, יתכן אַז די עלטערן וויסן דאָס נישט – ווער ווייסט דאס אָבער יאָ?

אָט האָבן מיר אים געפינען דאָס איז דער געטרייער ענערגישער יונגערמאן, ברוך הכשרון, מוה"ר משה יוסף פריעדמאן הי"ו, וועלכער דינט אַלס "טראַנספאָרטאַציע מענעדזשער" פון אונזערע מוסדות הק'.

אַן אויסערגעווענליכער עול און אחריות ליגט אויף די פלייצעס פון ר' משה יוסף הי"ו; על פיו יצאו ועל פיו יבואו אויף זיין קאָפּ ליגט דאס אחריות, אַז טויזנטער קינדערלעך זאָלן יעדן טאָג בעז"ה אפגענומען ווערן פון זייער שטוב, געפירט אין חדר, און ביינאַכט זאָל יעדעס קינד אָנקומען צוריק אהיים צו זיינע עלטערן, גליקליך און צופרידן.

אבער וועמ מיר זעצן זיך צו א טיש מיט ר' משה יוסל'ען צו "כאַפן אַ שמועס" וועגן טראנספארטאציע, כדי די טויזנטער עלטערן זאָלן אויך באַקומען אַ שטיקל פאַרשטאַנד און באַגריף וואָס די באָסעס אפטיילונג באַדייט, דערקענט זיך גארנישט אויף דער מאָמענט, אַז ער טראגט אויף זיך אזא מאַסיווע לאַסט אויף זיינע פלייצעס. – ער איז גוטמוטיג, רואיג און גרייט צו ענטפערן אויף אַלעם מיט א געשמאק.

אָט דאס איז ר' משה יוסל; אן עושה מלאכתו באמת ובאמונה, און אויב מעג מען צולייגן מיט א מסי"נ, אבער גלייכצייטיג מיט א שטענדיגן סבר פנים יפות און שמחה'דיגן שמייכל, פאר די קינדער, פאַר די דרייוווערס, און פאַר די חשוב'ע עלטערן שיחי'.

אצינד איז אונז א כבוד פאָרצושטעלן אונזער שמועס, מיט'ן געטרייען עומד על הבאָסעס, וואָס אַדאַנק אים "פאָרט" ב"ה אַלעס אַזוי רואיג און סאָליד, תלמידי"ם כסדרן, מש"ה עומד ומשמש, ויוס"ף הוא המשביר, צו באַגליטן יעדן הינזיכט, יעדן דעטאַל, אָטעמענדיג טראַנספארטאציע 24 שעה אין טאָג, אַלעס נאָר למען תועלת והצלחת מוסדותינו הק'.

שטייענדיג ביים אנהויב פון דעם נייעם לערן-יאָר האָפן מיר אז די חשוב'ע עלטערן וועלן הנאה האבן פון דעם ריכן און באַלערנדן שמועס. דאָס וועט אייך נאָענטער ברענגען צו "פאַרשטיין", כאטש אביסל, איין קליינעם חלק פון די מוסדות, וואָס מ'טוט אַלץ צושטעלן פאַר הצלחת המוסדות והתלמידים, און פאַר דער צופרידנהייט פון די חשוב'ע עלטערן שיחי'.

לייענט, פארשטייט און האָט הנאה.

אן אַ מיטוואָך שפּעט אין אָוועט, בעסער געזאָגט: 10 אזייגער ביינאַכט, זעץ איך זיך אַוועק ביי אַ טישל, ווען קעגנאיבער מיר "זיצט" יעצט איינער וואָס געווענליך זעט מען אים נאָר שטיין – בעסער געזאָגט פּאָרן...

נישט אַז צען אַזייגער ביינאַכט איז געווען מיין ערשטער אויסוואַל; איך כשלעצמי וואָלט ליבערשט געווואָלט שמועסן 10:00 אינדערפרי... אָבער דאָס איז יאָ געווען די ערשטע מעגליכקייט פונעם טאָג פאַר מיין מיטשמועסער – ר' משה יוסל, דער באָס-מענעדזשער.

זיין פערזענליכער טאָג, ווען ער באַקומט אפאר מינוט פאַר זיך, הייבט זיך ערשט אָן יעצט ביינאַכט, אין די צייט ווען דער טאָג ענדיגט זיך שוין פאַר רוב מענטשן... ביז דאַן איז ער איין שטיק מוסדות, מיט אַן ענדלאָזן דרוק און אחריות אַז כל זמן אפילו איין באָס פון די מוסדות געפינט זיך נאָך "אויפ'ן ראָוד" קען ער זיך נישט אויסשאַלטערן. ער מוז זיין אין שטענדיגע פאַרבינדונג.

ווען דער לעצטער באָס לייגט אראפּ דעם לעצטן פּאַסאַנזשיר פונעם טאָג, הערשט דעמאָלט אָטעמט ער אָפּ; ברוך ה', נאָך אַ טאָג דערפולט די הייליגע אחריות.

און אָט יעצט, קען ער זיך ערלויבן צו שמועסן – און ווען וואָס שמועסט ר' משה יוסל? זאָגט איר אַליין: ווען באָסעס און טראנספּארטאציע...

דאַרף שטיין טעגליך אין פאַרבינדונג מיט די רעגירונג צו פאַרזיכערן אַלע לעגאַליטעטן פון די באָסעס.

און ועל כולם בין איך א גרויסער "אויסהערער", כ'ווייס נישט צי ס'האָט אַן אָפּיציעלער נאָמען, אפשר 311 סיסטעם איך דאַרף זיך באַפאַסן טאָג טעגליך מיט הונדערטער פראַגעס, קאָמענטאַרן און קאָמפּלעינטס – און צומאָל אויך קאָמפּלימענטן...

איז ממילא יאָ, מענטשן קוקן עס אן: "א באס מענעדזשער", ווי כאילו ס'איז עפּעס אַזאַ סארט זשאַב וואָס פאָדערט צו שטיין אינדרויסן פון א בילדינג און קוקן ווי די באָסעס קומען אָן און ווינקען אַ גוט מאָרגן פאר די באָס-דרייווערס... ס'איז גראַדע דאָס אויך... אָבער ס'איז פיל פיל ווייטער פון דעם!

ס'איז אַ ריכטיגע, פאַרצווייגטע פאַראַנטוואָרטליכע אויפגאַבע וואָס פאָדערט "24 שעה אין טאָג" פאָקוס, אַרבעט, וואַכזאַמקייט און ענדלאָזע אחריות פאַר די טויזנטער קינדערלעך פון אונזערע מוסדות הק'.

דער מענעדזשער און זיין אויפגאַבע...

שלום עליכם ר' משה יוסל, אַ דאַנק אייך פאַר'ן אראפּגעבן די פּאָר מינוט. קען מען אָנהייבן דעם שמועס?

בכבוד גדול, סיי וועון...

כ'ווייס ס'איז אפשר נישט שיין צו שטערן יענעם נאָך אן אויסמאטענדן טאג ארבעט...

לאָמיך אייך זאָגן, נישט אַז איך בין נישט אפּגעמוטשעט יעצט, אבער כ'האב הנאה פון דעם שמועס, ווייל איך האלט אז די עלטערן דארפן ווייסן און פארשטיין מער ווען טראנספּארטאציע, וואס איז אזא חלק אין זייער טאָג, אָבער מ'האט עס נישט גענוג אַרויס. כ'קוק שוין לאנג ארויס אויף דער געלעגנהייט צו קענען אביסל ברייטער ערקלערן פאר די עלטערן וואָס דאָס באַדייט.

צום אַלעם ערשטן, אַז מיר גייען אייך דאָ פאָרשטעלן פאַר'ן ציבור, לאָזט מיר אייך צום ערשט פרעגן אַן עטוואָס דירעקטע פראַגע: וואָס גענוי איז אייער אויפגאַבע אין די מוסדות?

אָה, געוואַלדיג! דאָס איז דאָך אַ פראַגע וואָס איך פרעג זיך אַליין... אפשר איר אַלס שרייבער וועט מיר העלפן, יעצט איינמאל פאר אלעמאל, אויפקומען מיט דער ריכטיגער דעסקריפּציע פון מיין אַמט...

איז אַזוי: צום ערשט בין איך אַ "מענעדזשער" פון א גרויסן דעפּארטמענט אין די מוסדות הק', וואָס דאַרף זען אַז אַ פלאָטע פון צענדליגער באָסעס זאָל "פּאָרן" יעדן טאָג; דערצו בין איך אַ "דיספּעטשער" וואָס נעמט צענדליגער צי הונדערטער קאָלס א טאָג; אַ "דרייוער" אין פאַל פון נויט, וועון מ'מוז האָבן הילף; אַ "מתווך", אויסצוגראָדן צענדליגער פאַרשידענע סיטואַציעס טאָג-טעגליך; אַ "ביוראָקראַט" וואָס

פשי, דאָס איז געוואַלדיג צו הערן! איך האָב שוין יעצט מער רעספּעקט ווי אַ מינוט פריער...

דערצו, אויסער דעם גשמיות'דיגן חלק, איז דאָך עס אַן "עבודת הקודש" אויך.

יא, זיכער אַזוי! איבער אַלעם איז עס אַ גרויסע זכי'. דאָס זענען דאָך נישט באָסעס וואָס פאָרן קיין וואַשינגטאָן די.סי. אויף אויספלוגן... וואו פאָרן דען די באָסעס? אין חדר לערנען די הייליגע תורה; אין בית רחל מחנך צו זיין אידישע טעכטער!

אָבער, טאַקע ווייל ס'איז אזא זכי', ברענגט עס מיט זיך אויך א מורא'דיגע "פּאראנטוואָרטליכקייט".

פּאַרוואס?

ווייל אויב די באָסעס שפּעטיגן, למשל, מיט "פופצן מינוט", מיינט דאָס נישט בלויז אַ שפּעטיגונג, נאָר "פופצן מינוט פאַרדרייט" פון אַ גאנצן מוסד מיט טויזנטער קינדער! דער גאנצער

מוסד דרייט זיך ארום די באָסעס; וועו די באָסעס קומען אָן קען מען זיך שטעלן דאוועגען, קען מען אריינגיין אין די קלאַסן אא"וו. אויב פעלן באָסעס, וואָס מיינט קינדער, דאַן קען זיך דער סדר היום נישט אָנהייבן און מ'שפילט זיך מיט ביטול תורה יעדע רגע.

אויב מאַכט זיך – ס'זאל זיך נישט מאַכן – אַ זעלטענע פּאַל פון אן ערנסטע שפּעטיגונג פון א 15-20 מינוט, ווייס איך שוין צו ערוואַרטן אַ דרינגענדער קלינג אויף מיין סעלפאָון פונעם מנהל: "מ'דארף זיך דאָ שטעלן דאַוועגען, יעדער שטייט גרייט אין ביהמ"ד, ווואו זענען די קינדער?!"... ס'איז א מורא'דיגע אחריות!

ממילא, איז דאס נישט אַן איינפאַכע אַמט ארום בלעכענע געלע באָסעס און גאַזאָלין-טענק, נאָר ליבערשט אַ גאָר וויכטיגע אויפגאבע אַרום הייליגע לעכטיגע תינוקות של בית רבן, טייערע בנות ישראל הכשרות וואס דארפן ווי א מינוט פריער אָנקומען צו די הייליגע בנינים, כדי דער סדר היום פון די מוסדות זאָל קענען "פּאָרן" געשמירט, אָן קיין שטער.

נו, כ'זע דאָך שוין... פון אייער קורצע דעסקריפציע הייב איך אָן זען אז איך האב נישט אונטערגעשאצט, ווייל אונטער יעדע וואָרט זע איך אז ס'שטעקט הויפנס מיט אינפארמאציע...

לאמיר האפן אז מ'וועט אלעס קענען "דעקן" אין לויף פון אונזער יעצטיגן שמועס. כ'האָף אַז איר וועט אונז געבן גענוג צייט.

איך וועל פּרובירן דאָס בעסטע צו געבן וויפיל צייט נאָר מעגליך, כל זמן ס'איז לטובת די חשוב'ע עלטערן.

אַ מאַסיווע פלאָטע פון 45 באָסעס אויפ'ן ראָד!

איז צום אַלעם ערשטן, לאמיר אנהייבן מיט די "האַרטע ציפערן" ווי מ'זאָגט.

יעדער איד וואָס וואוינט אין וויליאַמסבורג שטויסט זיך אָן אומצאָליגע מאָל אַ טאָג מיט די "סאטמארער באָסעס", וואו נאר מ'גייט און מ'שטייט... פון פארטאגס ביז ביינאכט, אלעמאל רוישן די גאַסן מיט די "ישיבה תורה ויראה דרבינו יואל מ'סאטמאר" באָסעס וואָס קורסירן לענגאויס די שטאָט.

איז מיר אַלץ אינטרעסאנט געווען צו וויסן: וויפיל באָסעס זענען פאַקטיש דאָ, אַז ס'מאַכט אַזאַ רעש אין אונזער שטאָט?...

מיר פאַרמאָגן 42 באָסעס גרייט אין דער פלאָטע פון מוסדותינו הק', צו טראָגן און ברענגען אונזערע טויזנטער קינדערלעך טאָג טעגלעך.

אָה, דאָס איז אַ סכום! יעצט פאַרשטיי איך שוין אַביסל פאַרוואָס איך זע "אַזויפיל" באָסעס יעדן טאָג... זענען די אַלע באָסעס אין באַנוץ יעדן איינציגן טאָג?

ניין, פון דעם זענען 40 אין טעגליכן באַנוץ, פאַר די רוטינע ראָנס, און דערצו האַלטן מיר עטליכע באָסעס אַלס ערזאַץ אין דער זייט צו קענען זיין גרייט אויב מ'דאַרף.

אויב מען איך פרענגן, פארוואס דארף מען מער באָסעס פון וויפיל מ'באַניצט פאַקטיש טעגליך? כ'גלויב נישט אז מ'זוכט סתם צו האַלטן איבריגע באָסעס פאר שיינקייט...

די סיבה איז זייער פשוט. אין אזא גרויסע טראנספארטאציע דעפארטמענט – איך וואָלט עס ענדערש אָנגערופן: באָס קאמפאני – וואס האט "טעגליך" אויפ'ן ראוד אזויפיל באסעס און איז צוגעבונדן צו א גאר שטרענגן סקעדזשול וואָס קען זיך נישט אוועקרירן אפילו אַ מינוט, מוז מען זיין שטענדיג גרייט, אין פאַל אויב סיי וועלכע באָס וועט אומניצליך, אז מ'זאל קענען באַלד עס קענען ערזעצן.

וועו למשל מאַכט זיך אזא זאך, אז א באס גייט ארויס פון באַנוץ?

ס'קען זיין אַסאַך סיבות; סיי רוטין, און סיי צומאָל פּלוצלינג וואָס מ'קען נישט אויסרעכענען. איך וועל אייך איין געבן עטליכע ביישפילן.

קודם איז דאָ וואָס מאכט זיך אייביג: יעדער באָס דארף דורכגיין צוויי מאָל א יאר די ד'.אָו.טי. "אינספעקשאָנס", וואס פארלאנגט זיך פון די רעגירונג – ווי מיר וועלן שפּעטער אויסשמועסן באריכות – וואו מ'דאַרף עקזאַמינירן דעם גאַנצן באָס צו מאַכן זיכער אז ס'פונקציאנירט אויף הונדערט פּראצענט און איז "סעיף" ארויסצופארן אויפ'ן ראוד פירן קינדערלעך אין די מוסדות. ממילא איז אלץ דא א טאג צוויי פאר יעדע באס וואס ס'קען נישט זיין אין באנוץ.

דערצו: אז ס'מאכט זיך, ס'זאל זיך נישט מאכן, אבער באסעס ווערן סטאָק, מ'דארף זיך

מסדר זײַן, מוז מען האָבן באָסעס וואס זאלן דינען אלס "בעקאפּ".

מיר קענען זיך נישט ערלויבן "קיינמאָל" צו זײַן הינטערשטעליג און נישט קענען נאָכקומען דעם געברויך, פון "פּאָרן" אויף דער מינוט.

נייע, סאָפיסטיקירטע באָסעס – די שׂענסטע פאַר אונזערע קינדערלעך!

יעצט, אז מ'רעדט וועגן די באָסעס גופא, איז דאָס נייע באָסעס אָדער אַלטע?

ווי מיר האלטן יעצט, איז עס איינגעטיילט; לערך זעכציג פּראצענט נייע באָסעס און פערציג פּראצענט אַלטע באָסעס.

אָבער, אין די לעצטערע פּאָר יאָר האבן מיר אויפגעהערט אינגאנצן צו קויפן אלטע באסעס און מיר קויפן בלויז שפּאָגל-נייע, ברענד-ניו באָסעס!

אַ רגע, איך האב הנאה צו הערן טאקע אז מ'שטעלט צו די בעסטע פאר אונזערע קינדער, מ'דארף נישט זיין א תנא קמא צו פארשטיין אז ברענד-ניו איז בעסער ווי געוווצט...

אבער פארט, אונזערע עלטערן האבן ליב צו הערן אז מ'שפּאָרט ממון הקדש. איז עס נישט פיל טייערער נייע באָסעס ווי אַלטע?

ניין, אבסאלוט נישט! ס'איז פיל טייערער צו קויפן "אלטע" באָסעס!

איר וואונדערט זיך? מיר האָבן עס אמאל אויך נישט פארשטאנען, אָבער געלערנט האָבן מיר זיך דאָס אויף די אייגענע הויט, אז קויפן אלטע באָסעס איז א "דרך קצרה וארוכה"; דאָס טייטש מ'שפּאָרט מעגליך אויף די מינוט, אָבער מ'דערלייגט עוועניטועל אסאך מער.

דאָס מציאות האט זיך ארויסגעוויזן, אַז יעדע מאל מ'קויפט אן אלטע באס, הייבט דאס נאך א קורצע צייט אן מאכן פּראבלעמען; ס'עסט אסאך מער גאזאלין, ס'קאסט אסאך מער פאר ריפּעירס, ס'מאכט פיל מער פּראבלעמען. הערשט דאָרף מען זיך לאזן קאסטן צו אינספּעקטירן עירקאנדישאן, סעיפּטי באווארענונגען און נאך, וואס בייַ די נייע באָסעס קומט עס שוין מיט און ס'קאָסט נישט עקסטער.

מיר האָבן די מעגליכקייט כסדר צו קויפן אלטע באָסעס פון באָס-פּירמעס וואס האָבן קאָנטראַקטס מיט עדיוקעישאָן דעפּארטמענט. זייער פּאָרשריפט לויטעט אַז מ'קען ניצן בלויז באָסעס וואָס זענען ווייניגער ווי צען יאָר אַלט. ממילא דארפן זיי כסדר פאַרקויפן זייערע באָסעס, און מיר קענען עס באַקמען פאַר גוטע פּרייזן. אָבער מיר זענען געקומען צו די אנערקענונג, אז ס'לוינט נישט!

איר קענט מיר געבן אַ ביישפּיל פון דעם וואו מ'איבערצייגט זיך אז אלטע באסעס קאָסטן מער?

כ'געב אייך אַ קליינעם ביישפּיל: פאר צוויי יאר צוריק האָבן מיר געקויפט צוויי אלטע באסעס. דעם ערשטן יאָר אליין פונעם קויפן די באָסעס, האָבן מיר אין ביידע פון די באסעס באַזונדער געדארפט אריינלייגן צען אלפים; יאָ, 10 טויזנט דאָלער פּער באָס, פּשוט פאַר פאַרעכטונגען און מעינטענענס!

און מיינט נישט אַז דעם צווייטן יאָר איז בעסער געווען. נאר אודך; ווידעראמאל אריינגעלייגט דעם זעלבן סכום פון לערך צען אלפים פּער באָס!

נו, זאָגט איר אַליין: האָט מען דאָ געשפּארט געלט? ניין, פונקט פארקערט...

דערצו קומט צו נאך א גרויסער פּראָבלעם, אויסער די פאַקטישע געלט-קאָסטן, אז די נייע באָסעס ווערן אָפט אראפגענומען פונעם ראוד.

דער "שליסל" פון סוקסעס בייַ אונזער טראנספּארטאציע אפּטיילונג איז: סדר, רוטין, געווואוינהייט, ארדענונג. דאס טייטש: דער דרייוווער זאל קענען זיין ראוט, די קינדער זאלן קענען דעם באָס, די עלטערן זאלן דערקענען דעם באָס אא"וו.

יעדן מאל א באס ווערט "אראפּגעשלעפּט" פונעם ראוד, איז עס א גאנצע אפּקומעניש. קינדער כאפּן נישט אז דאס איז זייער באָס, ס'איז גורם דילעיס, קינדער לאזן זאכן אויף די באסעס און מ'פארלירט עס, ס'קאָסט אפּ אומזיסטיגע ארבעטס קראַפט זיך מטפּל צו זיין מיט די פּראָבלעמען, די דרייוווער'ס סקעדזשול ווערט פארדרייט, אא"וו.

קענט איר אונז אָנצייגן א לעצטערע ביישפּיל וואו איר האט זיך איבערצייגט דעם דיפערענץ פון אַ נייע און אַן אלטע באָס?

כ'האָב אייך אַ מעשה פון דעם היינטיגן טאָג, מיטוואָך פרשת דברים!

פריער נאָכמיטאָג האָט זיך געמאַכט אַ "ליעק" אין די טאנק פון אַ באָס – א נייע באָס. נו, מיט א געלעכערטן טאנק קען קיין באָס נישט פאָרן. מיר האָבן געוווסט אונזער מעקעניק, ער האָט באַשטעלט א נייעם טאַנק, און ס'קומט אָן מאָרגן צופרי!

און ס'קען גאָר זיין אז מ'זאל בכלל נישט דארפן אראפּנעמען דעם באָס פונעם טעגליכן

א טאָג

מיט'ן באָס מענעדזשער...

יעצט, אז מיר האבן שוין אביסל אן אויבערפלעכליכן איבערבליק אויפ'ן טראנספארטעישאן דעפארטמענט און וואס דאס שטעלט מיט זיך פאָר, לאָמיר אייך אפירנעמען, מיט אייער רשות, איר זאלט אונז דערציילן: וויאזוי גייט צו אייער סדר היום?

איר פרעגט א גוטע פראַגע, אָבער בי מיר איז עס נישט בלויז "סדר היום", ס'איז "סדר היום והלילה"...

אין אמת'ן גערעדט, מיין סדר היום לויפט אינאיינעם מיט'ן סדר היום פון די מוסדות; איר דארפט אפשר פרעגן וואס די זייגערס פון די מוסדות זענען... ווייל כל זמן סיי וועלכער בנין פון מוסדות סאטמאר וויליאמסבורג

והי' היום למלאכה והלילה למשמר

ראוט, ווייל ביי די צייט וועט ער הייבט אָן פאָרן וועט עס שוין זיין פארראכטן!

וואלט דאס וועט געווען אן אלטער באָס, ווייסט איר וואס וואלט פאסירט? דער 'פאַרט' צו באשטעלן געדויערט א גאנצע וואָך, און דער באָס וואלט געדארפט "זיצן" געפאַרקט א גאנצע וואך, וועט אינצווישן הייבט זיך אן א גאנצע מערכה וועלכער באס זאל עס איבערנעמען, מיט נאך פארשידענע פרטים און אומאנגענעמליכקייטן מיט וואס דאס איז פאַרבינדן.

דאָס איז נאר א קליינער ביישפיל וואס די עלטערן טוען איינשפּאָרן מיט דעם וואס איז דאָ נייע באָסעס.

284 טעגליכע ראָנס!

נו, אז מיר ווייסן שוין באָסעס ס'זענען דאָ, לאמיר גיין צום נעקסטן שטאפל: וויפיל "ראָנס", דאָס טייטש טריפס ווערן געמאַכט טאג טעגליך דורך אונזערע באָסעס?

אונזערע באָסעס פירן דורך יעדן איינציגן טאָג דעם סכום פון 284 באַשטימטע ראָנס, אויסער וואס ס'מאכט זיך כסדר אַנדערע סאָרט רייזעס וואס זענען ארויס פונעם געווענליכן סדר היום.

דאָס אויסשטעלן די ראָנס, דאס טייטש מסדר זיין יעדע באָס פון וואו ער זאל ארויספארן, וויפיל גאַסן ער זאל דעקן, וויפיל סטאפּס ער זאל מאכן, וועלכע וועג ער זאל פאָרן, איז איינס פון די סאמע שווערסטע – אויב נישט די פאקטיש שווערסטע – אויפגאבע אויפ'ן מענעדזשער!

איר קענט זיך נישט משער זיין וויפיל קאפּ און מח ס'גייט אין דעם אריין. און דאס קען נאר געמאכט ווערן מיט "ערפארונג" פון יָאָרן, און גוט דורכדרינגליך ארויסהאָבן די מענטאַליטעט פון די ווילִיאמסבורגער טראַפיק.

פארוואס קאסט דאס אזויפיל קאפּ און מח?

ווייל איר פארשטייט אליין, אז א באס וואס פארט אין "אלט ווילִיאמסבורג" אויף די שטילע גאַסן פון "הופער" און פּען" צווישן ליע און מאַרסי, קען אויפנעמען צו דעקן פיל מער גאַסן ווי דעם באָס וואָס מ'איז מכבד מיט דעם כבוד צו דעקן די פארנומענע "סקילמאַן" גאַס, וואס איז ווי א גאנצע שטעטל פאר זיך...

איז ממילא, א דרייוער וואס פארט ארום אויף "סקילמאן", ווען מען נישט שיקן דערנאך צו "וואלוואורט", ווייל טאָמער יָא האָט מען א פארטיגע רעצעפט פאַר א שפּעטיגונג פון אַ גוטע שעה...

די זעלבע: א דרייוער וואָס פאָרט אויף "בראדוועי בייַ געריי", די גאָר פאַרנומענע גאַסן דאָרט, מוז מען אים געבן א פיל קלענערע ראן ווייל ער פארברענגט צופיל צייט אין טראפיק, און מ'קען נישט לאזן די קינדער אזוי לאנג זיצן אויפ'ן באָס.

אזוי ווייטער, דארף אין דעם אריינגיין אן א שיעור חשבון און מאטעמאטיק, אויסצורעכענען אלעס לויט די מינוטן.

פארשטייט זיך אז אין ס'מאכט זיך עפעס אַן עקסידענט צי ראָוד-אַרבעט קען מען נישט אויסרעכענען, אבער מ'רעדט בכלליות, מ'פרובירט דאָס בעסטע וואָס נאָר שייך, דאס אויסצורעכענען לתועלת פון די חשוב'ע עלטערן.

אַ מענטש אדער אַ קאָמפּיוטער?...

ווער רעכנט אויס אזוי פונקטליך די ראָנס, וועלכע באס פארט אויף וועלכע גאַס?

אה, איר פרעגט א גוטע פראַגע...

כ'וויל טאַקע דאָס אויסניצן די געלעגנהייט קלאָרצושטעלן עפעס וואס פילע עלטערן פרעגן\זאָגן מיר כסדר: עטץ האטס זיכער "אזא קאמפּיוטער סיסטעם" וואס רעכנט אויס פונקטליך אלע ראוטס"...

וויל איך אייך דאָ אנטפלעקן אַ סוד: ס'איז נאָכנישט באַשאַפן געווָארן דער קאמפּיוטער סאָפטווויר וואָס קען אויסרעכענען און פאַרשטיין דעם ווילִיאַמסבורגער טראַפיק!!!

אפילו ווען א ענין טעכניקער וועט ערפינדן א קאָמפּיוטעריזירטן מהלך וויאזוי צו מאנעווירירן סקול-באָסעס אין דער אַמעריקאַנער הויפטשטאָט וואַשינגטאָן, וועט ער דעם ווילִיאמסבורגער טרעפיק נישט ארויסהאבן...

כ'גלויב נישט אז ס'דא נאך א פלאץ וואו ס'דא אזא מין אסטראנאמישער צאל "סקול קינדער" אויף אזא קליינעם שטח אין פלאץ, אזא קליינעם צאל גאסן, ווי אונזער ווילִיאמסבורג!

און ממילא, צו קענען אויסשטעלן ראוטס פאר טויזנטער קינדער טעגליך, מוז מען שטודירן, פארשטיין, ארויסהאבן פונקטליך דעם טראַפיק אין ווילִיאמסבורג, וויאזוי דאס איז געבויעט, פונקטליך אויף די מינוטן, אויפ'ן זיגער, כדי צו קענען אויסשטעלן ראוטס וואָס וועלן קלאפן בעז"ה.

איינער האָט מיך פונקט לעצטנס געפרעגט ווי לאנג ס'וואלט געדארפט נעמען ביי אונז אין די מוסדות אז איין באָס זאל דארפן דעקן די גאנצע שטאָט. האָב איך אים געענטפערט, אַז: לענגער פון ווילאנג די נוירסערי קינדער זענען אין חדר... און דאס איז גארנישט קיין וויץ!

קענט איר מיר געבן אַ דוגמא וואס נאך מ'דארף ספעציעל אויסרעכענען ביים מאכן די ראָנס?

יא, איך געב אייך א קליינעם ביישפיל, וואס איר האט מסתמא פון דעם נישט געטראַכט.

מיר זענען אין טעגליכן קאנטאקט מיט אלע אנדערע מוסדות דאָ אין שטאָט, וועלכע פארמאגן באָס-פלאָטעס, צו וויסן זייערע סקעדזשולס, ווען זיי לאָדענען אַראָפּ זייערע קינדער ביי זייערע בנינים, און אזוי רעכענען מיר אויס אַז אונזערע באסעס זאלן נישט דורכפארן יענע גאַסן במשך די צען מינוט וואָס עס נעמט, כדי נישט צו פארכאפּט ווערן אין קיין טראַפיק!

די זעלבע מעלדן מיר איין די זייגערס וועו מ'לאָדענט אפּ און מ'פּיקט אויף פון אונזערע בנינים, כדי אַנדערע באסעס זאלן וויסן צו פאַרמייַדן דאס דורכפארן יענע גאַסן, ווייל ס'קען געשאַפן ווערן אַ בעק-אַפּ וואס וועט שטערן און אראפהאלטן יעדן איינעם לאנגע מינוטן.

מיר האבן זייער א גוטע מיטארבעט מיט אנדערע מוסדות און מיר "שעירן" כסדר אינפארמאציע, וואס יעדער בענעפיטירט דערפון.

דאָס איז נאר א קליינע דוגמא, וויפיל קאפּ, צייט און מחשבה ס'אינוואַלווד, דאס קענען

איז אָפּן איז מיין סעלפֿאָן אויך אָפּן, און ס'ווערט נישט פֿאַרמאַכט כל זמן יעדער תלמיד ותלמידה איז אינדערהיים זיכערערהייט בעז"ה.

אַלזאָ, לאָמיר אָנהייבן יעצט דעם טאָג... וויפיל אַזייגער הייבט זיך אָן דער פרימאָרגן פונעם מענעדזשער?

אום 5:30 פֿאַרטאָגס דאַרף דער באָס מענעדזשער זיין וואַך, מונטער און פרישׁ!

אָה, דאָס איז פרי! און וואָס טוט זיך אויב האָט מען אַ חתונה פון א שוואגער א נאכט פריער?...

איז דאָך דא א פשוט'טע עצה: מ'דארף אָנפרעגן ביי די עלטערן פון די מוסדות, צי זיי קענען באשטיין די קינדער זאלן פארן א שעה שפּעטער היינט ווייל דער מענעדזשער האט געהאט א חתונה נעכטן...

ויצן אין א זייט געלייגט: זאָל רעגענען, דינערן אדער בליצן, מוז דער מענעדזשער זיין פולשטענדיג וואַך יעדן איינציגסטן פארטאגס, האַלב זעקס, אן קיין אויסנאם, חק ולא יעבור, צו מאכן זיכער אז די באָסעס פּאָרן אין צייט!

מיט אַזאַ צייפער ווי 40 באסעס אויפ'ן ראוד, און מיט טויזנטער טויזנטער קינדער כ"י וואס דארפן ווערן אָפּגענומען פון איבער צענדליגער גאַסן, הונדערטער אדרעסן, קען מען נישט נעמען קיין שאַנסן. מ'מוז פֿאַרזיכערן אַז יעדער דרייוור איז אויף, יעדער באָס פּאָרט און יעדע איינציגסטע "פיקאפּ" ווערט געמאַכט אין צייט.

איז אין דעם אַ חילוק ווינטער צי זומער?

ס'איז זיכער אז ווינטער איז עס נאָך מער וויכטיג דאס זיין אויף גאָר פרי-פארטאגס, וועגן דעם פּראבלעם פון באָסעס וואָס פרירן.

אויב א באס פרירט פון די קעלט, נעמט זייער לאנג ס'זאל זיך אנצינדן, און דאַן קען ח"ו ווערן פארשפּעטיגט די ראוט. מיר קענען זיך עס נישט ערלויבן.

אין די גאָר-קאַלטע וועטערס וועל איך אַליין אַרומלויפן יעדן פארטאגס איבער די ווילאַמסבורגער גאַסן, צו מאכן זיכער אז אלע באָסעס זענען אנגעצינדן, וואַרעם, און גרייט ארויסצופֿאָרן אנהייבן דעם טאָג.

ווען דער דרייוור קומט אָן, איז זיין באָס שוין אָנגעצינדן, אָנגעוואַרעמט, און ער קען באַלד אָנהייבן פֿאָרן, די יונגע בחור'לעך פון כתה ט' וואָס פֿאָרן פֿאַרטאָגס זאָלן זיין וואַרעם און באקוועם.

ווען הייבן די באָסעס אָן צו פֿאָרן?

6:20 פארטאגס פאר די בחורים פון כתה ט'. דאָס איז אויסער די באָסעס וואָס פירן שוין 5:30 די תלמידי הישיבות לערנען די תורה הקדושה. ס'איז אַן עקסטערע הנאה צו זען ווי די בחור'לעך לויפן אזוי אין די פראָסטיגע ווינטער-פֿאַרטאָגסן מיט די נאַסע פּיאות נאָך אַ הייסע מקוה צו כאפן די באָסעס.

7:20 הייבט זיך אָן דער ערשטער ראָן פון די געוועלטיגע תלמוד תורה קינדער.

און דערנאך ציעט זיך א העפּטיגער קייט פון ענדלאָזע ארומפארן, פאר אלע אפּטיילונגען, פאר אלע בנינים, יונגלעך און מיידלעך, וואס דאס האלט אן ביז 10:20, וואס דעמאלט איז דער לעצטער פּיקאַפּ פונעם פרימאָרגן ציקל.

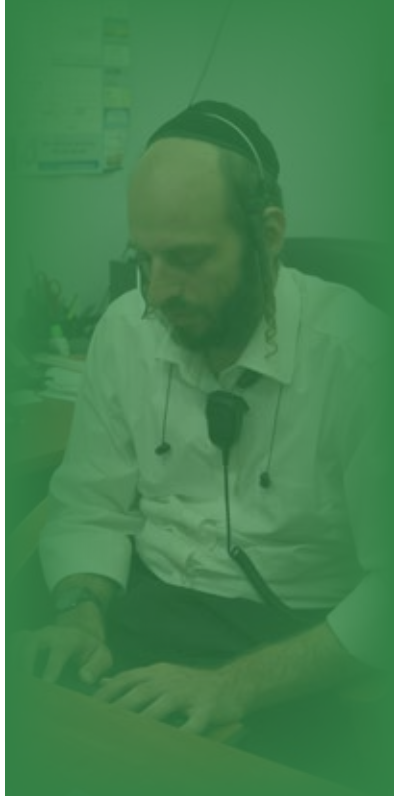
נו, ווען הייבט זיך אָן די אַרבעט פונעם מענעדזשער אינעם דיספּעטשן אָפּיס?

פון 7:00 אזייגער און ווייטער, איז מען פולשטענדיג גרייט אויפצוהייבן טעלעפאן קאלס. אז א קינד האט פארשפּעטיגט א באס, אדער סיי וועלכע פּראָבלעם, איז מען גרייט צו סערווירן דעם עולם. מ'העלפט די עלטערן מיט יעדע פּראבלעם וואס מאכט זיך בעז"ה.

איינמאל אלע באסעס האבן אראפּגעלייגט די קינדער, דאס טייטש פון לערך 10:30 און ווייטער, האבן מיר אביסל צייט זיך אפּצוגעבן אין אָפּיס מיט די אַרבעט, סיי די אדמיניסטראטיוויע פליכטן פון אנפירן די באָסעס, די לעגאַליטעטן, באהאנדלען קאמפּלעינטס, פּאַפּיר-אַרבעט, מסדר זיין ראָוטס, אויפנעמען נייע סטאַפּס וכדומה, און אזוי ווייטער צענדליגער און הונדערטער פליכטן וואס מוזן ווערן מסודר טאָג טעגליך.

אין יענע פאר שעה'ן פרובירן מיר אויך צוריקצורופן עלטערן וואָס רופן אַריין מיט הינזיכטן וואס זיי ווילן אויסשמועסן; צי אַ טענה, צי (יאָ! ס'מאַכט זיך) אַ קאָמפּלימענט, צי אַן אָנפראַגע בנוגע אַ סטאפּ, און סיי וועלכע הינזיכט ס'זאל זיך נישט מאכן. מ'פרובירט די מאקסימום באמת, מיר שעצן זייער שטארק די עלטערן, מיר ארבעטן דא נאר פאר זיי, צו מאכן זיכער אז יעדער איז צופרידן.

אונזער שלאָג-וואָרט אינעם טראנספּארטעישאן אפּיס איז: יעדע זאך וואס עלטערן בעטן און "מ'קען" עס

והי היום למלאכה והלילה למשמר

אָנפירן אזא טראנספארטאציע-איינהייט און זאַכן זאלן זיין אין פֿלאַץ.

ווילאַנג איז דער געוועלטליכער "ראָן" פון איין באָס?

כ'מיין צו פרעגן: וואָס איז דאָס מערסטע וואָס איין ראוט פון אַ באָס נעמט, פונעם אָנהייבן אויפצונעמען קינדער ביז'ן אראפלייגן ביים בנין המוסדות, און די זעלבע פארקערט אויפ'ן וועג אַהיים?

אַ געוועלטליכע ראָן איז אומגעפער אַ האַלבע שטונדע. מיר פֿרובירן זייער שטאַרק ס'זאָל נישט זיין מער ווי צווישן 30 און 35 מינוט.

דאָס טייטש: אַז פון וועג דאָס ערשטע קינד קומט אַרויף ביים ערשטן באָס-סטאַפּ אינדערפרי ביז וועג ער קומט אָן אין חדר זאָל נישט זיין מער ווי אַ האַלבע שעה. פארשטענדליך, אז די קינדער וואָס זענען ארויפגעקומען שפעטער אויף דעם ראָן, וועלן פֿאָרן וויניגער, צומאָל בלויז 7 צי צען מינוט.

ביי געוויסע געגענטער איז נישט מעגליך, און זיכער וועלדט זיך עס אסאך ביי וועלכע גאַס מ'רעדט, און יעדן טאָג קען זיין אַנדערש. אָבער מיר פֿרובירן די מאַקסימום לויט וויפיל ס'שייך אויסצוערכענען, אז ס'זאל נישט נעמען לענגער פון דעם.

אויפ'ן וועג אַהיים...

דאָס איז אויפ'ן וועג צום חדר. וואָס טוט זיך אויפ'ן וועג אַהיים?

מענטשן ווייסן דאָס נישט, אָבער כ'וועל אייך זאָגן אַן אינטרעסאַנטע זאַך.

דער וועג אַהיים איז פאַרבינדן מיט נאָך אַ שווערידגקייט וואָס דער וועג צום חדר האָט נישט.

נעמליך: ס'האט זיך עפעס אזוי ארויסגעשטעלט, אז אלע אונזערע בנימי המוסדות געפינען זיך אויף אזעלכע גאסן וואָס זענען זייער פאַרנומען, מיט א שווערע טראַפיק אָדער שמאָלע גאַסן. נעמט צום ביישפיל אזא ווייט עווען, וואו אונזער מעכטיגע ת"ת געביידע געפינט זיך, איז א שמאָלע גאַס, מיט שטענדיגע אָנגעלייגטע טראַפיק.

איז ממילא טיילמאָל קען זיך מאַכן אז ס'נעמט פשוט גאנצע צען מינוט, אַז די באָסעס זאָלן איינפאך קענען אוועקפאָרן פונעם בנין!

דאָס טייטש, אז אויסער וואס דער באָס גייט זיך באלד דארפן מוטשען פארנדיג אויף די גאַסן, דאַרף ער צום ערשט דאָ זיך פלאָגן און ווארטן א ווייל צו קענען ארויספֿאָרן פון דער סטאַנציע...

און דאָס איז שוין עפעס וואס איז זייער שווער אויסצורעכענען, יעדן טאָג קען זיין אנדערש, און דא שטייען שוין מאַמעס אומגעדולדיג אויפ'ן גאַס גרייט אָפּצונעמען זיערע קינדער; זיי ווילן שוין לויפן כאפן אַ "סעיל"...

צומאָל, אז ס'נעמט דריי פיר מינוט לענגער פּלאַצט שוין די מאַמע פון אומגעדולד... מיר פאַרשטייען זיי זייער גוט. אָבער ס'איז זייער וויכטיג צו פארשטיין, אז ווי שווער ס'איז פאר די מאַמע די פֿאר איבריגע מינוט, איז פאר'ן דרייוער פילפאַכיג שווערער.

טייערע מאַמע: משל'ט אייך אויס ווי דער דרייוער שטייט אומבאהאלפן אין אַ קייט פון טראפיק, און ער איז קאנצעטרירט מיט'ן גאנצן קאפ און מח וויאזוי זיך ארויסצוזען פון דאָרט, בעת די קליינע קאַרעלעך פרובירן יעדע רגע זיך דורכצושלייכן און מאַכן אים די וועג נאך לענגער... דער דרייוער פּלאַצט אויך געוויס פון אומגעדולד, אָבער ער קען פשוט נישט אָנקומען פריער!

מיר פרובירן דאָס בעסטע, איר קענט נישט משער זיין וויפיל קאפּ ס'גייט אין דעם אריין, אלעס זאל פארן "פונקטליך", אויפ'ן זייגער, אויפ'ן מינוט, אויפ'ן טאַקט.

בשעת'ן מאכן דעם סקעדזשול, רעכענען מיר שוין אַריין דאָס וואָס אַ באָס דארף וואַרטן דא און דארט, מיר שטודירן יעדע גאַס, און מיר נעמען אלעס אין חשבון.

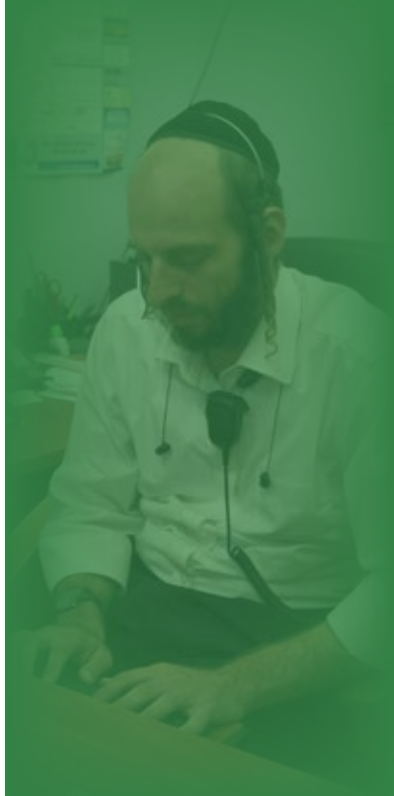
אָבער פאָרט איז דא זאכן וואָס זענען נישט אין אונזערע הענט, און ס'איז וויכטיג אז די חשוב'ע עלטערן זאלן עס פארשטיין, און האָבן סימפאַטיע מיט'ן דרייוער, אַנשטאָט – חס ושלום – אים אַראָפּלאָדענען אַ קאָכעדיגן פסק בעת ער איז גענצליך אומשולדיג און דאס מאַכט אים פשוט שווערער דעם טאָג.

דער קאָשמאַר: אַ גאַרבעזש טראָק אויף סקילמאַן...

אויב מעג איך אייך פרעגן: וואָס איז אייער ערגסטער קאָשמאַר פונעם טאָג אין אייער פאָזיציע אַלס באס מענעדזשער פון וואס איר האָט מורא?

איר ווילט וויסן דעם אמת?

והי היום למלאכה והלילה למשמר

נאכקומען, דארף מען זען נאכצוקומען!

ווען הייבט זיך אן די טריפס אויף צוריק אהיים?

2:30 גייען שוין די קינדערגאַרטן קינדערלעך אַהיים, און דאָ דאַרף מען שוין ווייטער זען אז אלע באשטימטע באָסעס זאלן שטיין גרייט אפצונעמען די קינדער, באגלייט אונטער די וואכזאמע אויג פון די ספּעציעלע אָנגעשטעלטע פאר די זיכערהייט פון די קינדער בעז"ה.

אזוי פאלגט נאך פון יעצט און ווייטער במשך לאַנגע שעה'ן א רונדע פון פּיקאפּס, יעדע אפּטיילונג, יעדע געביידע מיט זייערע זמנים, און שטענדיג טוען די באסעס אפּוואַרטן אין א מילימעטערישע דיסציפּלין, גרייט אהיימצוטראגן די קינדער צו זייערע באליבטע עלטערן.

ווען איז דער לעצטער טריפּ פונעם טאָג?

אום 9:30 קומען די כתה ט' קינדער צוריק אהיים פון "נאכט סדר", און דעמאָלט קענען די דרייוווערס ענדליך פּארקירן זייערע באסעס נאך א לאנגן אויסמארטענדן טאָג פון פּירן טויזנטער צאן קדשים.

הערשט דעמאָלט קען מיין פּערזענליכער סעלפאָון ווערן "דיסקאָנעקטעד" פונעם צענטראַלן סיסטעם. ביז דעמאָלט, דאָס טייטש פון 6:20 אינדערפרי ביז 9:30 ביינאכט, א קיימא לן פון פופצן שטונדן, איז מיין סעלפאָון שטענדיג אָנגעבונדן צום סיסטעם און אויף כסדר'דיגן "אַלערט" צו קענען רעאגירן אין פאַל סיי וואָס ס'זאָל זיך נישט מאַכן, צו סערווירן אַלע עלטערן מיט די גרעסטע מאָס איבערגעגעבנקייט בעז"ה.

נו, מיט דעם איז אייער טאָג פארטיג? איר קענט זיך גיין לייגן?...

וואָס געענדיגט? יעצט הייבט זיך אָן די ריכטיגע חתונה... מ'קומט אַהיים, מ'וויל זיך כאפן דעם אָטעם, קאָלט א דרייוווער: ער קען נישט מאָרגן אריינקומען צופרי צוליב אן עמערזשענסי. נו, וואס איז די עצה? איך וויל אויך וויסן...

ס'הייבט זיך אָן, מ'דאַרף זוכן א שטעלפּארטערטער, און מ'דארף אים אריבערשיקן די פונקטליכע ליסטע פון די פּיקאפּס און מאכן זיכער דריי מאל אז ער פארשטייט עס ריכטיג, און מארגן זאל מען נישט דארפן האבן קיין עגמת נפש.

אינדערפרי, ווען די מאַמעס זענען סך הכל "אן אנדערע דרייוווער" האבן זיי נישט קיין אנונג וויפיל כוחות דאס האט געקאסט, אז אחוץ פונעם דריווער זאל גארנישט זיין אנדערש אין דעם טריפּ.

וואו טרעפט מען טאקע א שטעלפּארטערטער פון איין מינוט אויפ'ן צווייטן?

אָה, דאָס איז איינע פון די גאָר-האַרבע פראַגעס אויף וואָס איך זוך אויך אַ תירוץ... – נישט יעצט, נאָר ווען א דרייוווער רופט מיך אָן 10:00 אויפדערנאַכט, "אנטשולדיגט משה יוסל, אָבער ס'האָט זיך מיר געמאַכט יעצט אַן עמערזשענסי און מאָרגן צופרי וועל איך נישט קענען מאַכן דעם 6:20 טריפּ פאַר די כתה ט' תלמידים"...

דאָס איז פון די שווערסטע חלקים פון מיין אַרבעט. קוים זיצט מען אינדערהיים, אויסגעמאַטערט און ערשעפט נאָך אַ פולן טאָג, און דאָ דאַרף מען פאַרזיכערן אַז אין עטליכע שעה אַרום וועט אַ באָס אָפּנעמען זעכציג טיערע בחור'לעך, אַז זייער סדר היום זאל נישט געשטערט ווערן אפילו א מינוט.

צומאָל גאלונגט מיר צו שאַפן אַ צווייטן דרייוווער, וואָס זאָל נעמען דעם טריפּ, און ווען נישט דאַרף איך אַליין נעמען די שליסלען אין די האַנט און מאַכן דעם טריפּ!

אין גאַווויסע פעלער, ווען ס'ממש נישטאָ קיין אַנדערער ברירה, וועט דער געטרייער דיספּעטשער איבערלאָזן דעם אָפּיס און לויפן מאַכן דעם "ראָן".

מיר וועלן קיינמאָל נישט לאָזן, אַז אַ באָס זאָל שפּעטיגן און די מאמעס אדער קינדער זאלן ווערן אויסגעשטעלט צו אומאגענעמליכקייטן. מיר וועלן אַלעס אויף דער וועלט טון, בעז"ה, מיט אונזער גאַנצע האַרץ, נשמה, כח און מח. מיר וועלן ענדערש אַליין לויפן דרייוון, ווי איידער ס'זאל זיין סיי וועלכע שפּעטיגונג.

די תלמידים, די תלמידות, די טאטעס, די מאמעס, וועלן נישט האבן קיין אנונג אפילו אז "הינטער די קוליסן" האט זיך אָפּגעטון א גאנצע מערכה, מיט טיילמאָל שלאָפלאָזע שעה'ן, ווייל ווען זיי קומען אַרויס צופרי, וועט דער באָס זיין ביי זייער טיר, ווי אַ סאָלדאַט, צום באַשטימטן צייט!

ר' משה יוסף, וואָס זאָל איך אייך זאָגן, נאָכ'ן הערן אביסל אייער "סדר היום" קוק איך אָן אייער אַרבעט גאָר אַנדערש. עס טייטשט אפּ דעם "והי' היום למלאכה והלילה למשמר", זיך אוועקגעבנדיג טאָג און נאכט מיט אזא מסי"נ פאר די הייליגע מוסדות. שכרך הרבה מאוד!

אז א סאַניטעישאָן-דעפּאַרטמענט גארבעדזש טראק זאל זיך נישט אפּשטעלן אויף סקילמאַן סטריט, בעת צוויי פון אונזערע באָסעס שטייען דארט אפּצונעמען יונגלעך און מיידלעך...

איר לאַכט? דאס איז שוין גארנישט קיין וויץ! שטעלט אייך פאָר: א באס שטייט אנהויב סקילמאן, דא שטייען צענדליגער צענדליגער מאמעס מיט זיערע קינדערלעך גרייט ארויפצולייגן אויפ'ן באס, די הויט ברענט פאר יעדן, און דאָ האט א פוילער גארבעדזש טראק באשלאסן יעצט צו מאכן די פּיקאפּס.

איז אזוי: פּלאץ פאר די באס דורכצופאָרן איז נישטאָ, און דער סאניטאציע דרייוער יאָגט זיך נישט אין ערגעץ. ער גייט געמיטליך פון טיר צו טיר. און דאָ שטייט דער דרייוער איינפאַך געשטראַנדעט!

יעצט, די מאַמעס אראפּ דעם גאס ווייסן נישט אַז הינטער'ן גרויסן גאַרבעדזש-טראק איז באהאלטן דער אוצר... זיי מיינען אז די באָס האט לכאורה "פאַרגעסן" אז היינט דאַרף מען אפּנעמען קינדער פון סקילמאן צו גיין אין חדר... הייבט זיך אָן א "ויצעקו", די טעלעפאָנען נעמען זיך קלינגען, די לעמפּעלעך בליטשקען, און די נערוועזע מאמעס פאָדערן צו פארשטיין: היתכן, אז מ'האט פונקט פון די בעסטע קינדער פאַרגעסן...

איר פארשטייט וואס א בהלה עס ווערט אינעם דיספּעטשינג אפּיס אין אזא שעה?

כ'פארשטיי שוין איינמאל... נו, וואס טוט מען טאקע אויף אזא פאל?

דא נעמט דער געטרייער דיספּעטשער אפּיר די ליסטע פון יענער גאַס, וואו מיר האָבן אלע טעלעפאָן-נומערן. און מ'הייבט איינפאך אן ארומקאלן צו די מאמעס זיי איינמעלדן די סיטואציע.

צומאל וועט דער דיספּעטשער זיי אָנצייגן צו גיין צום קאָרנער, ווייל דאָרט וועט דער באָס קענען אפּנעמען די קינדער און נישט דארפן אריינפארן אין די גאַס.

און איך ניץ סקילמאַן מיט א גארבעדזש טראָק בלויז אלס משל, ווייל א שיינע פּאר הונדערט עלטערן וועלן דאָס גוט פארשטיין... אבער דאס זעלבע קען זיך מאכן אויף יעדער גאַס.

און דאס זעלבע קען זייך מאכן וועו ס'דא קאנסטראקשען, א פּאליציישישער אפּשטעל, צי אין פאל פון אַן עקסידענט וכדומה.

וועו לויפט אַרום מוצאי שבת אין די הויכע שנייען?!

אגב, אז איר רעדט וועגן פארטאגס, מאכט זיך צומאל מ'זאל דארפן אנדערע זמנים אויך?

געווען א פארפרוירענער שבת, מוצא שבת ארומגעגאנגען אלע באסעס צוריק אנגעצינדן אלע באסעס כדי ס'זאל זיין וואַרעם.

יא וועו די גאנצע שטאָט ליגט באהאלטן אין די געהייצטע הייזער, קוים וואס מ'לייגט ארויס די נאָז איבער די גאס, די קינדערלעך זענען באהאלטן אונטער די וואַרעמע קאלדערעס, לויפט מען ארום, מ'זאָרגט זיך פאר די קינדער!

עלטערן קענען פשוט נישט פארשטיין, מ'מיינט ס'קומט אזוי, מ'שטייט אויף, מ'טוט זיך אָן, מ'קליידט אָן דאָס קינד, מ'מאכט די פּיאות, און די באָס איז דאָ! ס'איז אַזוי איינפאַך וויי אַז די זון שטייט אויף...

איר קענט זיך נישט פאָרשטעלן וויפיל כח, מח, הארץ, געלט, מחשבה, צייט, דאָ ליגט, אז יעדער באָס זאל אנקומען, און אז איר זאלט זיין צופרידן, אנקומען אין צייט, זיין געהייצט ווינטער, אפּגעקילט ווינטער, און אז איר זאלט צוריקבאקומען איירע שעפּעלעך געזונט און פריש יעדן טאָג בעז"ה!

און ניין, מיר רעדן זיך נישט אפּ! מיר טוען די הייליגע ארבעט מיט שמחה! מיט צופרידנהייט! אבער אזויפיל יאָ, די עלטערן זאלן נאר אביסעלע פארשטיין וואס ס'וועט געטון פאר זייערט וועגן, און א טראפּעלע באגרייפן וואס ליגט אונטער די איין וואַרט "טראנספּארטאציע"!

כי בית אלקים נהלך ברג"ש!

דער דיספעטשינג אפיס שטייט שטענדיג אויף די וואַך, און מ׳פארבינדט זיך תיכף מיט די עלטערן, כדי צו פארמיידן די מערסטע וואס מעגליך סיי וועלכע שפּעטיגונג און מיסקאמיוניקאציע.

די עלטערן זאלן אבער אלץ, ביטע, האלטן פאר די אויגן: אויב איז דא א שפּעטיגונג, איז דא זיכער א סיבה דערצו. דער דרייוער איז 99 פּראצענט פון די צייט "נישט" שולדיג, און אים פאָרהאַלטן דערויף וועט אים נאָר נידערשלאָגן זיין גוסטע און וועט נישט ברענגען קיין טובה. ער טוט דאָס בעסטע צו דערפולן זיין ארבעט בשלימות.

אַ "זיכערע" רייזע בעז"ה

איך גלייב אז א הויפט-דאגה אויפ׳ן באס דעפּארטמענט איז דער חלק פון "סעיפּטי".

וואס קענט איר אונז דערציילן דערוועגן, די זיכערהייטס מאָסנאַמען לטובת אונזערע קינדערלעך?

דאס איז באמת א גאנצער שמועס פאר זיך, אין דעם ליגט אן א שיעור דעטאַלן, סיי וואס ס׳וועט פארלאנגט פון די שטאָט וואס זיי וועלן כסדר שטרענגער און שטרענגער און סיי וואס מיר פארלאנגען פון אונזערע דרייווערס אלס ספּעציעלע משנה זהירות, אבער כ׳וועל אייך איבערגעבן בלויז קורצע נקודות.

קודם ביים אָפּנעמען די קינדער: מיר פאדערן אויף אונזערע דרייווערס, אז וואו נאר ס׳איז שייך מוז מען זיך איינדריען שיף און אָפּבלאָקירן דעם טראַפיק אינגאַנצן. נישט זיך פארלאזן אויף דעם סטאפּ-סיין.

ביי די קלענערע קלאסן קען קיין שום באס נישט אנהייבן אויפצונעמען קיין קינדער אן דעם וואס ס׳זאל זיין דערויף א באס-רבי אדער באס-טיטשער וואס קען די קינדער און מאכט זיכער אַז די קינדער קומען אָן.

וועו די קינדער קומען אן אין חדר און סקול, שטייען דארט די ספּעציעלע ממונים וואָס דארפן זיי אפּווארטן און אריינבאגלייטן ביז אינעם בילדינג אריין. אָן דעם וואָס די איינגעשטעלטע זענען נישט דאָרט און געבן דעם "אָקעי" אפּצולאָדענען די קינדער, קען קיין דרייווער נישט עפענען די טיר! אָן קיין אויסנאַם!

די זעלבע זאַך אויפ׳ן וועג אַהיים נאכמיטאָג.

דער סדר וויאזוי די באסעס ווערן געלאדענט איז יעדן טאג דער זעלבער סדר. אויסער דעם וואס יעדער באָס האָט אַ באס רבי אָדער באס טיטשער, איז דא צוויי ספּעציעלע וועכטער וואס דארפן ארויסבאגלייטן די קינדער פונעם בילדינג און זיי ארויפלייגן אויפ׳ן באָס. איינער דארף גיין פון פאראויס און איינער פון אונטן פון די גאנצע גרופּע קינדער, און זיי דאַרפן וואַכטאַם אפּהיטן אז יעדעס קינד קומט אָן אויפ׳ן באָס.

ביים אראפּלאדענען די קינדער, וועלכע זיכערהייטס מאסנאמען איז פארהאן לטובת די קינדער?

וועו דאָס קינד קומט שוין אָן צום באָס, קען מען נישט אראפּלאזן א קינד, נאר אויב איז דא א טאטע, א מאמע, אדער אן ערוואקסן קינד פון די משפּחה, אָדער צומאָל אַ שכן וואָס זאָגט אז

דער "סערטיפיקאַט" פון דער רעגירונג אַז מ׳איז באַרעכטיגט צו דרייוון אַ באָס – יעדער באָס דרייוער מוז דאָס האָבן

די מאַמע האט געבעטן אראפצונעמען דאס קינד. אויב איז נישטאָ קיינער אחריות'דיג, וועט מען נישט אראפלאזן דאס קינד.

דער דרייוער וועט אויף אזא פאל רופן צום דיספעטשער, וואס וועט יעצט זיך פארבינדן מיט די עלטערן אויף זיערע סעלפאָונס, זיי איבערצוגעבן די סיטואציע און זיין אין פארבינדונג איבער וואו צו לייגן דאס קינד.

צומאל קען אזא זאך נעמען שעות, און אויף אונז ליגט די אויפגאַבע צו היטן דאס קינד וויַ אַן אויג אין קאפ און מאכן זיכער אז ער וועט בעז"ה אראפגעלייגט ווערן וואו ער דאַרף ווערן אפגענומען אין אחריות'דיג הענט.

אמאל מאכט זיך אז א קינד פארגעסט אנצוטון זיין פין, עס ווערט א צעמישענישׁ, צי א קינד האט פארגעסן אראפצוגיין ביי זיין סטאפ, דאָ האָט דער דיספעטשער און דער דרייוער אַרבעט... דער דרייוער מוז זיך יאָגן צום נעקסטן טריפ, אבער דא איז פארהאן א קינד, וואס מ'ווייסט נישט למי החותמת, וואו ער באלאנגט...

דארף מען זיך אנגארטלען מיט אוצרות געדולד און געטריישאפט צו באגלייט יעדע קעיס באַזונדער, און אלעס שליכטן בעז"ה על צד היותר טוב. די מאמע האט נישט קיין אנונג אפילו וויפיל צייט און מחשבה איר קינד האט יעצט אויפגענומען, מיט זארג און אחריות ווי פאר אן אייגן קינד!

וואָס טוט זיך מיט די "סעיפטי" פון די באָסעס אַליין? וויאַזוי מאַכט מען זיכער אַז יעדער באָס וואס האט אזא אחריות'דיגע אויפגאַבע פון טראָגן קינדערלעך אין חדר און אַהיים איז זיכער און געאייגענט פאַר די פאַראַנטוואָרטליכע מיסיע?

יעדע איינציגסטע באָס גייט מאל א יאר אריבער אַ DOT אינספעקשאָן, וואָס דאַן גייט עס דורך אַ פולשטענדיגע אונטערזוכונג אויף אלע טיילן פונעם באָס, די ברעיקס, די גאַז-טענק, די מעכאַנישע באַשטאַנדטיילן אא"וו, צו מאַכן זיכער אַז עס אַפערירט ווי ס'דאַרף צו זיין אָן קיין פּראָבלעמען בעז"ה.

אונזער אפיס דארף באגלייטן די אינספעקציעס, מאַכן זיכער אַז יעדער באָס גייט אַריבער די אינספעקשאָנס, טיילמאָל וועט מען צוריקקומען אַז מ'דאַרף פאַררעכטן געוויסע חלקים אא"וו. דורכאויס די צייט פון די אינספעקציעס, וועט דער באָס אַרויסגיין פון באַנוץ פאַר לערך 2 וואָכן, וואָס דאַן וועט מען זיך דארפן באַניצן מיט איינע פון די ערזאַץ באָסעס, ווי אויסגעשמועסט אין אָנהויב פון אונזער שמועס.

יעצט אַז דער באָס איז זיכער בעז"ה, דאַרף מען האָבן אַ דרייוער וואָס איז געאייגענט אויף דעם פאַר צו דרייוון וואַכזאַם און אחריות'דיג פאַר אונזערע קינדערלעך. וועלכע מאָסנאַמען וועלן אונטערגענומען אין דעם הינזיכט?

צום אַלעם ערשטן, מוז יעדער דרייוער האבן "סי.די.על." לייסענס און די שטאָט איז זייער שטרענג דערויף. אָן די ספּעציעלע לייסענס, קען מען נישט צורירן אַזאַ באָס.

יעצט, צו 'באקומען' די לייסענס איז אין זאַך, מ'דאַרף קענען גוט דרייוון אַ באָס, אָבער ביי דעם ענדיגט זיך עס נישט. צו קענען 'אנהאלטן' די לייסענס מוז יעדער דרייוער דורכגיין כאטש איינמאל א יאר א "סעיפטי קורס", און דערצו א יערליכער "פיזיקל עקזעם" צו מאַכן זיכער אז ער איז אין אַ פיזיש געזונטן צושטאנד, געאייגענט צו טרייבן אַ באָס וואָס פירט קליינע קינדער.

די דרייווערס דארפן זיין גרייט צו ווערן געפונען סיי ווען, אין די 24 שעה פון ווען זיי ווערן געפונען, זיך צו שטעלן צו אַ "דראָג און אלקאהאל" טעסט דורכ'ן מאטאר-וויהיקעלס דעפארטמענט פון ניו יאָרק. זיי שיקן אונז א ליסטע פון דרייווערס וואס ווערן געפונען צום טעסט, און מיר דאַרפן דאָס באַגלייטן. ס'קומט באגלייט מיט אסאך "פּעיפּער-וואָרק" וואס מיר דאַרפן באַגלייטן, מ'דאַרף אלעס פיילן אין צייט און האָבן יעדע זאַך רעקאָרדירט. ס'איז אסאך אַרבעט און גאָר אחריות'דיג.

אגב, אַן אינטערעסאַנטע נקודה, וואָס כ'וויס נישט צי דער עולם וויסט דערפון: די געוועלטיגע קאַר-לייסענס פונעם דרייוער וועלכע "גאַלינקט" צו זיין באָס-לייסענס, און סיי ווען אויב עפּעס פאַסירט דורכ'ן דרייוער אין זיין געוועלטיגן דרייוון, צי ער האט געהאט אן עקסידענט צי אַ טיקעט פאר'ן דרייוון ווילד וכדו' אפילו ווען ער דרייווט א קאר, באַקום איך אין אימעיל אַ נאָטיפיקאַציע פון די רעגירונג וואס מעלדט אונז איין דערווען.

יעדן אינדערפרי 11 אזייגער ערהאלטן מיר אין אימעיל א פונקטליכן רעפּארט פון די שטאָט איבער אלע דרייווערס, צי ס'געווען סיי וועלכע סיטואַציעס אנבאלאנגט זיין דרייוון וואס מיר דארפן וויסן, כדי צו קענען האלטן א וואכזאם אויג אז ער איז פאסיג צו דרייוון א באס פאר אונזערע קינדער.

יעדער באס איז אויסגעשטאַט מיט א "טשיילד סעיפטי לאק", דאס איז טייטש אז ער קען נישט אויסלעשן די באָס בעפאָר ער קומט נישט אן צום אנדערן עק הינטן פונעם באָס, וואס דארט מוז ער קווועטשן א קנעפל. אזוי פארזיכערט מען אז ער שפאצירט דורך דעם גאנצן באס און פארזיכערט אז "נאָו טשיילד לעפט ביהיינד", קיין שום קינד איז ח"ו נישט אראפגעבליבן.

ביי די נייע באסעס קומט עס שוין אויטאמאטיש, ביי די אלטע באָסעס האבן מיר דאס אליין גאלאזט אינסטאָלירן, פארן זיכערהייטס פון די קינדער.

אַ "באַקוועמע" רייזע!

אז די רייזע איז זיכער ב"ה, וואס טוט מען צו מאכן די טריפס אויך "באקוועם" פאר די קינדערלעך?

אלע אונזערע באָסעס זענען אויסגעשטאט מיט עירקאָנדישאן, אפצוקילן די באסעס אין די הייסע זומער טעג, אפגערעדט אז איבעראל ארבעט פיינע סטיעם אין די ווינטערדיגע חדשים.

די נייע באסעס קומען מיט עירקאנדישאן, אין די אלטע באסעס האט די מוסדות אריינגעלייגט אסאך געלט צו אינסטאלירן עירקאנדישאן, צו פארזיכערן אז אלעמאל, אין יעדן וועטער, איז פאַר אונזערע טייערע קינדער באַקוועם און אַנגענעם.

וואס הערן די קינדערלעך אויפ'ן וועג?

דא וועל איך אייך פארציילן נאך א "נייעס", וואס איך ווייס נישט וויפיל עלטערן ווייסן דאס, און פארשטייען בכלל וויפיל קאפ ס'ליגט אין יעדע הינזיכט.

אונזער אפיס האט געלאזט קויפן און אָנפילן צענדליגער כשר'ע "סענסא קליפּס", וואָס יעדער באָס באַקומט אַזאַ מאשינדל. דאָס איז געווארן אנגעלאָדענט מיט אַלע סאָרט סידיס, פון דרשות,

ניגונים, ערציילונגען פון צדיקים, און אַזוי וויטער, אלעס וואס קען זיין אינטערעסאנט און באלערנד פאר קינדער פון יעדער יאָרגאַנג.

וויער האָט באַשטעטיגט וואס און וועלכע זאך די קינדער קענען הערן?

אין דעם ליגט שעות און טעג פון נאָכזוכן בלויז דאָס ערליכסטע און דאָס בעסטע, און הערשט דאַן האט יעדע איינציגסטע "טרעק" וואס איז ארויף אויף דער קאלעקציע געמוזט ווערן דורכגעזיפט און באַשטעטיגט פון דער "הנהלה רוחניות" פון מוסדותינו הק', אז דאס איז געגוג פאסיג און אויסגעהאלטן פאר אונזערע קינדערלעך.

יעדער דרייווער וויסט און ווערט אנגעזאגט, אז "בלויז" די קאָלעקציע וואס איז באשטעטיגט קען ווערן אנגעצינדן פאר אונזערע קינדער און גארנישט עפעס אנדערש!

אדאנק דעם גענישן ב"ה די קינדער פון העכסט אינהאלטסרייכע און געשמאַקע פארווייַלונג אויפ'ן באָס, צי מיט אויסגעהאלטענע ניגונים, צי מיט שיינע מעשיות פון צדיקים דורך ערליכע בעלי מספרים, וואָס האלט זיי רואיג אויף די וועגן און דערצו פילט עס אָן זייערע קעפעלעך מיט נאָך תוכן און יראת שמים.

אַ פּראָבלעם; ווער פּאַרריכט די באָסעס?

ס'זאל זיך נישט מאכן... אבער אויב מאכט זיך עס יא חס ושלום: ווער פאַרריכט די באָסעס?

עס קאָסט מיר אביסל א שמייכל, ווייל איך אליין כאפ נישט וויפיל זאכן ס'איז אלץ פארבינדן מיט די באָסעס, און ווען איר פרעגט מיך, דערמאן איך זיך פשוט דערפון... נישטאמאל האב איך געווואוסט ווי פארצווייגט מיין פאזיציע איז און וויפיל זאכן מיר דעקן א טאָג...

יעצט צו אייער שאלה: מיט אזא באס-פלאטע מאכן זיך יעדן טאג קאמפליקאציעס, קלענערע און גרעסערע, און מיר קענען נישט בשום אופן זיין אנגעווויזן אז פאר יעדע פּיצעלע אישו זאָל מען דארפן פאָרן צו די מעקעניק-שאפ, וואס קאסט א געוואלד מיט צייט און געלט.

מיר האבן דערביבער דאָ ב"ה "אויף פּעיראָל" אן אייגענעם מעקעניק, א היימישער יונגערמאן, וואס ארבעט דא פאר אונזערע מוסדות פול טיים, אז וועגן אימער ס'מאכט זיך סיי וועלכע קאמפליקאציע מיט א באס, שיקט מען אים אראפ און ער טוט זיך דערמיט אָפּגעבן.

אויב איז עס א קלייניגקייט, ווי טוישן אַ באַשטאַנדטייל וכדומה, וועט ער עס טון אַליין, אויפ'ן פלאץ, איינשפּאָרנדיג שוועדע געלטער און צייט מיט עגמת נפש פאר די מוסדות, נישט דארפנדיג אראפנעמען דעם באָס פון די ראָוד.

אויב איז עס א גרעסערער פּראבלעם, צו וואס מ'דארף אנקומען צום שאַפּ, וועט עס אונזער מעקעניק ווייטער באגלייטן און מאכן זיכער אז ס'וועט געטון אויפ'ן ריכטיגן פארנעם, פאַר'ן ביליגסטן קאָסט וואָס ס'שייך לויט די מעגליכקייטן.

אָבער כ'קען זאָגן קלאָר, אַז מיט דעם וואס מיר האלטן אויף אַן אייגענעם מעקעניק, שפּאָרט מען איין אוצרות אוצרות מיט געלט, אָפּגערעדט פון איבריגע עגמת נפש, און דאָס העלפט ב"ה אפּערירן מיט דעם ריזן באָסעס-אפּאראט אויפ'ן שענסטן אופן וואָס נאָר שייך.

צום שלוס: טראַנספּאָרטאַציע פּאַסירט נישט פון זיך אַליין!

מיר ווילן פרעגן דעם באָס מענעדזשער

נאך א צאל פראגן וואס מיר האבן אנגעגרייט... אבער דאָ רופט א דרייוואר איינמעלדן אַז ער קען נישט אריינקומען מאָרגן, און ער בעט פאר א שטעלפארטרעטער.

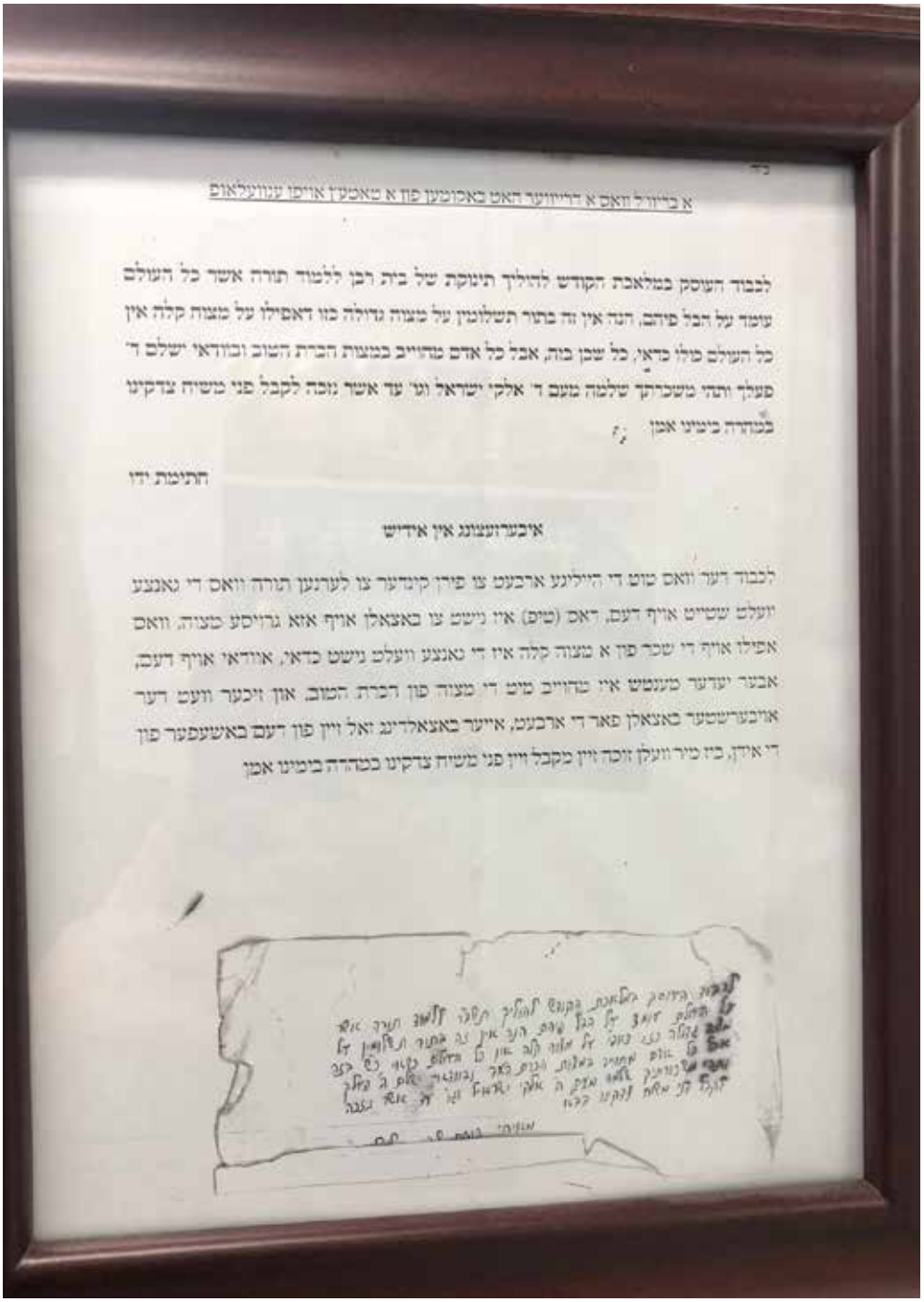
היות דערווייל פאַרמאָג איך נישט קיין סי.די.על. לייסענס, קען איך נישט אָנבאָטן מיין הילף... נאָר אַזויפיל דאַרף איך יאָ טון: אים באפרייען פון דעם קרייץ-פאַרהער.

צום שלוס פונעם שמועס, וואָס וואָלט איר געקענט באַשטיין איבערצוגעבן פאַר די עלטערן צו וויסן בנוגע די טראנספארטאציע דעפארטמענט?

בכלליות דאַרפן עלטערן דארפן פאַרשטיין איין זאַך: די טראנספארטאציע איז נישט עפעס וואס פאסירט פון זיך אליין! עס זענען דא מענטשן אונטער דעם, סיי אינעם אָפיס, סיי די דרייווערס, די גאַנצע סטעף, און געוויס די געטרייַע הנהלת המוסדות לאזט זיך קאסטן עפרות זהב, און מ'ארבעט יומם ולילה, ממש 24 שעה אין טאג אז זאכן זאלן קלאפן על צד היותר טוב.

מ'דארף געדענקען אז אויסער וואס עס קאסט אפ דער "רוטין", דער פּעיראל, גאזאלין, מעינטענענס, זאכן וואס שטייגן אגב אויך כסדר, איז דערצו דא א געוואלד מיט "איינמאליגע קאסטן", עס מאכט זיך פארשידענע פּראבלעמען, באסעס קענען ארויסגיין פון באנוץ פון איין טאג אויפ'ן צווייטן, מ'דארף קויפן נייַע באָסעס און אזוי ווייטער אנדערע עמערזשענסיס, וואס קאסט אפ א הון תועפות.

כ'ווייס באמת נישט פון וואו די הנהלה נעמט אזויפיל געלט צו דעקן דעם באָס-דעפאַרטמענט, איך שטוין באמת דערויף, אָבער וואס איך ווייס יאָ איז אַז: "ניין" איז קיינמאל קיין ענטפער! נישטאָ קיין קאָסט וואָס פעלט זיך אויס וואָס זאל ווערן אראפגעהאלטן צוליב א מאנגעל אין געלט. אלע עלטערן דאַרפן דאָס באמת מכיר טובה זיין און אַנערקענען, און שטיין צו הילף מיט וואָס נאָר ס'שייך, אז מ'זאל קענען ווייטער אָנגיין מיט דער עבודת הקודש.

א רירנדע בריוועלע פון אַ צופרידענעם טאַטן וואָס באַדאַנקט זיך פאַר'ן דרייוער פאַר זיין געטרייַע אַרבעט איבריג צו זאָגן וואָס אַ שטאַרקער "חיזוק" דאָס גיט פאַר די דרייווערס וועו מ'הערט צוריק אַזעלכע גריסן פון די עלטערן

אמת, איך בין זיכער - פון מיין קוק- ווינקל זייענדיג אַליין אַ טאטע פון די מוסדות הק' - אז די עלטערן וועלן דאָס מהיום והלאה גאר אנדערש אָנקוקן נאָכ'ן ליינען "א קליין ביסל" וואס אלץ עס ווערט געטון "אין בלויז איין הינזיכט" פון די מוסדות הק', די טראנספארטאציע דעפארטמענט.

אין נאָמען פון די עלטערן וויל איך אייך אָנוואונטשן אַז די זכותים פון די אלע קינדער וואס לערנען תורה בקדושה ובטהרה, זאל באגלייטן אויף לאנגע געזונטע יארן, צו קענען אָנגיין מיט די הייליגע אַרבעט מתוך הרחבת הדעת.

בדרך התורה נלך!

ביים דיספעטשער אין אָפּיס...

אַ שמועס מיט'ן געטרייען
איבערגעגעבענעם דיספעטשער
וועלכער טוט א וואונדערליכע ארבעט צו סערווירן די טויזנטער עלטערן שיחי'

"דיין שמועס וועט נישט זיין בשלימות", האָט מיר באהויפטעט דער געטרייער באָס מענעדזשער, "אויב וועסטו נישט כאפן א שמועס מיט אונזער דיספעטשער.

אויף מיין אָנפראַגע פאַרוואָס, קומט באַלד דער ענטפער: "ער איז מיין פולשטענדיגער שותף אין די אַרבעט – ער איז פיל פיל מער ווי בלויז אַ דיספעטשער"!

נו, אַז ס'דא אזא שליסל-פערזאן אין אונזערע מוסדות וואס שפילט אזא וויכטיגע ראלע אינעם טראנספארטאציע דעפארטמענט, וועל איך אים געוויס נישט ארויסלאָזן וועג ס'קומט צו באַשרייבן די באָסעס-אַפּאראט, און מיר כאפן זיך אריבער צום דיספעטשער אין אָפּיס צו זען – און בעיקר הערן – וואס דא טוט זיך.

זיצט זיך דאָ אַן איידעלער יונגערמאַן, מיט א ווארעמע חסידי'שע צורה, מיט צוויי טעלעפאָנען צוגעשמידט צו די אויערן, דאָס מויל אריינרעדנדיג אינעם ספּיקער-פּאָון, און די אויגן צוגענאָגעלט צום בריטן קאָמפּיוטער-סקרין... באַמערקנדיג ווי איך קוועלנקל זיך צי איך זאל אים שטערן צי נישט, שמייכלט ער און וויקט אַריינצוקומען.

דער אָפּיס ווירבלט. אַריינקומענדיג נאָענטער זענען מיר אז דאס איז גארנישט אַ קאמפּיוטער סקרין, נאר אַ ריזיגע עלעקטראָנישע מאפע מיט צענדליגער קליינע פּינטעלעך, וואס ווי מיר הערן שפּעטער, ציגט דאס אויף די פילע באָסעס "אויפ'ן ראוד" לענגאויס די וויליאמסבורגער גאַסן.

ס'איז סוף טאָג, דער דיספעטשער בעט אונז צוצוואוארטן נאָך אפּאר מינוט "עד יעבור זעם", ביז אלע קינדער קומען אָן אהיים, און דעמאלט הערשט קען ער מיט אונז רעדן. וועט מיר הייבן אים אָנפרעגן על דא ועל הא, איז ער מער ווי ווילי צו ענטפערן; ס'איז קענטיג אַז ער "אָטעמט" טראנספארטאציע און די עבודת הקודש אין אונזערע מוסדות איז טייל פון זיין וועזן.

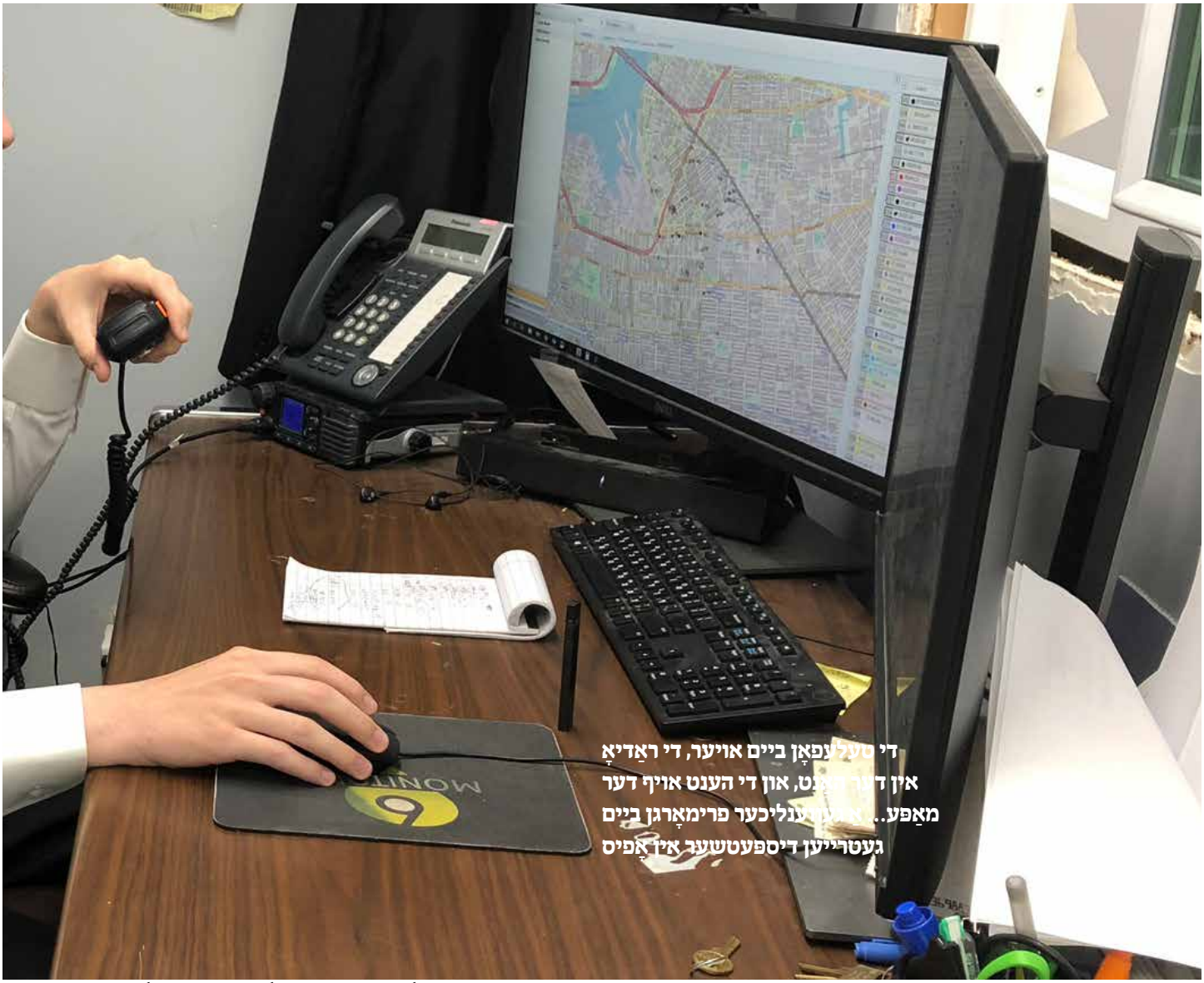
צום אַלעם ערשט: וואָס איז די אויפגאַבע פונעם דיספעטשער?

אָפּיציעל, איז די אויפגאבע פונעם דיספעטשער צו זיין דער פארבינדונגס-מאַן צווישן די עלטערן און די טראנס. דעפארטמענט, און די זעלבע צווישן די דרייוווערס און די טראנס. דעפארטמענט. אָפּטמאָל דאַרף מען טאַקע די צווייַ גופא פאַרבינדן; נעמליך, די עלטערן מיט די דרייוווערס, אַז יעדער זאָל זיין אויפ'ן זעלבן בלעטל וועט ס'קומט לטובת די קינדערלעך.

אין דעם איז אריינגערעכנט צו "האלטן אן אויג" במשך דעם גאנצן טאָג אויף די לאקאציעס פון אלע באסעס, און מאכן זיכער אז אלעס פּאָרט אין גוטן ריכטונג; רעאגירן צו סיי וועלכע פּראָבלעם, און זיין אין פארבינדונג מיט'ן באס מענעדזשער צו קענען צושטעלן סיי וועלכע נויטיגע הילף פאר די דרייוווערס, באָסעס און עלטערן.

אז ביז אהער איז נאר "אפיציעל", דאן וואס איז שוין אייער אויפגאבע "אומאפיציעל"?...

אומאפיציעל איז שוין א גאנצע אנדערע פּרשה. איך דין ב"ה אלס דער

די טעלעפאָן ביים אויער, די ראַדיאָ אין דער האַנט, און די הענט אויף דער מאַפע... א מענליכער פרימאָרגן ביים געטרייען דיספּעטשער אין אָפיס

רעכטער האַנט פונעם באס מענעדזשער, וואס אין דעם איז אריינגערעכנט: אויפנעמען קאָמפּלעינטס פון עלטערן, נאָכגיין די קאָמפּלעינטס, מסדר זיין באָס-טשעינזשעס, קרי"ש ליינען טריפּס, נייע קינדער אא"וו.

ועל כולם, און איך קען זאָגן די "עבודה קשה שבמקדש" איז: דאָס אויסשטעלן און מסדר זיין די ראוטס, לויט יעדעס יונגל, לויטע יעדע משפּחה, און דא רעדט מען פון פילע טויזנטער קינדער בליעה"ר!

וויפיל קאָלס קומט אַריין אַ טאָג אינעם טראנספארטאציע אפיס?

כ'האב אמאל געהאלטן חשבון, אבער כ'האב אויפגעהערט, און דאס איז גראדע נישט צוליב עין הרע...

דער טעלעפאן קלינגט נאכאנאנד און אָן אויפהער, פון צופרי ביז ביינאכט, ובפרט בשעת באָסעס נעמען אפּ און טראָגן אהיים. דעמאָלט קלינגט עס אומאויפהערליך ווי אָנגעשטעלט פון פאָראויס...

עס זענען דא עטליכע הונדערט קאָלס אין א געווענליכן טאָג. זומער, ווי פארשטענדליך, איז רואיגער אַביסל. יעצט קענען מיר אויסניצן די צייט פאר וויכטיגע אפיס-ארבעט און מסדר זיין ראוטס וואס מ'יאגט נישט אָן אגאנצן טאָג.

אויב מען איך פרעגן: די באָסעס פארן דאך און קומען יעדן טאג מיט'ן זעלבן סקעדזשול. צו וואס דארף מען אזויפיל קאָלן?

דאָס דאַרפט איר נישט פרעגן מיך – דאָס דאַרפט איר פרעגן פון די עלטערן...

כ'וויצל נאָר! מיר רעספּעקטירן זייער די חשוב'ע עלטערן און זייערע פארלאנגען און מיר פרובירן ענטפערן יעדן מיט די גרעסטע מאס רואיגקייט און אויפמערקזאמקייט וואס נאר שייך.

איר פרעגט פאר וועלכע זאַכן מענטשן רופן? לאָמיך טראַכטן א שטיקל סך הכל בלויז פון די קאָלס דעם היינטיגן טאָג אליין.

קודם איז דאָ די רוטינע קאלס:, די באָס שפּעטיגט, א באָס טשעינזש, דער באס האט זיך אפּגעשטעלט ערגעץ אַנדערש, אא"וו

דאן איז דא מענטשן וואָס מופּן פון איין אדרעס צום אנדערן, און מ'דארף מסדר זיין די באָסעס פאר זייערע קינדער.

וען איר רופט די "מאווינג טראָק" וען איר ציעט זיך אריבער צו א נייע דירה אין אַ מזל'דיגע שעה, ביטע רופט אונז אויך אַריין אין די זעלבע צייט אונז צו געבן אַן "אפּדעיט" איבער דעם טויש כדי מיר זאָלן עס ערוואַרטן. טיילמאָל איז עס א נייע גאַס און ס'פאָדערט זיך עטליכע טאָג עס געהעריג דורכצוארבעטן און מסדר זיין. ס'דא עלטערן וואס רופן אריין מיט קאָמפּלעינטס, איבער דרייוורס, באָסעס, הערות וועגן סטאפּס, באָס רב"ס, וכדומה.

דאן איז דא מענטשן וואס שיקן אריין נייע קינדער, מענטשן וואס דארפן נייע באס פּינס, און משפּחות וואס ווילן מ'זאל קומען דארט קרי"ש ליינען און מ'דארף צושטעלן א באס פאר די קינדערלעך זיי צו טראגן און ברענגען.

אזוי איז ב"ה דא טעגליך אן א שיעור קאָלס פאר די אלע נושאים און נאך פילע אנדערע איינצלהייטן וואס קען נוגע זיין די באס דעפּארטמענט אין סיי וועלכן וועג.

וואָס טוט זיך מיט עלטערן וואָס רופן סתם פרעגן וואו דער באָס איז?

דאס פלעגט אמאל פארנעמען א שיינעם חלק פון מיין טאָג... אז א מאמע האט געווארט אפאר מינוט לענגער האט מען שוין געקלינגען פרעגן "וועו קומט דער באס". היינט זינט מיר האבן איינגעשטעלט דעם "זשי.פּי. עס." סיסטעם, איז דאס ב"ה דראמאטיש געשניטן געוואָרן, ווייל די עלטערן קענען דאס אליין מיטהאלטן אויפ'ן אויטאמאטישן סיסטעם.

אלס א טאטע אין מוסד, איז מיר כדאי צו וויסן: וועו איז די פאַסיגסטע צייט צו רופן דורכצורעדן א פּראבלעם, אדער מסדר זיין א באס טשעינזש וכדומה?

כ'האב הנאה אז איר פרעגט מיר די פראגע, ווייל ס'איז זייער וויכטיג מענטשן זאלן פארשטיין דעם הלוך ילך פון דער דיספּעטשינג אָפּיס.

ס'איז כדי די עלטערן זאלן וויסן: די בעסטע צייט צו רופן "דורכרעדן" אדער "מסדר זיין" עפּעס איז צווישן 10 אינדערפרי און 2 מיטאָג. פארוואס? ווייל דעמאלט האבן מיר נישט כמעט קיין באָסעס אויפ'ן ראוד אדורכצופירן טריפּס.

אין סיי וועלכע צייט די באָסעס זענען אויף די גאסן, שטראָמען די קאָלס וואָס זענען נוגע אויפ'ן מאָמענט, און מ'דאַרף דירעקטירן די דרייוורס מיט אַלע סאָרט אישוס וואָס זענען נוגע "אויף די רגע", טראַפיק, פּראָבלעמען מיט אַ באָס, רי-רַאוטן אַ באָס, שיקן ערזאַץ-באָסעס אין פּאַל ס'פּעלט זיך אויס אא"וו.

איינמאל ס'קומט 10 אזייגער און די זאַץ זעצט זיך, ווי מ'זאגט, אלעס איז אין חדר און אין סקול ב"ה, דאן קענען מיר אנהייבן אפּאטעמען און מסדר זיין וואס פעלט זיך אויס פאר די עלטערן.

כן ירבה וכן יפרוץ:

וויליאַמסבורג וואַקסט, טראַנספּאָרטאַציע וואַקסט מיט...

אונזער שטאָט שטייט נישט אויף איין פּלאַץ, נאָר כסדר קומען צו פרישע גאַסן. איך גלייב אז איר אין טראנספּארטאציע זענט פון די ערשטע דאָס מיטצוהאַלטן.

יאָ, די מאַפּע פון אונזער שטאָט האלט זיך אין איין טוישן... דאס איז נאך א גורם, אז מיר האבן כסדר פּריש ארבעט, און מ'דארף כסדר נאכאמאל איבערמאַכן די ראָוטס.

אידישע משפּחות קומען היינט אָן אין גאַסן וואָס זענען נאָענטער צו קראַונהייטס ווי צו אַלט-וויליאַמסבורג... בלי עין הרע, מ'הערט ממש יעדן יאָר פון פּרישע גאַסן וואָס קלינגען אַזוי פרעמד, אָבער גאַנץ שנעל הייבט מען זיך אָן אַריינצויען דאָרט.

קודם איז דא גאנצע נייע דעוועלאפּמענטס אין נייע געגענטער. איך געב אייך א ביישפּיל, די פּרישע "קעסקעיד" דעוועלאָפּמענט בי מאַרסי-מוירטל. דאָס זענען גאַסן וואו מ'איז אמאל קוים דורכגעפאָרן און היינט שפּרודעלט עס דאָרט מיט פילצאָליגע היימישע משפּחות בליעה"ר. אַזוי ווייטער קומען כסדר אַרויף נייע דעוועלאָפּמענטס אין אַלע עקן, נייע גאַסן, וואָס מיינט אז מיר דאַרפן פּריש סטרוקטורן אונזערע ראָוטס.

די זעלבע זענען היינט דא יונגעלייט וואָס ציען זיך אַרויס אין פּריוואַטע איינצלנע הייזער, אַרום און אַרום וויליאמסבורג, דאס מיינט אז ממש יעדע עטליכע וואָכן באקומען מיר א פּרישן פּאָון-קאָל: א משפּחה האט זיך אריבערגעצויגן אויף א נייע גאַס; "סטאַקטאַן"; "אילערי"; "האַרט"; "וועראַן", און אַזוי ווייטער, פּרעמדע נעמען וואָס וועו איר זאָגט עס איבער פאַר אַ איד פון ראָסס סטריט וועט ער מיינען אַז ס'איז ערגעצוואו אין דער ברוקלין...

טיילמאָל, דאַרפן מיר זיצן שעות אויסצואַרבעטן א פּרישן ראָוט פאַר אַ באָס, צוליב וואָס איין משפּחה האט זיך אריינגעצויגן צו א נייע גאס, וואו אידישע משפּחות האבן נישט געוואוינט ביז היינט.

ס'איז ב"ה א געבענטשטע ערשיינונג, א פּריידיגע אנטוויקלונג, וואָס ברענגט אונז כסדר פּריש אַרבעט און צומאָל אויך עטוואָס קאָפּווייען... אָבער, ב"ה, נאָר אַרבעטן שווער פאר אזעלכע זאכן! אידישע קינדער דארפן דירות, און מיר וועלן הארצנגערן פּארן סיי וואו אימער, צו יעדן וויקל, אָפּצונעמען די לעכטיגע קינדערלעך צו באַקומען דעם הייליגן חינוך אין אונזערע מוסדות הקדושים!

עלטערן וואָס האָבן שוין מערערע קינדער אין די מוסדות וועיסן שוין בדרך כלל אונזער סיסטעם, און שטעלן זיך אויס לכתחילה צו רופן צווישן צען און צוויי.

ס'איז וויכטיג אז די אנדערע עלטערן זאלן עס אויך נעמען אין באטראכט, ווייל מיר ווילן זיך קענען אפגעבן מיט יעדן מיט א רואיגקייט, און אַז איר רופט אונז אין אַנדערע זמנים איז שווער אייך צו געבן די פולסטע מאָס אויפמערקזאַמקייט אייך צו סערווירן לויט אייער צופרידנהייט.

איר האָט פריער דערמאנט אז איר שטעלט אויס די ראָנס און די ראַוטס פערזענלעך לויט יעדן קינד באַזונדער. צו וואָס פעלט דאָס אויס?

וויל איך האב זיך איבערצייגט פונעם עבר, אז אויב לייגט מען נישט אריין, אליין מיט די אייגענע הענט, יעדע איינציגסטע נאָמען פון יעדעס קינד און מ'איז דאָס מסדר פונקטליך מיט וועלכן באָס און וועלכע ראָן, דאַן מאַכן זיך עווענטועל פראבלעמען.

מיר ווילן זאכן זאלן קלאפן "בשלימות", און ממילא מוז מען דאָס טון אויף א פערזענליכן אופן.

כ'קען זאגן אז דאס איז דער שווערסטער חלק פון מיין אַרבעט. מסדר צו זיין א ראָן, קען מיר נעמען עטליכע שעה.

דעם היינטיגן טאָג אַליין, בין איך געזעסן "5 שעה" איבערצומאַכן די ראָנס פון די באָסעס צום אנהויב פונעם צווייטן העלפט זומער! כ'האב קודם פּרובירט עס צו טון בלויז דורכ'ן ארומטוישן די אינפארמאציע, וועל ס'איז צוגעקומען און וועל ס'איז אוועקגעפאָרן. אבער אז כ'האב איינגעזען אז די בעסטע וועט זיין, אז איך וועל אלעס פארמעקן און איבערמאכן נאכאמאל די גאַנצע זאַך!

איך בין פערזענליך עדות, אז ס'ליגט אין דעם אויסשטעלן די ראוטס האַרץ, קאפ און מחשבה. מ'טראַכט דערבי פון יעדע משפחה עקסטער, פון יעדן קינד, אז ס'זאל אויסקומען דאס בעסטע און באקוועמסטע!

וואָס איז אַנדערש אין דעם חלק זומער ווי א גאנץ יאר?

גיט א קוק, א קליינער משל: ס'דא משפחות וואס גייען אין קאנטרי בלויז פאר א האלב זומער, אנדערע פאר צוויי וואכן, אנדערע פאר דריי, און אזוי וויטער.

יעצט, טראנספארטאציע שטעלט זיך צו דעם צו, כאילו מ'וואלט דא געוועדט פון א פריוואטן שאָפער. א מאמע מיינט, זי דארף נישט מער ווי גענג א קלונג: אקעי, איך בין שוין דא, יעצט דארף מען יא אויפפיקן מיין קינד, און בי דעם ענדיגט זיך עס; עס לאנדעט אראפ א באס און פיקט אויף.

דא דארף א מענטש יעצט נעמען צייט און מחשבה, נאכאמאל מסדר זיין, אריינליגן אין קאמפיוטער, און מאכן זיכער מיט'ן דרייוער, אז דער קינד ווערט אויפגעפיקט! צומאל דארף מען פאר אזא "קליניגקייט" איבערמאכן א ראוט, אויב איז נישטא נאך א משפחה ביי יענעם ראָן אויף דער זעלבער גאַס.

מיר טוען עס זייער גערן, מיט'ן גאנצן הארץ, אבער ס'איז כדי די עלטערן זאלן כאטש "אביסעלע" פארשטיין וואָס דאָ ווערט געטון פאר זיי, מיט אזא גאלדענעם סערוויס.

אז איר האט די געלעגנהייט און איר רעדט יעצט צו די עלטערן, אנשטאט די עלטערן זאלן רעדן צו אייך... וואס וואלט איר געוואָלט זאָגן?

כ'וויל אזויפיל זאָגן: טייערע חשוב'ע עלטערן, מיר זענען דא אייך צו סערווירן, מיר ווערן נישט מיד פון נעמען אייערע טעלעפאָן-קאָלס, אָבער ס'איז שטארק וויכטיג אַז איר זאלט אויך האָבן איינזעענישׁ מיט'ן באָס דעפּאַרטמענט.

למשל: איר ווילט מאכן א באס טשעינזש? פיין, מיר שטעלן אייך צו דעם סערוויס בכבוד גדול, אָבער ביטע דערמאַנט אייך נישט די לעצטע מינוט, און לאָזט איבער קלאָרע אָנווייזונגען.

ס'נאָכנישט באשאפן געווארן די קנעפּל וואס מ'דרוקט "באס טשעינזש" און זאכן זענען זיך מסדר אליין... יעדע באס טשעינזש אינוואלווד א צאל מענטשן: דעם דיספּעטשער, דעם מנהל, דעם מלמד, און צוויי דרייוערס! האָט איינזעענישׁ עס אריינצוגעבן באצייטנס, און נאר טאקע ווען ס'איז באמת וויכטיג.

ווען אַ באָס שפּעטיגט, אויב איז דאס נישט א גאר ערנסטע שפּעטיגונג, קענט איר זיין רואיג אז דער באָס וועט אי"ה אָנקומען. בדרך כלל, אז ס'איז אן ערנסטע שפּעטיגונג וועלן מיר אייך רופן און לאזן ווייסן וואס איר האט צו טון. אויך קענט איר אלעמאל רופן דעם "אויטאמאטישן סיסטעם" וואס גיט אייך דעם פונקטליכן אָרט און לאקאל פונעם באָס.

און יאָ, אויב האָט איר סיי וועלכע וויכטיגע הערה, קאָמפּלעינט, עצה טובה וויאזוי צו פאַרבעסערן א ראוט: מיר זענען דא פאר אייך! רופט אונז אריין און מיר וועלן פּרובירן טון אלעס וואס אונזערע מעגליכקייט צו פארבעסערן און פארשענערן מיט וואס נאר מעגליך, לטובתכם, לטובת המוסדות און לטובת אייערע קינדערלעך שיחי'.

פיין, אדאנק אייך פאר אייער צייט, און מיר וואונטשן אייך גרויס הצלחה אין אלע אייערע וועגן, צו קענען ווייטער פארזעצן די עבודת הקודש ביתר שאת ועוז.

אמן, א ישר כח פאר אייך. ■

די פאָרגעשריטענע "קאָמיוניקאַציע" און סאָפיסטיקירטע "GPS סיסטעם"

אַ דורכברוך אין רעוואָלוציע אין די וועלט פון טראנספארטאציע פון מוסדות התורה אין וויליאמסבורג

וויאזוי פארזיכערט מען די קאמיוניקאציע צווישן די דרייווערס?

אלע קאמיוניקאציע צווישן די דרייווערס און דעם דיספעטשינג אפיס גייט בלויז דורך די ראַדיאָ וואָלקי-טאָלקי מאַשינדלעך וואס ווערט ארייגעבויעט אין די באָסעס.

פאר די זיכערהייט פון די קינדער איז אזוי איינגעשטעלט געווארן אז די ראדיא צינדט זיך אן אויטאמאטיש צוזאמען מיט'ן מאטאר פון דער באָס, אזוי צו פארמיידן א פאל אין וואס דער דרייווער פארגעסט דאס אנצוצינדן און דאן קען מען זיך נישט פארבינדן מיט אים, צו געבן וויכטיגע אנווייזונגען וכדומה.

אלע קאמיוניקאציע מוז גיין בלויז דורך די ראדיא, און בשום אופן נישט דורכ'ן סעלפאָן, וואס איז א סכנה און אומלעגאל צו האלטן בשעת'ן דרייוון.

ס'דא ספעציעלע אפציעס אין וועלכע דער דיספעטשער קען רעדן צו אלע דרייווערס אינאיינעם, און אויך זיך פארבינדן דירעקט בלויז מיט איין ספעציפישן דרייווער, די זעלבע קענען די דרייווערס אויסטוישן אינפארמאציע צווישן זיך איינער מיט'ן אנדערן.

אלס טאטע פונעם מוסד, הער איך אסאך פון מיין אידענע ווי זי באניצט זיך מיט'ן טעלעפאנישן סיסטעם צו געוואויר ווערן וואו דער באס געפינט זיך. וויאזוי ארבעט דאס?

אונזערע מוסדות זענען נומער איינס און שטענדיג פאָראויס אין יעדע הינזיכט בגשמיות וברוחניות, און אויך דא בייַ די טראנספארטאציע איז די זעלבע.

מיר זענען געווען די ערשטע מוסדות אין ווילִיאמסבורג איינצופעדימען דעם העכסט פארגעשריטענעם "זשי פי עס" סיסטעם, וואס זאל האלטן חשבון אויף אלע באָסעס און דערמעגליכן די עלטערן דאָס מיטצוהאלטן דורכ'ן טעלעפאָן, צו קענען וויסן וואו יעדער באס געפינט זיך. ס'האט אפגעקאסט א געוואלד מיט געלט און כח, אבער ס'צאלט זיך אויס פילפאכיג!

שוין צווייַ יאר וואס מיר פארמאגן דעם סיסטעם, און היות מיר ליגן דערין מיט קאפ און מח, האָבן מיר כסדר געטראפן נאך און נאך הינזיכטן עס צו מאכן בעסער און שענער, און מיר געבן עס אַריין פאר די פירמע, צו מאכן כסדר פרישע אפגרעידס, מער סאפיסטקירט און מער צוגענגליך פאר די חשוב'ע עלטערן.

און בעיקר דאַרף מען אַרויסברענגען: דאָס אַלעס ווערט דורכגעפירט אויפ'ן שענסטן אופן אָן דעם וואָס מ'זאָל זיך דאַרפן באַניצן מיט'ן "סמאַרטפאָון" צי סיי וועלכע אַנדערע טעכנאָלאָגישע כלים!

וואס איז די אויפטו פונעם זשי פי עס סיסטעם?

קודם פאר די עלטערן, דער אויפטו איז דאך אין לשער, זיי דארפן נישט נערווועז ווערן, רופן צום דיספעטשער ווארטן אויף די ליין, נאר זיי קענען אריינרופן, אריינקלאפן זייער קאָוד, און תיכף וועט דער סיסטעם זאָגן גענוי וואו דער באָס געפינט זיך יעצט, און נאך וויפיל סטאפס עס דארף געמאכט ווערן ביז צו אייער הויז!

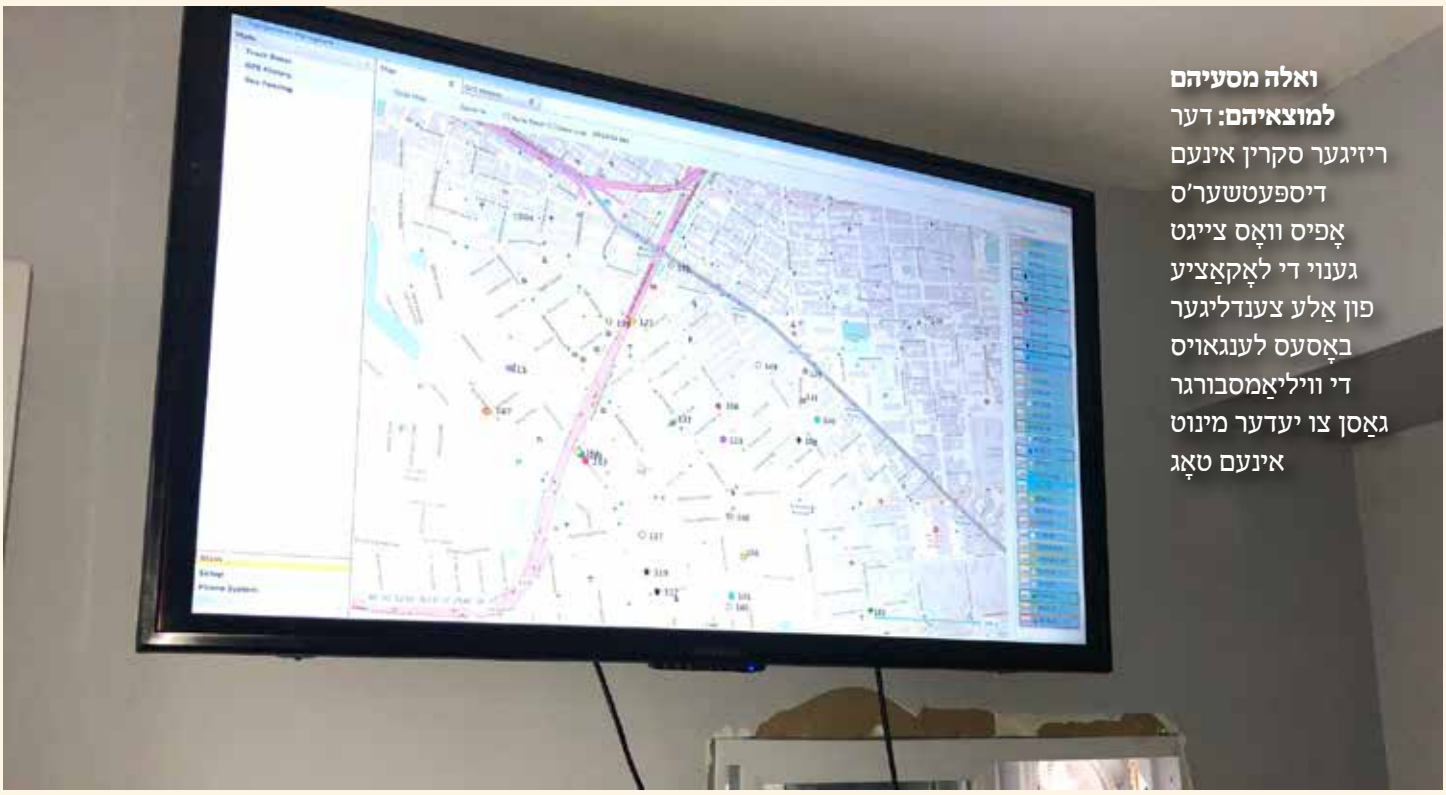
אזוי זענען די מאמעס רואיג, זיי ווייסן אז דער באָס איז נישט פארשוואונדן געוואָרן פונעם הָריזאָנט, און אויך נישט חלילה פון זיי פַארגעסן... עס קומט אינגיכן א"ה, נאר מ'דארף אביסעלע וואַרטן.

און דערנאָך פארשטענדליך פאר אונז, האט דאס עלימינירט א געוואלד מיט קאָלַס, כ'וואלט געזאגט אזוי ווייט ווי פופציג פראצענט פון אומזיסטיגע קאלס, וואס האבן סתם געוואלט וויסן "וועו קומט שוין דער באָס"...

דערנאך, קענען מיר דורכדעם מאַנעווירירן דעם טראַפיק. מיר האבן א גרויסן סקרין מיט די ווילִיאמסבורגער מאפע, מיט צענדליגער פינטעלעך וואס צייגן וואו אונזערע באסעס זענען. אז מיר זעען אז סיי וועלכע טראפיק פאסירט, קענען מיר אָנהייבן "רי-רַאוטן" די באסעס, מיר פארבינדן זיך מיט'ן דרייוור און דירעקטירן אים צו נעמען א געוויסע גאַס אויסצומיידן טראַפיק, און אזוי ווייטער.

די זעלבע, אויב א באס ווערט סטאָק ח"ו, וועלן מיר תיכף זען וועלכע באס ס'איז די נאָענטסטע אהין, און מיר וועלן תיכף ארויסגעבן דעם באַפעל פאר'ן באטרעפענדן באָס צו גיין אפנעמען די קינדער און פָארן וויטער, אַזוי אז נישטאמאל זאל מען וויסן אז עפעס האט פאסירט.

ס'איז ב"ה א געוואלדיגע אויפטו, וואס מיר אינוועסטירן דערין כסדר עס בעסער אהערצושטעלן, לטובת די קינדער און די עלטערן שיחי'. ■

ואלה מסעיהם למוצאיהם: דער ריזיגער סקרין אינעם דיספעטשער'ס אָפיס וואָס צייגט געוויי די לאָקאַציע פון אַלע צענדליגער באָסעס לענגאויס די ווילִיאַמסבורגר גאַסן צו יעדער מינוט אינעם טאָג

דער
מעסעדזש
פַאר די עלטערן:

זייט צייטליך ביים באָס און פאַרגעסט נישט דעם פין!

אַלס דער פאַקטישער עומד על הפקודים פון דעם גאנצן פּראָצעס-טראַנספּאָרטאַציע-סיסטעם, איז דא א געוויסע "מעסעדזש" וואס דער מענעדזשער וואלט געוואלט איבערגעבן פאַר די טויזנטער עלטערן?

ס'דא אַסאַך זאַכן וואָס כ'וואָלט געקענט באַשטיין אַרויסצובערענגען, אָבער אַז די צייט איז קורץ, און ווי ס'זעט אויס גיי איך מאָרגן צופרי דאַרפן דרייוון אַ באָס צו ערזעצן אַ דרייוער, ווייל איך דאָ ארויסברענגען געציילטע הויפּט נקודות:

1. טייערע עלטערן, ביטע זייט צייטליך ביים באָס!

אמת, מיר ווייסן אַז יעדע אידישע שטוב ב"ה איז פאַרנומען, בלי עין הרע, א צופרי וואס טוט זיך אפּ. אָבער ביטע פאַרשטייט, אז די גאנצע טראנספּארטאציע איז איין גרויסע קייט, געקניפּט און פאַרבינדן. ס'מוז לויפן לויט די "סעקונדעס"! יעדע רגע וואָס ווערט געשפּעטיגט אפילו נאר ביי איינעם, אַפּעקטירט דעם גאַנצן סיסטעם! ביי אייך קוקט עס אויס ווי נאָר איינער יונגעלע קומט אָן אַ מינוט שפּעטער, אבער פאר'ן דרייוער און פאר די גאנצע סיסטעם מאכט עס אויס א געוואלד!

זייט גרייט אויפ'ן גאַס אַ מינוט פריער און ביטע האלט אַן אויג, און ווען איר זעט דעם באס פונדערווייטנס, מאַכט אייך גרייט, נעמט אייער יונגעלע\מיידעלע ביי די האַנט, און מאַכט זיכער אַז ווי נאָר דער דרייווער עפענט דעם טיר, זענט איר גרייט דאָרט ארויפצושטעלן אייער קינד אויפ'ן באָס.

געדענקט: דער דרייווער איז אונטער מורא'דיגע דרוק פונעם טראַפיק אונטער אים און פון זיין סקעדזשול צו זיין אין צייט. אים צו מאַכן וואַרטן אויף אַ מאַמע וואָס קומט שפּעט, פאַרשוועדט אים אויסטערליש די אַרבעט. ביטע זייט אַזוי גוט, און מאַכט זיכער צו זיין "צייטליך" ביי איר באָס-סטאפּ, סיי פאַר אייער טובה, און פאַר די טובה פונעם גאַנצן מוסד!

2. ביי די קלענערע קינדער, ביטע שיקט נישט קיינמאָל אייער קינד אָן קיין "פין"!

ס'זאָל זיך נישט מאַכן, אָבער ס'מאַכט זיך אַז אַ קינד "פארבלאנזשעט" ארויף אויף אן אנדערן באָס. אמאל מאכט זיך א באס טשעינזש. אָן אַ פין, ווייסן מיר נישט ווער אייער קינד איז! ס'קען נעמען שעות פּשוט צו פּרובירן אויסקלאָרן ווער דאָס קינד איז און וואו ס'האָט אַריינגעוואַנדערט אויף דעם באָס. ס'איז קריטיש וויכטיג, אַז יעדעס קינד זאָל האָבן די פּין, סיי ווינטער אויפ'ן מאַנטעל, און סיי זומער אויף די קליידונג, מיט די פּונקטליכע אינפאָרמאַציע צו יעדער צייט.

מיר זוכן זיך נישט צו מאַכן די אַרבעט גרינג, אָבער שוועראר מאַכן קענען מיר באַשטיין אַז ס'זאָל נישט זיין.

3. בעפאָר איר מאַכט אַ באָס טשעינזש, טראַכט: איז עס באמת וויכטיג?!

די סוגיא פון באָס-טשעינזשעס פארנעמט אונז זייער א גרויס חלק פונעם טאָג, און באמת קען מען אָפּשרייבן א גאַנצן שמועס בלויז וועגן די נושא.

אָבער, וואָס כ'וויל יאָ זאָגן ממש אין קורצן איז אַזוי: טייערע עלטערן, ביטע בעפאָר איר מאכט א באס טשעינזש, טראכט אריין אויב ס'איז אמת'דיג וויכטיג און איר האט נישט קיין אנדערע ברירה!

"באָס טשעינזש" איז נישט קיין לוקסוס-סערוויס וואס מיר האבן צוגעשטעלט, אז סיי ווען אַ מאמע וויל לויפן צו אַ געוויסע סעיל, זאָל מען געבן א קלונג אריין, זאָגן "באָס טשעינזש" און די איבריגע לאָזן פאַר די מוסדות זיך צו פלאָגן. יעדע באָס-טשעינזש איז א געוואלד אַרבעט, צייט, מח פון עטליכע מענטשן, און ס'טוט אויך צעמישן דאָס קינד.

ווען איר "מוזט" דאָס האָבן, ביי אַ שמחה אדער סיי וועלכע אויסנאַם-פאַל, טוען מיר דאָס פאר אייך זייער געזונט בעז"ה, דאס איז דאך אונזער ארבעט! אָבער, ביטע האָט איינזעענישׁ, און ניצט עס טאַקע נאָר אין אַזעלכע פעלער, און דעמאָלט מאַכט אויך זיכער אַז ביי די אַנדערע אַדרעס וועט שטיין איינער און אפּווארטן דאָס קינד, אָנצוקומען זיכערערהייט צו די דעסטינאַציע בעז"ה. ■

Central UTA
76 Rutledge Street
Brooklyn, NY 11249

NON-PROFIT
ORGANIZATION
U.S. POSTAGE
PAID
MAILWAY

ואלה מסעיהם ... (במדבר לג, ב)